

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Uniwersytet Gdański
ul. Jana Bażyńskiego 8
80-309 Gdańsk

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Filologia germańska**

1. Poziomy studiów: **studia I i II stopnia**
2. Formy studiów: **studia stacjonarne** (poziom I, II) i **studia niestacjonarne** (poziom I)
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Literaturoznawstwo	27	57

Studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Literaturoznawstwo	33	57

Studia stacjonarne II stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Literaturoznawstwo	22	51

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia stacjonarne I stopnia

Lp.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1.	Językoznawstwo	20	43

Studia niestacjonarne I stopnia

Lp.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1.	Językoznawstwo	25	43

Studia stacjonarne II stopnia

Lp.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1.	Językoznawstwo	21	49

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu język niemiecki
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu
- nauczyciel prowadzący zajęcia
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OD ROKU AKADEMICKIEGO 2023/2024

NAZWA KIERUNKU STUDIÓW: FILOLOGIA GERMAŃSKA

POZIOM STUDIÓW: PIERWSZY STOPIEŃ

PROFIL STUDIÓW: OGÓLNOAKADEMICKI

Opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r., poz. 64 i 1010) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Symbole efektów kierunkowych	Absolwent studiów pierwszego stopnia
WIEDZA	
K_W01	Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury.
K_W02	Zna i rozumie terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim.
K_W03	Zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim.
K_W04	Zna i rozumie niemiecką terminologię z zakresu wybranej specjalności, tj.: teorii przekładu, dydaktyki lub biznesu i gospodarki.
K_W05	Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa.
K_W06	Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa.
K_W07	Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu wybranej specjalności, tj. teorii przekładu, dydaktyki i metodyki oraz działalności pedagogicznej lub biznesu i gospodarki.
K_W08	Ma wiedzę o powiązaniach filologii germańskiej z pokrewnymi naukami humanistycznymi i społecznymi. Ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności kulturalnej, oświatowej i biznesowo-gospodarczej, a także zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.
K_W09	Zna i rozumie główne kierunki literaturoznawstwa.
K_W10	Zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa.
K_W11	Zna i rozumie główne metody analizy i interpretacji tekstów kultury.
K_W12	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego, własności intelektualnej, uwarunkowań prawnych i ekonomicznych.
K_W13	Zna sposoby redagowania bibliografii i przypisów bibliograficznych.
K_W14	Rozumie kwestię różnorodności źródeł informacji, rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoności, ze sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji oraz zmienności historycznej znaczeń w języku niemieckim.
K_W15	Ma zaawansowaną wiedzę o podobieństwach i różnicach pomiędzy studiowanym językiem niemieckim a językiem polskim.
K_W16	Ma wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu literackim i kulturalnym w krajach niemieckiego obszaru językowego.

K_W17	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą historii języka i literatury w krajach niemieckiego obszaru językowego.
K_W18	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą kultury krajów niemieckiego obszaru językowego.
K_W19	Zna i rozumie zasady gramatyczne i leksykalne drugiego języka obcego oraz kulturowe konwencje komunikacji na poziomie co najmniej A2.
UMIĘTNOŚCI	
K_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio udokumentować, stworzyć adekwatną bibliografię.
K_U02	Potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych, opracowuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa.
K_U03	Potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych, opracowuje wyniki w zakresie językoznawstwa.
K_U04	Potrafi korzystać z metod i narzędzi typowych dla wybranej specjalności, tj.: przekładu, metodyki nauczania języka obcego lub biznesu i gospodarki.
K_U05	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego.
K_U06	Potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu literaturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych.
K_U07	Potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu językoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych.
K_U08	Potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu wybranej specjalności oraz zastosować wiedzę językową (rozumianą jako kompetencje obcojęzyczne) w typowych sytuacjach profesjonalnych.
K_U09	Potrafi dokonać interpretacji tekstów kultury z zastosowaniem typowych metod filologicznych.
K_U10	Ma umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych tez, potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych autorów, formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów.
K_U11	Potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne.
K_U12	Ma umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku niemieckim dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
K_U13	Ma umiejętność przygotowywania wystąpień ustnych w języku niemieckim dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
K_U14	Potrafi w sposób krytyczny korzystać z dostępnych urządzeń multimedialnych i nowoczesnej technologii w celu pozyskania informacji, samokształcenia lub nawiązania kontaktu ze specjalistami.
K_U15	Umie język niemiecki na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
K_U16	Umie język obcy nowożytny niekierunkowy co najmniej na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
K_U17	Potrafi odpowiednio planować i określać priorytety służące realizacji określonego przez siebie, wraz z innymi lub przez innych zadania; potrafi współpracować z innymi studentami w ramach zadań zespołowych i projektów.
K_U18	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści.

K_K02	Jest gotów do nawiązywania kontaktów i zwrócenia się o pomoc, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta.
K_K03	Jest gotowy do angażowania się w życie społeczne i zawodowe, charakteryzuje się postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności oraz myśli i działa w sposób przedsiębiorczy
K_K04	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, jego dorobkiem i tradycją; rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność działań oraz rzetelność przekazywanych informacji.
K_K05	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego Europy, ma świadomość znaczenia tego dziedzictwa dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych.
K_K06	Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym korzystając z różnych mediów i rozumie potrzebę zachęcania innych do kontaktów z kulturą i angażowania się na rzecz instytucji społecznych, inicjuje takie działania.

**OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
STANDARD KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA
MODUŁ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY**

wg Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela) oraz Obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2021 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2021, poz. 890).

Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu standardu	EFEKTY UCZENIA SIĘ wg Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
WIEDZA Absolwent zna i rozumie:		
K_W07 Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu wybranej specjalności, tj. teorii przekładu, dydaktyki i metodyki oraz działalności pedagogicznej lub biznesu i gospodarki.	CKN_W01	1) podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących,
	CKN_W02	2) klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne,
	CKN_W03	3) rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów,
	CKN_W04	4) normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach),
	CKN_W05	5) zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji,
	CKN_W06	6) zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania,
	CKN_W07	7) sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej,
	CKN_W08	8) strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji,

	CKN_W09	9) podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych,
	CKN_W10	10) prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością,
	CKN_W11	11) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy,
	CKN_W12	12) procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia,
	CKN_W13	13) podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi,
	CKN_W14	14) treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem,
	CKN_W15	15) metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.
UMIĘTNOŚCI Absolwent potrafi:		
K_U04 Potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych typowych dla wybranej specjalności, tj.: przekładu, metodyki nauczania języka obcego lub biznesu i gospodarki.	CKN_U01	1) obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów,
	CKN_U02	2) adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
	CKN_U03	3) rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym,
	CKN_U04	4) projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów,
	CKN_U05	5) projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli,
	CKN_U06	6) tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia,
	CKN_U07	7) podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów,
	CKN_U08	8) rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów,

	CKN_U09	9) skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów,
	CKN_U10	10) wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem,
	CKN_U11	11) monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły,
	CKN_U12	12) pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego,
	CKN_U13	13) odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku,
	CKN_U14	14) skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
	CKN_U15	15) poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu,
	CKN_U16	16) posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu,
	CKN_U17	17) udzielać pierwszej pomocy,
	CKN_U18	18) samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Absolwent jest gotów do:

K_K04 Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, jego dorobkiem i tradycją; rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność działań oraz rzetelność przekazywanych informacji.	CKN_K01	1) posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka,
	CKN_K02	2) budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej,
	CKN_K03	3) porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią,
	CKN_K04	4) podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej,
	CKN_K05	5) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska,
	CKN_K06	6) projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji,

	CKN_K07	7) pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.
--	---------	---

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OD ROKU AKADEMICKIEGO 2023/2024

NAZWA KIERUNKU STUDIÓW: FILOLOGIA GERMAŃSKA

POZIOM STUDIÓW: II STOPIEŃ

PROFIL STUDIÓW: OGÓLNOAKADEMICKI

Opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 74 i 1010) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 7-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Symbole efektów kierunkowych	Absolwent studiów drugiego stopnia:
WIEDZA	
K_W01	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o przedmiotowej i metodologicznej specyfice filologii, a także wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w relacji do innych nauk.
K_W02	Zna i rozumie na poziomie rozszerzonym terminologię w języku niemieckim oraz teorię i metodologię z dziedziny literaturoznawstwa.
K_W03	Zna i rozumie na poziomie rozszerzonym terminologię w języku niemieckim oraz teorię i metodologię z dziedziny językoznawstwa w języku niemieckim.
K_W04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię w języku niemieckim z zakresu wybranej specjalności, tj.: teorii przekładu lub dydaktyki, lub biznesu i gospodarki.
K_W05	Zna szczegółowo współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze w dziedzinie literaturoznawstwa, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe.
K_W06	Zna szczegółowo współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze w dziedzinie językoznawstwa, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe.
K_W07	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu podobieństwa i różnice pomiędzy studiowanym językiem niemieckim a językiem polskim.
K_W08	Zna sposoby redagowania bibliografii i przypisów bibliograficznych.
K_W09	Ma uporządkowaną pogłębioną i podbudowaną teoretycznie wiedzę szczegółową z zakresu wybranej specjalności, tj.: teorii przekładu lub biznesu i gospodarki lub dydaktyki.
K_W10	Dysponuje wiedzą na temat antropologicznego wymiaru języka i literatury oraz posiada pogłębioną wiedzę w zakresie współczesnych ujęć tych zagadnień.
K_W11	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej; ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat etyki zawodowej oraz ekonomicznych, prawnych i innych uwarunkowań różnych rodzajów działalności.
K_W12	Zna i rozumie zależności pomiędzy kształtowaniem się języka a zmianami w kulturze i społeczeństwie, ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i jego znaczeniu w procesach poznawczych.

K_W13	Ma pogłębioną wiedzę o instytucjach kultury i dobrą orientację we współczesnym życiu kulturalnym, w stopniu zaawansowanym zna i rozumie specyfikę współczesnej literatury i sztuki krajów niemieckiego obszaru językowego oraz związki zachodzące między tekstami kultury.
K_W14	Zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości z zakresu wybranej specjalności, tj.: translatoryki, lub nauczania języków lub biznesu i gospodarki.
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł.
K_U02	Wykorzystuje nabyte umiejętności badawcze, wyciąga wnioski, opracowuje i prezentuje wyniki w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa, potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z kilku dyscyplin naukowych.
K_U03	Potrafi interpretować tekst literacki i naukowy z dziedziny nauk humanistycznych, umie dokonać trafnej analizy oraz zastosować oryginalne podejście.
K_U04	Poprawnie stosuje poznaną terminologię naukową w języku niemieckim, trafnie definiuje pojęcia z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz zjawisk z zakresu wybranej specjalności, tj.: translatoryki, lub nauczania języków lub biznesu i gospodarki.
K_U05	Umie merytorycznie argumentować w kontekście wybranych perspektyw, potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie, tworzyć syntetyczne podsumowania, wykorzystywać poglądy innych autorów z zachowaniem zasad etycznych.
K_U06	Posiada pogłębioną umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku niemieckim.
K_U07	Władza językiem niemieckim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
K_U08	Posiada podstawową umiejętność przekładu wybranych rodzajów tekstów z języka niemieckiego na język polski oraz z języka polskiego na język niemiecki, lub umiejętności w zakresie przygotowania i realizacji zadań dydaktycznych, lub w zakresie funkcjonowania w przedsiębiorstwie i w biznesie.
K_U09	Umie podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności, wskazuje kierunki dalszych badań; potrafi pracować samodzielnie, kierować pracą zespołu.
K_U10	Władza językiem obcym nowożytnym co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu A1 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, potrafi dokonać krytycznej oceny odbieranych treści, a także zastosować swoją wiedzę w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
K_K02	Podejmuje indywidualne i zespołowe działania na rzecz środowiska zawodowego i interesu publicznego, planuje i organizuje ich przebieg, angażuje się we współpracę. Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy.
K_K03	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, na podstawie analizy sytuacji i problemów formułuje propozycje rozwiązania.
K_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność i rzetelność przekazywanej wiedzy oraz podejmowanych działań zawodowych.
K_K05	Jest gotów do pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, jest gotów dbać o ciągły rozwój zawodowy oraz podtrzymywać etos zawodowy.

**STANDARD KSZTAŁCENIA PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU NAUCZYCIELA
MODUŁ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY**

wg Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz Obwieszczenia

Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2021 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2021, poz. 890)

Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu standardu	EFEKTY UCZENIA SIĘ wg Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
WIEDZA Absolwent zna i rozumie:		
K_W07 Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu wybranej specjalności, tj. teorii przekładu, dydaktyki i metodyki oraz działalności pedagogicznej lub biznesu i gospodarki.	CKN_W01	1) podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących,
	CKN_W02	2) klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne,
	CKN_W03	3) rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów,
	CKN_W04	4) normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach),
	CKN_W05	5) zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji,
	CKN_W06	6) zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania,
	CKN_W07	7) sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej,
	CKN_W08	8) strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji,
	CKN_W09	9) podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych,
	CKN_W10	10) prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością,
	CKN_W11	11) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy,
	CKN_W12	12) procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia,
	CKN_W13	13) podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi,
	CKN_W14	14) treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem,

	CKN_W15	15) metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.
UMIEJĘTNOŚCI Absolwent potrafi:		
K_U04 Potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych typowych dla wybranej specjalności, tj.: przekładu, metodyki nauczania języka obcego lub biznesu i gospodarki.	CKN_U01	1) obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów,
	CKN_U02	2) adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
	CKN_U03	3) rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym,
	CKN_U04	4) projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów,
	CKN_U05	5) projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli,
	CKN_U06	6) tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia,
	CKN_U07	7) podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów,
	CKN_U08	8) rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów,
	CKN_U09	9) skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów,
	CKN_U10	10) wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem,
	CKN_U11	11) monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły,
	CKN_U12	12) pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego,
	CKN_U13	13) odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku,

	CKN_U14	14) skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
	CKN_U15	15) poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu,
	CKN_U16	16) posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu,
	CKN_U17	17) udzielać pierwszej pomocy,
	CKN_U18	18) samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Absolwent jest gotów do:		
K_K04 Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, jego dorobkiem i tradycją; rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność działań oraz rzetelność przekazywanych informacji.	CKN_K01	1) posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka,
	CKN_K02	2) budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej,
	CKN_K03	3) porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią,
	CKN_K04	4) podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej,
	CKN_K05	5) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska,
	CKN_K06	6) projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji,
	CKN_K07	7) pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Marion Brandt	prof. dr hab., dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej, kierownik Zakładu Literatury i Kultury Niemieckiej, przewodnicząca Rady Programowej Filologii germańskiej
Marta Bieszk	dr, zastępca dyrektora ds. dydaktycznych Instytutu Filologii Germańskiej, członek Rady Programowej Filologii germańskiej
Anna Socka	dr, kierownik Zakładu Języka Niemieckiego i Translatoryki
Ewa Andrzejewska	dr, członek Rady Programowej Filologii germańskiej, opiekun praktyk dydaktycznych (język niemiecki) oraz kierownik wszystkich praktyk na kierunku Filologia germańska
Izabela Kujawa	dr, członek Rady Programowej Filologii germańskiej, opiekun praktyk zawodowych na specjalności biznesowo-gospodarczej i <i>Język niemiecki w przekładzie i biznesie</i>

Spis treści	
Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	14
Prezentacja uczelni	16
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	17
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	17
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	27
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	43
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	53
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	57
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	61
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	64
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	69
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	74
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	75
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	78
Część III. Załączniki	80

Prezentacja uczelni

Powstały w roku 1970 Uniwersytet Gdański (UG) jest dziś największą uczelnią w regionie pomorskim. Na 11 wydziałach studiuje ponad 25.000 studentów, doktorantów oraz słuchaczy studiów podyplomowych. Kadra naukowa liczy ponad 1.700 nauczycieli akademickich. Uniwersytet ściśle współpracuje z najlepszymi ośrodkami badawczymi i naukowcami z całego świata i tworzy wspólnie z partnerami z Chorwacji, Francji, Hiszpanii, Malty, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Włoch konsorcjum Europejskiego Uniwersytetu Nadmorskiego (European University of the Seas – SEA-EU).

Wydział Filologiczny, utworzony w 2008 roku w wyniku podziału Wydziału Filologiczno-Historycznego ma w swojej ofercie 26 kierunków studiów I i II stopnia, a w tym około 100 specjalności, na których kształcą się ponad 3.500 studentów. Na Wydziale pracuje ponad 300 nauczycieli akademickich reprezentujących pięć dyscyplin naukowych: językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce, polonistyka. W ostatniej parametryzacji uczelnia uzyskała kategorię B+ w dyscyplinach: językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, zaś kategorię A w dyscyplinie nauki o sztuce.

Instytut Filologii Germańskiej powstał w 1997 roku (w miejsce istniejącej od 1992 roku Katedry Filologii Germańskiej, wcześniej Zakładu). Pierwszy nabór na studia Filologii germańskiej miał miejsce w 1989 roku. W Instytucie Filologii Germańskiej jest zatrudnionych 24 nauczycieli akademickich. Instytut składa się z dwóch zakładów: Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej oraz Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki. Kształcenie na kierunku Filologia germańska jest prowadzone w formie studiów stacjonarnych (I i II stopień) oraz studiów niestacjonarnych (I stopień). Studia mają profil ogólnoakademicki.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje

Studia na kierunku Filologia germańska są zgodne z *Misją* Uniwersytetu Gdańskiego, w myśl której „posłannictwem Uniwersytetu jest kształcenie cenionych absolwentów wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne w życiu gospodarczo-społecznym opartym na wiedzy oraz wnoszenie trwałego wkładu w naukowe poznanie świata i rozwiązywanie jego istotnych współczesnych problemów”. Studia I i II stopnia na kierunku Filologia germańska odpowiadają priorytetom strategicznym, takim jak kształcenia akademickie na światowym poziomie, zgodnie z najnowszą wiedzą poznawczą i utylitarną, oraz umacnianie więzi uczelni z otoczeniem gospodarczym i społecznym Pomorza.

W duchu *Misji* UG oczekujemy od kandydatów na studia otwartości, postawy tolerancji, poszanowania godności każdej istoty ludzkiej, a także zdolności krytycznego i autonomicznego myślenia.

Opis zakładanych efektów uczenia się na Filologii germańskiej uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w Ustawie z dnia 22.12.2015 o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.11.2018 w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Studia I i II stopnia przygotowują wykwalifikowanego filologa-specjalistę, który posiada pogłębioną wiedzę ogólnohumanistyczną, a także specjalistyczną w zakresie literatury i kultury krajów niemieckiego obszaru językowego oraz wiedzę językoznawczą i przekładoznawczą. Celem kształcenia na kierunku studiów Filologia germańska jest uzyskanie zaawansowanych kompetencji językowych w zakresie języka niemieckiego (przynajmniej z poziomu C1 na studiach I stopnia i z poziomu C2 na studiach II stopnia) oraz nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na profesjonalne funkcjonowanie w obszarze kontaktów polsko-niemieckich.

Na studiach stacjonarnych I stopnia Instytut Filologii Germańskiej oferuje specjalności nauczycielską z językiem angielskim, translatoryczną oraz (od roku akademickiego 2016/2017) biznesowo-gospodarczą. Na studiach niestacjonarnych I stopnia realizowana jest specjalność translatoryczna. Na studiach stacjonarnych II stopnia wprowadzono w roku akademickim 2022/2023 specjalność *Język niemiecki w przekładzie i biznesie*. Studenci mają ponadto możliwość dodatkowego wyboru specjalności nauczycielskiej.

Studia I i II stopnia przygotowują na rynek pracy (zwłaszcza regionu pomorskiego) absolwentów wyposażonych w wiedzę merytoryczną i wysokie kompetencje językowe (również w zakresie języków specjalistycznych, np. ekonomii), kompetencje zawodowe nauczyciela (w zakresie dwóch języków) lub tłumacza. Zarówno kompetencje językowe jak i pozostałe kwalifikacje absolwentów sprawiają, że znajdują oni ponadto zatrudnienie nie tylko w biurach tłumaczeń, mediach, turystyce, transporcie, instytucjach, przedsiębiorstwach handlowych i produkcyjnych, w tym z branży IT (synteza mowy), organizacjach polsko-niemieckich, lecz są także poszukiwanymi pracownikami dla dynamicznie rozwijającego się w regionie pomorskim sektora *business process outsourcing* (księgowość korporacyjna i/lub obsługa klienta).

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszymi osiągnięciami naukowymi uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będącymi wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Program studiów Filologii germańskiej zakłada realizację efektów uczenia się w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, a zajęcia dydaktyczne odbywają się w powiązaniu z prowadzonymi w dwóch zakładach badaniami naukowymi w tych dwóch dyscyplinach.

Językoznawstwo

Badania naukowe pracowników Zakładu Języka Niemieckiego i Translatoryki mające wpływ na treści dydaktyczne dotyczą głównie zagadnień kontrastywnych w obszarze modalności, ewidencjalności i aspektu, leksykologii i frazeologii, kontaktów językowych i kulturowych zwłaszcza na obszarze Gdańska i Pomorza, lingwistyki dyskursu (zwłaszcza politycznego), języków i komunikacji specjalistycznej, analizy konkretnych gatunków tekstowych (np. gdańskie kazania pogrzebowe, memy, gatunki efemeryczne, reklama prasowa, przemówienia wyborcze) na płaszczyźnie leksykalnej, gramatycznej i pragmatycznej oraz w perspektywie dia- i synchronicznej, leksykonu mentalnego, translatologii, intertekstualności i intermedialności, przekładu tekstów literackich i użytkowych oraz zagadnień glottodydaktycznych (media edukacyjne, kształcenie artykulacji w języku obcym, historia glottodydaktyki, *self-management* nauczyciela, sztuka w edukacji językowej).

Najważniejszymi osiągnięciami minionych pięciu lat była publikacja dwóch monografii autorskich: *Satzadverbien und Modalverben als Marker der Reportativität im Deutschen und Polnischen* (Anna Socka, Berlin: Lang 2021) i *Der Tod in Danzig. Danziger Leichenpredigten (1586–1746) aus textlinguistischer Sicht* (Dominika Janus, Göttingen: V&R unipress 2023) oraz obszernego skryptu naukowo-dydaktycznego *Das Polnische im Spiegel des Deutschen. Studien zur kontrastiven Linguistik* (Andrzej Kątny, Gdańsk: Wydawnictwo UG 2021). W procesie wydawniczym są kolejne monografie jedno- i wieloautorskie. W roku 2021 dr Izabela Olszewska otrzymała grant UGrants – First na realizację projektu *Emocje Holokaustu. Analiza semantyczno-pragmatyczna*. Pracownicy Zakładu Języka Niemieckiego i Translatoryki brali lub biorą udział w realizacji grantów badawczych *The Development of the Polish Aspect Systems in the Last 250 Years against the Background of Neighbouring Languages* (dr Anna Socka, DFG-NCN Beethoven II, 2018-2021); *RACISMMAFF: Stance Strategies in Immigration and Racism-Related Discourse: Analysis and Applications in Affective Learning Practices* (dr Anna Socka, ERDF, 2022-2024); *A Multilingual Repository of Phraseme Constructions in Central and Eastern European Languages (PhraConRep)* (dr Dominika Janus, COST CA22115, 2023-2027).

Literaturoznawstwo

Badania naukowe pracowników Zakładu Kultury i Literatury Niemiec (do września 2020 roku Katedry Kultury i Literatury Niemiec) obejmują następujące obszary badawcze odzwierciedlające się również w zajęciach dydaktycznych: komparatystyka, intertekstualność, polsko-niemieckie kontakty literackie w XX i XXI wieku (badania międzykulturowe i postkolonialne), przekład literacki, recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce, polska literatura migracyjna, relacje polsko-niemieckie w literaturze, dyskurs o Polsce w literaturze niemieckiej i zagadnienia imagologii, literatura na polsko-niemieckim pograniczu kulturowym od XVIII wieku (Gdańsk, Pomorze, Kaszuby), antropologia literacka, tekst kultury (literacki, autobiograficzny i historiograficzny) jako medium i reprezentacja pamięci zbiorowej, współczesny dramat i teatr niemieckojęzyczny, adaptacje sceniczne literatury niemieckojęzycznej w Polsce, kulturowe konteksty współczesnego dramatu niemieckojęzycznego, polsko-niemiecki transfer kulturowy w dramacie i teatrze, teatr interkulturowy, teatr niemiecki w Gdańsku w XIX wieku, media

a literatura, relacja nauk ścisłych i humanistyki, recepcja teorii filozoficznych, estetycznych i psychologicznych na obszarze dzieła literackiego.

W ostatnich pięciu latach pracownicy Zakładu Literatury i Kultury Niemieckiej wydali cztery monografie autorskie: *Jüdische Gedächtnisopographien im Grenzraum. Autobiographik nach 1945 von Autoren jüdischer Herkunft im Pommernland (Pommerellen und Hinterpommern)* (Miłostawa Borzyszkowska-Szewczyk, Gdańsk: Wydawnictwo UG 2019), *Alfred Döblins 'Reise in Polen'. Eine textgenetische Studie. Mit editorischem Kommentar und der Rezeptionsgeschichte des Buches* (Marion Brandt, Wiesbaden: Harrassowitz 2020), *Interkulturelle Theaterstrategien: Polnisches (E)Migrantentheater in Deutschland* (Eliza Szymańska, Gdańsk: Wydawnictwo UG 2021) i *Niewysłowione bycie wiersza. Trzy siły mimetyczne w poezji R. M. Rilkego* (Sławomir Leśniak, Gdańsk: Słowo/obraz terytoria 2021). W 2021 roku prof. Miłostawa Borzyszkowska-Szewczyk otrzymała grant w ramach „Programu Wsparcia Humanistyki Gdańskiej” na projekt *Pogranicza w dialogu. Dialogi na Pograniczu. Narracje – Pamięć – Tożsamość (2021-2024)*, kierowała także projektem badawczo-animacyjnym *Wędrówki z Günterem Grassem. Kartografia literacka miasta (2020-2022)*. Kilku pracowników uczestniczyło lub nadal uczestniczy w badaniach prowadzonych w ramach grantów: prof. Miłostawa Borzyszkowska-Szewczyk w projektach *Gniazdo gryfa. Słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury (0001/NPRH4/H1a/2015, 2015-2020)* i w projekcie zespołowym IDUB International Border Studies Center UG (2021–2024), a prof. Agnieszka Haas w projekcie *Kanon światowej literatury utopijnej w polskim przekładzie (NPRH, Uniwersalia 2.2, 2021-2025)*.

Działalność naukowa pracowników IFG przekłada się na pracę dydaktyczną: pozwala poszerzać i aktualizować programy kształcenia i kształtuje tematykę zarówno wykładów kursorycznych (np. *Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska, Literatura niemiecka, Pragmatyka językowa*), monograficznych (np. *Literatura Gdańska i regionu*, wykłady literaturoznawcze i językoznawcze na studiach II stopnia) jak i zajęć specjalistycznych (np. z translatoryki, komunikacji interpersonalnej czy metodyki nauczania). W ramach zajęć literaturoznawczych studenci poznają najnowsze dokonania w zakresie historii literatury niemieckojęzycznej, komparatystyki i polsko-niemieckich kontaktów literackich, dramatu i teatru niemieckojęzycznego, wpływu kultury, polityki i filozofii na język i literaturę, pamięci zbiorowej na polsko-niemieckim pograniczu kulturowym. Istotne znaczenie dla zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach mają seminaria dyplomowe wraz z realizowanymi na nich pracami dyplomowymi. Dotyczą one np. zagadnień translacji, różnych gatunków tekstowych, manipulacji w dyskursie politycznym i reklamie, podręczników, mediów i metod dydaktycznych, literatury niemieckiej, np. literatury migracyjnej, oraz literatury Gdańska i Pomorza. W ostatnich latach pracownicy IFG w ramach swoich zainteresowań badawczych zorganizowali cykle wykładów zapraszając wykładowców z kraju i spoza Polski: *Współczesne oblicza komunikacji (2022/2023)*, *Ziel Gesundheit: Gesundes Lehren und Lernen von Fremdsprachen* łącznie z warsztatami dla studentów (semestr zimowy 2023/2024), cykl wykładów literaturoznawczych w ramach Roku Herdera (2023/2024).

W latach 2019–2023 potencjał naukowo-dydaktyczny Instytutu Filologii Germańskiej został zwiększony dzięki awansom pracowników (dr hab. Marion Brandt i dr hab. Sławomir Leśniak uzyskali tytuły profesorskie, dr Katarzyna Lukas, dr Miłostawa Borzyszkowska-Szewczyk i dr Eliza Szymańska uzyskały stopień doktora habilitowanego). Pod opieką pracowników IFG wypromowano w tym okresie pięciu doktorów (Aneta Kwiatkowska, Monika Szafrąńska, Helena Walczak, Anna Kowalewska-Mróż, Hanna Jałozą), z których dwóch należy do kadry dydaktycznej (dr M. Szafrąńska – umowa o pracę, dr H. Walczak – umowa cywilnoprawna).

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Rada Programowa Filologii germańskiej analizuje program studiów Filologii germańskiej pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy. Przedstawiciele zewnętrzni - interesariusze mają wpływ jako członkowie Rady Programowej na kształtowanie programu studiów. Do RP należą: Dorota Bromka (LIDEX – Oddział Gdynia), Magdalena Buda (Pedagogika kreatywna), Barbara Dymiter (Thyssen Krupp), Ewa Furche (Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku), Andrzej Krzeszowski (Bayer), Przemysław Laskowski (Bayer). Instytut Filologii Germańskiej współpracuje ze szkołami, w których studenci realizują praktyki i z nauczycielami, którzy są ze swoimi uczniami zapraszani są na wspólne zajęcia i do projektów, a także z Centrum Edukacji Nauczycieli. Partnerem współpracy są firmy Bayer Service Center Gdańsk, Amazon, Thyssenkrupp, PwC, Transcom i Thomson Reuters, a także biura tłumaczeń i inne firmy oraz organizacje, w których studenci specjalności translatorycznej, biznesowo-gospodarczej i „Język niemiecki w przekładzie i biznesie” realizują praktyki zawodowe. Nadto ważną rolę przy aktualizacji programów z perspektywy potrzeb społecznych odgrywają studenci oraz absolwenci, którzy przez wypowiedzi w ankietach ewaluacyjnych pomagają weryfikować zakładane efekty uczenia się oraz przedmioty w programie studiów pod kątem zmieniającego się rynku pracy. Koncepcje kształcenia na kierunku Filologia germańska I i II stopnia są zgodne z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Obok tradycyjnie prowadzonych specjalności nauczycielskiej i translatorycznej, uruchomiona została w roku akademickim 2016/2017 specjalność biznesowo-gospodarcza na studiach stacjonarnych I stopnia. Instytut Filologii Germańskiej zareagował w ten sposób na dynamiczny rozwój sektora *business process outsourcing* (księgowość korporacyjna i/lub obsługa klienta) z jego rosnącym zapotrzebowaniem na wykwalifikowanych pracowników posługujących się językiem niemieckim. Program tej specjalności opracowany został we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (przedstawicielami ww. sektora) oraz wewnętrznymi (studentami Filologii germańskiej). Współpraca Instytutu Filologii Germańskiej z interesariuszami zewnętrznymi przy kształtowaniu programu studiów objęła również udostępnianie przez firmy materiałów w celu ich opracowania do potrzeb dydaktycznych i do nauczania języka specjalistycznego, m.in. w formie wydanego w Instytucie w 2020 roku skryptu do nauczania języka gospodarki. Odpowiedzią na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy było wprowadzenie w 2022 roku na studiach II stopnia specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie*.

Do wewnętrznych interesariuszy należą studenci kierunku Filologia germańska, reprezentowani w Radzie Programowej przez jedną osobę z I i jedną osobę z II stopnia studiów. Przedstawiają oni w Radzie Programowej stanowisko ogółu studentów.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent Filologii germańskiej dobrze orientuje się w literaturze i kulturze krajów niemieckojęzycznych, jak również w procesach zachodzących we współczesnym języku i społeczeństwie niemieckim. Posługuje się językiem niemieckim na poziomie C1 (po studiach I stopnia) i C2 (po studiach II stopnia). Nabył umiejętności analizy i interpretacji tekstów kultury oraz kompetencje zawodowe w zakresie posługiwania się językiem specjalistycznym. Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego krajów niemieckojęzycznych i kontaktów polsko-niemieckich dla zrozumienia współczesnych procesów społecznych i kulturalnych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Absolwent po specjalności nauczycielskiej realizowanej na I lub II stopniu kierunku Filologia germańska zdobył przygotowanie pedagogiczne (psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne) do nauczania języka niemieckiego w szkołach podstawowych (II etap edukacyjny) oraz ponadpodstawowych. Absolwent studiów I stopnia na specjalności nauczycielskiej (Język niemiecki z językiem angielskim) zrealizował ponadto cykl kształcenia pedagogicznego (psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego) w zakresie języka angielskiego. Pełne kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w klasach IV-VIII szkół podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych absolwent uzyskuje na studiach II stopnia na kierunku zgodnym z nauczaniem przedmiotem chyba, że zachodzą okoliczności zgodnie z &12-13 Rozporządzenia z 14 września 2023.

Absolwent studiów I stopnia po specjalności translatorskiej poznał teorię translacji i technologie informacyjne wykorzystywane w pracy tłumacza oraz nabył podstawowe praktyczne kompetencje pozwalające na tłumaczenie ustne, jak i pisemne wybranych rodzajów tekstów ogólnych oraz specjalistycznych. Absolwent specjalności biznesowo-gospodarczej nabył umiejętność posługiwania się specjalistycznym językiem używanym w sektorze ekonomiczno-finansowym, biznesowym i prawniczym. Poznał podstawy rachunkowości i posiada umiejętności z zakresu technik informacyjnych potrzebnych w pracy w sferze biznesu. Obsługuje zaawansowane funkcje programu MS Excel. Zna podstawowe narzędzia socjotechniczne i elementy procesu negocjacyjnego. Potrafi prowadzić korespondencję handlową oraz rozmowy biznesowe. Legitymuje się znajomością podstaw Business English.

Absolwent studiów II stopnia po specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* potrafi posługiwać się na poziomie rozszerzonym terminologią językoznawczą i literaturoznawczą w języku niemieckim oraz w pogłębionym stopniu niemiecką terminologią z zakresu tejże specjalności, tj.: teorii przekładu, biznesu i gospodarki. Posiada rozwiniętą umiejętność komunikacji w specjalistycznym języku niemieckim i pogłębione kompetencje pozwalające na tłumaczenie wybranych rodzajów tekstów. Ma dobrą orientację we współczesnym życiu kulturalnym krajów niemieckojęzycznych, zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.

Absolwent Filologii germańskiej ma możliwość znalezienia zatrudnienia w obszarach, gdzie znajomość języka i kultury niemieckiej jest kluczowa, a także na styku gospodarki polskiej i niemieckiej: w oświacie, korporacjach (również z branży IT), mediach i wydawnictwach, biurach tłumaczeń, firmach zatrudniających tłumaczy w trybie in-house, jednostkach samorządowych, w ramach własnej działalności gospodarczej, turystyce, organizacjach polsko-niemieckich, firmach zajmujących się obsługą klienta i księgowością korporacyjną, w strukturach Unii Europejskiej. Absolwenci znajdują również zatrudnienie za granicą (w szkolnictwie, instytucjach współpracy międzynarodowej, wydawnictwach i innych).

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Obecna koncepcja studiów dostosowuje ich program do Polskiej Ramy Kwalifikacji i zakłada podział zajęć na przedmioty kształcenia ogólnego, kierunkowego i specjalistyczne. Program jest realizowany na I stopniu studiów w ramach trzech specjalności (nauczycielska, biznesowo-gospodarcza i translatorska) oraz na II stopniu studiów w ramach specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* z dodatkową możliwością zdobycia kwalifikacji nauczycielskich. Ponadto studenci mają możliwość uczestnictwa w wykładach ogólnouniwersyteckich. Zaproponowany studentom podział przedmiotów na przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalistyczne sprzyja zdobywaniu zarówno wiedzy ogólnohumanistycznej, jak i wiedzy oraz umiejętności praktycznych, związanych z pracą zawodową.

Cechą charakterystyczną programu studiów germanistycznych na Uniwersytecie Gdańskim w obszarze przedmiotów ogólnych i kierunkowych jest akcentowanie zagadnień związanych z kontaktami kulturowymi, literackimi i językowymi oraz tematyki interkulturowości. Jest to cecha ogólnie charakteryzująca polską germanistykę, ale sprzyja temu w dodatkowy i oczywisty sposób lokalizacja w Gdańsku i – szerzej – na Pomorzu, z jego bogatą historią przenikania się kultur i dialektów niemieckich oraz słowiańskich (polskich, kaszubskich, bałtyckich itd.). Treści te przekazywane są w ramach zajęć *Historia krajów niemieckiego obszaru językowego*, *Wstęp do historii języka niemieckiego*, *Literatura Gdańska i regionu*, *Interkulturowość w literaturze i kulturze/ języku i komunikacji*, *Zagadnienia komparatystyki literackiej*, w *Wykładzie literaturoznawczym I* (przebiornie: *Relacje polsko-niemieckie i Polsko-niemieckie pogranicze kulturowe*) i *Wykładzie literaturoznawczym II* (*Wybrane zagadnienia z literatury niemieckiej*) na studiach II stopnia. Są one również przedmiotem zainteresowania działających w IFG pracowni i zespołów badawczych, np. Zespołu Badań nad Interkulturowością w Literaturze i Teatrze, Pracowni Badań nad Narracjami Pogranicza i Pracowni Lingwistyki Tekstu i

Dyskursu oraz realizowanych przez nie projektów, w które włączani są również studenci Filologii germańskiej oraz innych jednostek Uniwersytetu, a także instytucje jak Biblioteka Gdańska PAN, Instytut Kaszubski czy Galeria Miejska, oraz uczelnie zagraniczne, m.in. uniwersytety w Moguncji, Düsseldorfie i Innsbrucku. Również realizowana w latach 2020-2022 współpraca z Instytutem Germanistyki Uniwersytetu w Düsseldorfie w ramach Germanistische Institutspartnerschaft skupiła się na projekcie *Język, literatura, pamięć i płeć w przestrzeniach transkulturowych (Sprache, Literatur, Gedächtnis und Geschlecht in transkulturellen Räumen)*.

Reformując program studiów stacjonarnych I stopnia od roku akademickiego 2022/2023 zrezygnowano z wymogu rekrutacyjnego dotyczącego znajomości języka niemieckiego na poziomie B1. W zamian wprowadzono podział zajęć z *Praktycznej nauki języka niemieckiego (PNJN)* w 1 i 2 semestrze studiów na grupę zaawansowaną i początkującą. Grupa początkująca realizuje o 150 godzin *PNJN* więcej niż grupa zaawansowana, co pozwala na wyrównanie poziomów. Od semestru 3 każdy student może wybrać jedną z trzech oferowanych specjalności (jedynym warunkiem jest spodziewane osiągnięcie przed semestrem 4 poziomu języka angielskiego odpowiadającego warunkom wstępnym określonym w sylabusie *Praktycznej nauki języka angielskiego I* w przypadku wyboru specjalności nauczycielskiej).

Jeśli chodzi natomiast o przedmioty specjalnościowe, gdańska germanistyka wyróżnia się na tle krajowym ofertą specjalności nauczycielskiej (język niemiecki z językiem angielskim), która daje nie tylko przygotowanie pedagogiczne (psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne) do nauczania języka niemieckiego i języka angielskiego w szkołach podstawowych (II etap edukacyjny), lecz także zapewnia realizację 460 godzin zajęć z języka angielskiego (plus 120 godzin w ramach lektoratu). Pełne kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w klasach IV-VIII szkół podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych absolwent uzyskuje na studiach II stopnia na kierunku zgodnym z nauczaniem przedmiotem.

W ramach specjalności biznesowo-gospodarczej oferujemy ścieżkę kształcenia łączącą kompetencje językowe i międzykulturowe ze specjalistyczną wiedzą i umiejętnościami z zakresu ekonomii, elementów zarządzania, księgowości i komunikacji interpersonalnej. Zajęcia w ramach tej specjalności prowadzą zarówno germaniści posiadający wykształcenie językoznawcze i specjalistyczne z zakresu np. zarządzania, jak i specjaliści praktycy ze świata biznesu. Zajęcia te są prowadzone w ramach szeroko zakrojonej długoletniej współpracy specjalności biznesowo-gospodarczej z interesariuszami zewnętrznymi, tj. firmami i korporacjami o charakterze międzynarodowym z Trójmiasta. W ramach tej współpracy oferowane są studentom dodatkowe zajęcia stacjonarne prowadzone zarówno na uczelni przez przedstawicieli firm lub we współpracy z firmami, jak i zajęcia w siedzibach firm. W latach 2019-2023 były to warsztaty i seminaria organizowane i prowadzone przez dr Izabelę Kujawę wspólnie z pracodawcami lub tylko przez pracodawców, m.in.:

- seminaria na temat kompetencji i coachingu pt. *Ogólnouniwersytecki Projekt ProUG w Biurze Karier* (21.01.2021), rozwoju zawodowego i ścieżki kariery w firmie międzynarodowej (20.05.2021, z Bayer), *Personal Branding - jak zbudować własną markę na rynku pracy* (25.01.2021, z Thyssen Krupp), *Na tropie kariery w Financial Crime Unit* (26.04., 12.05. i 13.05.2022, z PricewaterhouseCoopers),
- warsztaty we współpracy z trenerami firmy Bayer: *Business German* (22.04.2022), *Einführung zu Lean-Management* (28.04. i 25.11.2022), *Business Communication* (25.11.2022),
- warsztaty we współpracy z trenerkami z firmy Transcom pt. *O profesjonalnych sposobach weryfikacji tożsamości klienta oraz wykrywaniu fałszerstw* (13.04.2023).

Oferta specjalności biznesowo-gospodarczej została dodatkowo wzbogacona w latach 2018–2021 w ramach programu POWER ProUG (Program Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego) o zajęcia takie, jak: *ABC IT*, *ABC prawa*, *Odpowiedzialność społeczna*, *Academic English*, *Wybrane metody badań społecznych*, *Logika*, cykl seminariów dr. Erika Malchowa z Berlina *Nah am Menschen. Personalmanagement im deutschen Unternehmen*.

W ramach specjalności biznesowo-gospodarczej nawiązano także współpracę z Biurem Karier UG, czego efektem były spotkania organizowane dla studentów tej specjalności z doradcami zawodowymi na temat planowania ścieżki zawodowej (2021, 2022). Ponadto w roku 2020 ukazał się skrypt dla studentów specjalności biznesowo-gospodarczej pod redakcją dr Izabeli Kujawy *Wirtschaftsdeutsch als Fremdsprache. Ein Leitfaden mit ausgewählten Themen für die Praxis*.

Atutem specjalności translatorycznej jest intensywny trening różnego rodzaju tłumaczeń obustronnych prowadzony przez doświadczonych dydaktyków i zarazem czynnych tłumaczy. Studenci tej specjalności mają możliwość udziału w licznych międzynarodowych projektach i warsztatach translatorycznych (por. punkty 6.1, 8.3).

Specjalność *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* na studiach magisterskich wyróżnia się swoją unikatową ofertą edukacyjną, która łączy w sobie elementy filologii z komponentami biznesowymi, i stanowi kompleksowe przygotowanie do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku międzynarodowym. W planie studiów szczególny nacisk położono na praktyczne umiejętności tłumaczeniowe (przedmioty: *Tłumaczenie konferencyjne, Tłumaczenia biznesowe, Tłumaczenia administracyjno-prawne, Tłumaczenia tekstów artystycznych*), co przygotowuje absolwentów do specjalistycznych zadań na rynku tłumaczeń. Ponadto włączono do programu studiów treści z zakresu zarządzania projektami oraz komunikacji w biznesie. W planie studiów uwzględniono również przedmiot *Profil kompetencji zawodowych*, którego celem jest rozwój kompetencji miękkich, w tym komunikacji międzykulturowej i umiejętności negocjacyjnych. Atutem nowej specjalności jest także możliwość rozwinięcia swoich umiejętności w zakresie Business English lub opanowania w stopniu komunikatywnym języka szwedzkiego.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunkowe efekty uczenia się są spójne z efektami właściwego poziomu studiów i profilu ogólnoakademickiego, a także z dyscyplinami literaturoznawstwo i językoznawstwo. Przy określaniu kierunkowych efektów uczenia się na I stopniu studiów Filologii germańskiej szczególny nacisk położono

w zakresie wiedzy:

na uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa (K_W05), językoznawstwa (K_W06) oraz poszczególnych specjalności, tj. teorii przekładu, dydaktyki i metodyki oraz działalności pedagogicznej lub biznesu i gospodarki (K_W07); rozumienie kwestii kompleksowości natury języka, jego złożoności, sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji oraz zmienności historycznej znaczeń w języku niemieckim (K_W14); posiadanie uporządkowanej wiedzy ogólnej dotyczącej historii języka i literatury w krajach niemieckiego obszaru językowego (K_W17),

w zakresie umiejętności:

na umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności badawczych (K_U05); dokonywania interpretacji tekstów kultury z zastosowaniem typowych metod filologicznych (K_U09); merytorycznego uzasadniania formułowanych tez i komunikowania ich zróżnicowanemu kręgowi adresatów (K_U10); władanie językiem niemieckim na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U15),

w zakresie kompetencji społecznych:

na świadomość zakresu posiadanej przez studenta wiedzy i umiejętności, krytyczny stosunek do uzyskiwanej informacji (K_K01); rozstrzyganie dylematów związanych z wykonywaniem zawodu i odpowiedzialność za trafność działań (K_K04); na świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy i znaczenia tego dziedzictwa dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych (K_K05).

Na studiach niestacjonarnych I stopnia realizowane są te same efekty uczenia się, co na studiach stacjonarnych, jednak w powiązaniu tylko ze specjalnością translatorską. Celem studiów II stopnia jest natomiast dalsze rozwijanie nabytych kwalifikacji. Kluczowe efekty uczenia się to:

w zakresie wiedzy:

pogłębiona wiedza w zakresie terminologii w języku niemieckim oraz teorii i metodologii literaturoznawstwa (K_W02) i językoznawstwa (K_W03), a także z zakresu wybranej specjalności, tj.: teorii przekładu lub biznesu i gospodarki lub dydaktyki (K_W09), na temat zależności pomiędzy kształtowaniem się języka a zmianami w kulturze i społeczeństwie oraz o kompleksowej naturze języka i jego znaczeniu w procesach poznawczych (K_W12), o współczesnym życiu kulturalnym i specyfice współczesnej literatury krajów niemieckiego obszaru językowego oraz związków zachodzących między tekstami kultury (K_W13),

w zakresie umiejętności:

wykorzystanie nabytych umiejętności badawczych w obszarze literaturoznawstwa lub językoznawstwa, a także wykorzystanie i integrowanie wiedzy z kilku dyscyplin naukowych (K_U02), interpretowanie tekstu literackiego i rozumienie tekstu naukowego z dziedziny nauk humanistycznych (K_U03), poprawne stosowanie terminologii naukowej w języku niemieckim z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa oraz z zakresu wybranej specjalności, tj.: translatorskiej, lub nauczania języków lub biznesu i gospodarki (K_U04); merytoryczne argumentowanie w kontekście wybranych perspektyw, prezentowanie własnego stanowiska i tworzenie syntetycznego podsumowania wyników własnej pracy badawczej (K_U05); posługiwanie się językiem niemieckim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U07),

w zakresie kompetencji społecznych:

pogłębiona świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, krytyczna ocena odbieranych treści, zastosowanie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (K_K01); definiowanie priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania i formułowanie na podstawie analizy sytuacji i problemów propozycji rozwiązania (K_K03); prawidłowe identyfikowanie i rozstrzyganie dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, rozumienie problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za trafność i rzetelność przekazywanej wiedzy oraz podejmowane działania zawodowe (K_U04).

1.7. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust 1 powołanej ustawy.

Ogólne i szczegółowe efekty uczenia się realizowane w programach studiów Filologii germańskiej w roku akademickim 2023/2024 są zgodne z uchwałą nr 23/23 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Gdańskim. Program specjalności nauczycielskiej został zmieniony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczycielskiego (Dz. U. z roku 2019 poz.1450).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób odpowiadający ich roli określonej w koncepcji kształcenia i zgodny z wymaganiami prawa.</p>	<p>Przy przyporządkowaniu studiów I stopnia kierunku Filologia germańska do dyscyplin naukowych zostały uwzględnione tylko przedmioty kierunkowe i seminarium dyplomowe, ponieważ specjalności nauczycielska i translatoryczna, powiązane z jedną z dyscyplin (językoznawstwo), są do wyboru, co znaczy, że w każdym cyklu kształcenia tylko pewna część studentów będzie osiągać zamierzone efekty uczenia się wynikające z kształcenia w danej dyscyplinie naukowej. Istnieje ponadto możliwość, że jedna ze specjalności z powodu braku zbyt małej liczby chętnych studentów nie zostanie otwarta. Z tego powodu Rada Programowa kierunku zadecydowała o nieuwzględnieniu specjalności przy przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. Rozwiązanie to gwarantuje ponadto jednakowy udział procentowy dyscyplin naukowych w planie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, co jest zgodne z zaleceniami PKA.</p> <p>Ta sama zasada została uwzględniona przy przyporządkowaniu studiów II stopnia kierunku Filologia germańska do dyscyplin naukowych, ponieważ studenci mieli do 2022 r. na studiach II stopnia dwie specjalności do wyboru. Po wprowadzeniu nowej specjalności, która jest obowiązkowa dla wszystkich studentów, obliczenie nowego udziału procentowego dyscyplin naukowych nastąpi dla cyklu kształcenia od roku 2024/2025.</p>
2.	<p>Zaleca się zapewnienie pełnej zgodności efektów uczenia się sformułowanych dla specjalności nauczycielskiej na studiach pierwszego i drugiego stopnia z wymogami standardu przygotowującego do wykonania zawodu nauczyciela.</p>	<p>W ramach zalecenia dotyczącego zapewnienia pełnej zgodności efektów uczenia się dla specjalności nauczycielskich na studiach I i II stopnia z wymogami standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela wprowadzono zmiany polegające na przekształceniu opisu efektów dla specjalności nauczycielskich I i II stopnia poprzez dodanie aneksu, w którym efekty zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli zostały wyszczególnione jako OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. oraz Obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2021 roku. W wyniku tych zmian, efekty kierunkowe na I stopniu studiów, takie jak K_W07, K_U04, jak i K_K04, a także efekty kierunkowe na II stopniu studiów: K_W09, K_U08 i K_K05 są realizowane odpowiednio. Zgodnie ze Standardem Kształcenia Nauczycieli, efekty uczenia się zostały dostosowane do kierunkowych efektów uczenia się, a program nauczania został uzupełniony o przedmioty zarówno z obszaru pedagogiki ogólnej, jak i szczegółowej, które</p>

		umożliwią studentom osiągnięcie założonych celów edukacyjnych. Te zmiany pozwalają na skuteczniejsze dostosowanie programów nauczania dla przyszłych nauczycieli do standardów zawodowych oraz zapewniają konsekwentne i spójne przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu nauczyciela.
--	--	--

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Studia na kierunku Filologia germańska są przyporządkowane do dyscyplin literaturoznawstwo oraz językoznawstwo, a dobór treści kształcenia podporządkowany jest celom kształcenia oraz zakładanym efektom uczenia się. Treści programowe są ukierunkowane na standardy wiedzy humanistycznej, które wywodzą się z dyscyplin literaturoznawczych i językoznawczych, oraz stosują się do ich metodologii. W ramach programu studiów dla kierunku Filologia germańska, obejmującego zarówno studia I jak i II stopnia, stworzone zostały sylabusy przedmiotów, których treści programowe integrują wiedzę z obszarów humanistycznych z zagadnieniami związanymi z pokrewnymi dziedzinami nauk społecznych, dyscyplinami oraz subdyscyplinami.

Dlatego też, oprócz gruntownej znajomości dyscyplin literaturoznawstwa i językoznawstwa, studenci kształcący się na kierunku Filologia germańska rozwijają również orientację w filozofii, historii, jak również w nauce o kulturze. Treści programowe zajęć specjalizacyjnych są dopasowane do charakterystyki danej ścieżki kształcenia.

Programy studiów obejmują zatem zarówno przedmioty obowiązkowe, jak i profilowane, zgodnie z indywidualnymi ścieżkami kształcenia. Studenci studiów I stopnia dokonują wyboru ścieżki po zakończeniu 2 semestru, natomiast uruchomienie danej ścieżki jest zależne od zgłoszenia odpowiedniej liczby chętnych. Natomiast studenci studiów II stopnia dokonują wyboru dodatkowej specjalności (nauczycielskiej) w ramach kierunku Filologia germańska podczas procesu rekrutacji. Wszystkie programy studiów zawierają co najmniej 30% przedmiotów do wyboru przez studentów.

Przedmioty przyporządkowane do dyscypliny literaturoznawstwo

Wykład *Wstęp do literaturoznawstwa* umożliwia studentom zdobywanie uporządkowanej i zaawansowanej wiedzy obejmującej niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu literaturoznawstwa (K_W05), poznanie głównych metod analizy i interpretacji tekstów kultury (K_W11) oraz zdobywanie umiejętności interpretowania tekstów kultury z zastosowaniem metod literaturoznawczych (K_U09). Zdobytą wiedzę i umiejętności studenci rozwijają na wykładach i ćwiczeniach z literatury niemieckiej, które w pierwszym semestrze zaczynają się od literatury oświecenia, by w dalszej kolejności – do 5 semestru – podążać chronologicznie do literatury XXI wieku. Wiedza ogólna o historii literatury w krajach niemieckiego obszaru językowego (K_W17) jest pogłębiona o wiedzę na temat historii i kultury (przedmioty *Historia krajów niemieckiego obszaru językowego* w 1 semestrze i *Wiedza o krajach i kulturze krajów niemieckiego obszaru językowego* w semestrze 3 i 4). Szczególnie na wykładach *Literatura Gdańska i regionu*, *Komparatystyka literacka polsko-niemiecka* (do wyboru) oraz *Interkulturowość w literaturze i kulturze* (do wyboru) na ostatnim roku studiów I stopnia studenci mają możliwość głębszego zapoznania się z zagadnieniami powiązаныmi z zainteresowaniami badawczymi pracowników Instytutu. Na studiach niestacjonarnych I stopnia zajęcia literaturoznawcze i kulturoznawcze prowadzone są w mniejszej liczbie godzin i obejmują od roku akademickiego 2021/2022 przedmioty: *Wstęp do literaturoznawstwa* w 2 semestrze, *Literaturę niemiecką z elementami historii krajów niemieckojęzycznych* w semestrach 3 – 6, *Zagadnienia komparatystyki literackiej* w semestrze 6, *Wiedzę o krajach i kulturze krajów niemieckiego obszaru językowego* w semestrach 3 i 4. Program studiów II stopnia obejmuje dwa wykłady literaturoznawcze, których tematy osoba prowadząca wybiera przy uwzględnieniu swoich

zainteresowań badawczych, obecnie są to tematy: relacje polsko-niemieckie oraz wybrane zagadnienia z literatury.

Powiązanie treści kształcenia przedmiotów przyporządkowanych do dyscypliny literaturoznawstwo z kierunkowymi efektami uczenia się pokazujemy poniżej na przykładzie przedmiotu *Literatura niemiecka* – wykład IV, 5 semestr studiów stacjonarnych I stopnia.

Efekty uczenia się

Wiedza

Student:

- zna i rozumie terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim (K_W05);
- wymienia i charakteryzuje najważniejsze dzieła współczesnej literatury niemieckiej (K_W05);
- wie, jak omówić znaczenie współczesnej literatury niemieckojęzycznej w literaturze światowej oraz jej recepcję na świecie (K_W16);
- charakteryzuje literaturę współczesną w krajach niemieckojęzycznych (K_W17);
- wymienia i charakteryzuje tendencje, nurty, szkoły i ugrupowania literackie w krajach niemieckojęzycznych (K_W17);
- charakteryzuje twórców niemieckich współczesnej literatury niemieckiej; charakteryzuje tendencje we współczesnej literaturze niemieckiej (K_W17);
- wskazuje zależności pomiędzy powstawaniem dzieł literackich w krajach niemieckojęzycznych a sytuacją historyczną (K_W17).

Umiejętności

Student:

- potrafi dokonać interpretacji tekstów niemieckojęzycznej literatury współczesnej z zastosowaniem typowych metod filologicznych (K_U09).

Kompetencje społeczne

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności na temat współczesnej literatury niemieckiej (K_K01);
- podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści (K_K01);
- potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu związanego z interpretacją literatury współczesnej potrzebna jest wiedza eksperta, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc (K_K02);
- ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego Europy (K_K05);
- ma świadomość znaczenia tego dziedzictwa dla zrozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych (K_K05).

Treści kształcenia powiązane z realizowanymi efektami:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi wydarzeniami niemieckiej literatury współczesnej w kontekście literatury światowej i z uwzględnieniem kontekstu historycznego i kulturalnego. Studenci powinni poznać procesy rozwoju twórczości literackiej oraz ćwiczyć umiejętność interpretacji utworów. Ponadto nauczanie historii literatury ma służyć lepszemu zrozumieniu kultury niemieckojęzycznego obszaru oraz pogłębianiu kompetencji językowej studiujących.

Treści programowe:

Literatura niemiecka po 1949 roku: Literatur und die Vergangenheitsaufarbeitung - Günter Grass: Die Blechtrommel; Katz und Maus, Im Krebsgang, Beim Häuten der Zwiebel; Max Frisch: Homo Faber; teatr dokumentu – Rolf Hochhuth: Der Stellvertreter; Peter Weiß: Die Ermittlung; teatr postdramatyczny – Peter Handke: Kaspar; Heiner Müller: Hamlet/Maschine; Heinrich Böll: Ansichten eines Clowns; Jurek Becker: Jakob der Lügner; Uwe Timm: Die Entdeckung der Currywurst, Am Beispiel meines Bruders; Bernhard Schlink: Der Vorleser; Tanja Dückers: Himmelskörper.

Literatura po 1989 roku: Wendeliteratur – Thomas Brussig: Am kürzeren Ende der Sonnenallee; Jana Hensel: Zonenkinder; Sven Regener: Herr Lehmann; Claudia Rusch: Meine freie deutsche Jugend; Literatur und die Migration/Flucht – Vladimir Vertlib: Zwischenstationen; Emine Sevgi Özdamar: Die Brücke vom goldenen Horn; Saša Stanišić: Wie der Soldat das Grammophon repariert, Die Herkunft (Fragmente); Emilia Smechowski: Wir Strebermigranten; Mithu Sanyal: Identitti; Irena Brezna: Die undankbare Fremde; Sasha Marianna Salzmann: Ausser sich, Im Menschen muss alles herrlich sein; Katja Petrowskaja: Vielleicht Esther; Olga Grjasnowa: Der Russe ist einer, der Birken liebt, Gott ist nicht schüchtern.

Przedmioty przyporządkowane do dyscypliny językoznawstwo

Głównym celem zajęć językoznawczych jest zmotywowanie studentów do zainteresowania obszarami i metodami badawczymi językoznawstwa germańskiego, wyposażenie ich w wiedzę o języku niemieckim, jego wariantach, rozwoju, funkcjonowaniu w różnych obszarach komunikacyjnych oraz w kontakcie z innymi językami i w porównaniu z językiem polskim, a także jego lepsze praktyczne opanowanie. Do przedmiotów kierunkowych na I stopniu studiów należy *Wstęp do językoznawstwa* (semestr 1), *Gramatyka opisowa* (morfologia i nauka o częściach mowy w semestrze 2, składnia w semestrze 3), *Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska* (semestr 5) i *Wstęp do historii języka niemieckiego* (semestr 6). Zajęcia te zapoznają studentów z terminologią, teorią i metodologią językoznawstwa (K_W03, K_W06) i jego głównymi kierunkami (K_W10), systemem języka niemieckiego i jego historyczną zmiennością (K_W14) oraz podobieństwami i różnicami między językami niemieckim i polskim (K_W15). Student nabywa umiejętność analizy wyrażen językowych za pomocą językoznawczych metod i narzędzi badawczych (K_U03) oraz docierania do potrzebnej wiedzy językoznawczej (K_K02). Treści językoznawcze zawierają także takie przedmioty specjalnościowe jak: *Podstawy translatoryki, Psycholingwistyka, Pragmatyka językowa, Dydaktyka języka niemieckiego, Komunikacja w przedsiębiorstwie, Techniki negocjacji i komunikacja interpersonalna*, zaś na studiach niestacjonarnych: *Teoria przekładu*. Wyposażają one studenta w wiedzę na temat akwizycji, przetwarzania i nauczania języka (K_W07) i jego funkcjonowania w różnych obszarach komunikacyjnych (K_W14, K_W11). Praktyczne zajęcia z translacji bazują natomiast na wiedzy z zakresu językoznawstwa kontrastywnego (K_W15). Na studiach niestacjonarnych I stopnia zajęcia językoznawcze są prowadzone w mniejszej liczbie godzin i obejmują od roku akademickiego 2023/2024 przedmioty: *Wstęp do językoznawstwa* (semestr 1), *Gramatyka opisowa* (semestry 2 – 4), *Pragmalingwistyka z leksykologią* (semestr 5) i *Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska* (semestr 5). Zajęcia prowadzone przez językoznawców na II stopniu studiów obejmują aktualnie wykłady: *Współczesny język niemiecki: tendencje i procesy rozwojowe* oraz *Język współczesnych mediów*. Treści językoznawcze pojawiają się także w programach zajęć specjalnościowych np. *Teoria translacji i warsztat tłumacza, Transkrypcja i analiza rozmów biznesowych*. Zajęcia te wyposażają studentów w znajomość terminologii, teorii i metodologii językoznawczych na poziomie rozszerzonym (K_W03), znajomość ośrodków i szkół badawczych (K_W06), a także kompleksowej natury języka i jego kulturowych uwarunkowań (K_W12). Po ich ukończeniu student potrafi stosować językoznawczą terminologię, poprawnie definiować językoznawcze pojęcia oraz wykorzystywać umiejętności badawcze (K_U02, K_U04).

Prowadzone w Instytucie Filologii Germańskiej badania kontrastywne, zwłaszcza dotyczące temporalności/ aspektualności, modalności/ ewidencjalności, słowotwórstwa, leksykologii i frazeologii porównawczej wpływają zasadniczo na program wykładu *Gramatyka kontrastywna*

*niemiecko-polska, ćwiczeń z Języka reklamy, Teorii przekładu oraz innych zajęć translatorycznych. Badania nad tekstami historycznymi (np. gdańskimi kazaniem pogrzebowymi) wpływają na program wykładu *Wstęp do historii języka niemieckiego*. Badania nad tekstami pisanymi (np. archiwum Ringelbluma) i mówionymi (np. rozmowy w call center) w ujęciu pragmatycznym, zwłaszcza teorii aktów mowy, znajdują odzwierciedlenie w treściach programowych przedmiotów *Pragmatyka językowa* oraz *Transkrypcja i analiza rozmów biznesowych*. Z badaniami nad szeroko pojętą komunikacją, dyskursem politycznym i manipulacją językową powiązane są treści programowe takich przedmiotów jak *Techniki negocjacji i komunikacja interpersonalna, Komunikacja w biznesie*. Powiązanie treści kształcenia przedmiotów przyporządkowanych do dyscypliny językoznawstwo z kierunkowymi efektami uczenia się pokazujemy na przykładzie przedmiotu *Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska*, wykład, 5 semestr studiów I stopnia.*

Efekty uczenia się

Wiedza

Student:

- zna i rozumie terminologię z zakresu językoznawstwa kontrastywnego w języku niemieckim i polskim (K_W03);
- ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą metodologię i stan badań w zakresie językoznawstwa porównawczego niemiecko-polskiego (w tym: rozpoznaje frazeologizmy i fałszywych przyjaciół tłumacza oraz ich znaczenie; identyfikuje konstrukcje i ich funkcje w zdaniu, tekście) (K_W06);
- rozumie pozycję językoznawstwa kontrastywnego w spektrum głównych kierunków językoznawstwa (K_W01, K_W10);
- zdaje sobie sprawę z różnych sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji i rozumie w związku z tym pojęcie ekwiwalencji funkcjonalnej (pragmatycznej) (K_W14);
- ma zaawansowaną wiedzę o podobieństwach i różnicach między językami niemieckim i polskim na płaszczyźnie morfologicznej, składniowej i pragmatycznej (K_W15).

Umiejętności

Student:

- klasyfikuje struktury gramatyczno-leksykalne pod kątem ich funkcji pragmatycznej i proponuje ich przekład (K_U03);
- stosuje specjalistyczną terminologię w opisie i konfrontacji struktur gramatyczno-leksykalnych (K_U11);
- potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu językoznawstwa kontrastywnego w sytuacjach związanych z przekładem, nauczaniem, komunikacją międzykulturową (K_U07).

Kompetencje społeczne

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie różnic między językiem niemieckim i polskim na płaszczyźnie formalnej i pragmatycznej (K_K01).

Treści programowe

Metody analizy kontrastywnej; tworzenie korpusu dwujęzycznego. Miejsce językoznawstwa kontrastywnego wśród dziedzin językoznawczych. Kategorie gramatyczne czasownika w ujęciu kontrastywnym. Modalność i ewidencjalność w ujęciu kontrastywnym. Kategoria określoności i jej eksponenty w ujęciu kontrastywnym. Frazeologizmy w ujęciu kontrastywnym. Kontrastywna analiza

wybranych typów zdań złożonych podrzędnie. Formy adresatywne i język inkluzywny w ujęciu kontrastowym.

Praktyczna nauka języka niemieckiego

Celami zajęć z *PNJN* na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są: pomoc w pozbyciu się barier językowych, ćwiczenie publicznych wypowiedzi i pracy w grupie oraz kształcenie komunikacji obcojęzycznej, ponadto wzbogacanie słownictwa oraz doskonalenie wymowy. Istotnym zadaniem jest również przygotowanie studentów do uczestnictwa w zajęciach specjalistycznych prowadzonych w języku niemieckim. Ostatecznym celem zajęć z *PNJN* jest zapewnienie studentom osiągnięcia kompetencji na poziomie C1 w języku niemieckim pod koniec 6 semestru studiów. Efekty uczenia się przedmiotu *PNJN* zakładają odpowiedni rozwój wiedzy i umiejętności językowych. Zajęcia z *PNJN* na I roku studiów odbywają się w szczególnie dużej liczbie godzin i w dwóch grupach poziomowych: początkującej (450 h) i zaawansowanej (300 h). Naukę języka niemieckiego studenci grupy zaawansowanej zaczynają na 1 semestrze od fonetyki, gramatyki praktycznej i kursu zintegrowanego. Zajęcia z dwóch pierwszych przedmiotów kontynuowane są w semestrze 2 wraz z zajęciami z konwersacji. Grupa początkująca ma natomiast w pierwszym i drugim semestrze kurs podręcznikowy i fonetykę. W kolejnych semestrach nie ma podziału na poziomy, wprowadzane są natomiast odpowiednio zajęcia z leksyki, pisania, konwersacji, języka reklamy oraz leksyki sprofilowanej z pisaniem. Treści kształcenia uwzględniają najnowsze osiągnięcia w dziedzinie glottodydaktyki (metodyka nauczania języka, dydaktyka szczegółowa języka).

Na studiach II stopnia docelowym poziomem znajomości języka niemieckiego jest C2 – do osiągnięcia tego celu służą m.in. zajęcia z *PNJN* realizowane jako następujące moduły: wybrane problemy gramatyczne, konwersacje/ prasówki, pisanie kreatywne, leksyka, fonetyka, pisanie i konwersacje. Studenci zdobywają pogłębioną umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku niemieckim (K_U06), uczą się merytorycznego argumentowania w kontekście wybranych perspektyw, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U05).

Przedmioty specjalistyczne

Pogłębieniu znajomości języka służą też na studiach I i II stopnia ćwiczenia na poszczególnych specjalnościach, jak *Język niemieckiej gospodarki* na specjalności biznesowo-gospodarczej lub w ramach ćwiczeń tłumaczeniowych słownictwo ekonomiczne czy prawnicze na specjalności translatorskiej. Na studiach II stopnia studenci zdobywają pogłębioną umiejętność przekładu wybranych rodzajów tekstów z języka niemieckiego na język polski i odwrotnie oraz umiejętności w zakresie funkcjonowania w przedsiębiorstwie i w biznesie, a przy wyborze dodatkowej specjalności nauczycielskiej także w zakresie przygotowania i realizacji zadań dydaktycznych (K_U08).

Podobnie jak przedmioty językoznawcze i literaturoznawcze również zajęcia specjalistyczne są prowadzone przez pracowników specjalizujących się naukowo w danym obszarze wiedzy, posiadających dorobek w glottodydaktyce lub w translatoryce łącznie z własną praktyką translatorską. Na specjalnościach Instytut korzysta przy obsadzie zajęć specjalistycznych także ze wsparcia specjalistów z innych jednostek. Treści kształcenia odpowiadają możliwym przyszłym wyzwaniom i potrzebom zawodowym. W kontekście kształcenia przyszłych nauczycieli języka niemieckiego, którzy są również biegli w języku angielskim jako języku obcym, pracownicy IFG zapoznają studentów z najnowszymi metodami i technikami nauczania w celu zapewnienia jak najbardziej efektywnej edukacji (zob. Punkt 2.2).

W przypadku specjalności translatorskiej treści kształcenia odnoszą się do szerokiego spektrum tekstów i dokumentów pojawiających się w obrocie gospodarczym, prawnym i kulturowym, takich jak dokumenty sądowe, ekonomiczne i teksty kultury (przekład literacki i artystyczny). Studenci uczą się korzystać z technologii informacyjnej w pracy translatorskiej.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Na kierunku Filologia germańska I i II stopnia nauczyciele akademicy stosują różne metody kształcenia i metody weryfikacji efektów uczenia się dopasowując je zarówno do specyfiki wykładanych przedmiotów, jak i grup studenckich. Metody kształcenia są skorelowane z kierunkowymi efektami uczenia. Do powszechnie stosowanych metod i form kształcenia należą: wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, dyskusja (np.: wielokrotna, okrągłego stołu, panelowa, heurystyczna), praca z tekstem, metoda analizy przypadków, metoda problemowa/ uczenie problemowe (problem-based learning), gra dydaktyczna/ symulacyjna, gry decyzyjne, gry psychologiczne, rozwiązywanie zadań (np.: praktycznych), metoda ćwiczeniowa, metoda badawcza (dociekania naukowego)/ web quest/ inquiry based learning, metoda warsztatowa, metoda projektu, metoda tekstu przewodniego, metoda sytuacyjna, inscenizacja, metody interaktywne z wykorzystaniem systemów IT, metody z użyciem zadań interaktywnych z podręcznika, pokaz z objaśnieniem, demonstracje dźwiękowe i/lub video, metoda fonograficznej analizy, metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”, metoda sytuacyjna, piramida priorytetów, metaplan, sesja plakatowa), praca w grupach (ćwiczenia integracyjne).

W celu zapewnienia ciągłego doskonalenia procesu nauczania i efektywności programów kształcenia, prowadzący poszczególne przedmioty corocznie przeprowadzają analizę skuteczności zastosowanych metod i form kształcenia oraz oceniają wyniki zaliczeń i egzaminów. Proces ten obejmuje także ewaluację efektów prowadzenia zajęć, które stanowią podstawę do opracowania nowego programu nauczania przedmiotu na kolejny tok studiów.

W ramach tej ewaluacji prowadzący dokonują analizy wyników osiągniętych przez studentów, identyfikując mocne i słabe strony zastosowanych metod oraz form kształcenia. Dodatkowo prowadzący podejmują bieżące obserwacje w trakcie prowadzenia zajęć, aby monitorować postępy studentów i reagować na pojawiające się trudności czy specyficzne potrzeby edukacyjne jednostek. Ta ciągła obserwacja pozwala na elastyczne dostosowanie procesu nauczania oraz świadczenie wsparcia adekwatnego do potrzeb każdego studenta. W *PNJN* najczęściej wykorzystuje się: analizę tekstów z dyskusją, dyskusję, gry symulacyjne, gry językowe, pracę indywidualną, pracę w grupach, mini-projekty indywidualne i grupowe, których efektem jest np. prezentacja multimedialna, plakat, mapę myśli, rozwiązywanie zadań, uczestnictwo w interakcji komunikacyjnej, pracę z tekstem (analizę, przetwarzanie i tworzenie różnych rodzajów tekstów mówionych i pisanych), zadania testowe, gry dydaktyczne, pracę ze słownikiem, czytanie na głos preparatów tekstowych, słuchanie i powtarzanie w celu rozwijania kompetencji fonologicznej, dyktanda, analizę błędów, zadania tłumaczeniowe, ćwiczenia automatyzujące i in. Metody są dobrane do poziomu językowego studentów i umożliwiają na studiach I stopnia realizację takich efektów uczenia się jak: używanie języka specjalistycznego i porozumiewania się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim przy wykorzystaniu różnych kanałów i technik komunikacyjnych (K_U11), umiejętność tworzenia prac pisemnych i przygotowywania wystąpień ustnych w języku niemieckim (K_U12, K_U13) i docelowo znajomość języka niemieckiego na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U15). Na studiach II stopnia realizowane są takie efekty uczenia się jak: umiejętność merytorycznego argumentowania w kontekście wybranych perspektyw, prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U05), pogłębiona umiejętność tworzenia różnych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku niemieckim (K_U06) i docelowo

znajomość języka niemieckiego na poziomie C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U07). Pracownicy IFG wykorzystują na zajęciach z *PNJN* nabyte w szkoleniach kompetencje dydaktyczne, zwłaszcza w zakresie tutoringu, w pracy z zainteresowanymi studentami. W ostatnich latach studenci biorący udział w tutoringu przygotowali np. eseje z zakresu przekładu literackiego oraz analizy porównawczej niemieckich i polskich tekstów prawniczych. W roku 2021/2022 wprowadziliśmy do *PNJN* na studiach II stopnia nowy komponent – pisanie kreatywne.

Na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zajęcia z literatury niemieckiej odbywają się w ramach wykładów i ćwiczeń, na studiach II stopnia tylko wykładów. Są one prowadzone w języku polskim i niemieckim. Wykłady mają formę wykładów konwersatoryjnych, problemowych i są prowadzone z prezentacją multimedialną oraz wzbogacone o takie metody jak stworzenie mapy myśli za pomocą techniki informacyjnej (Mentimeter). Zajęcia ćwiczeniowe prowadzone są jako ćwiczenia audytorjne i obejmują analizę przeczytanych przez studentów tekstów z dyskusją, lekturę poprzedzoną przekazaniem przez prowadzącego zagadnień do opracowania w formie pisemnej lub ustnej. Są wspierane prezentacją multimedialną, pracą grupową lub referatami. Zajęcia te oprócz przekazania konkretnych treści, służą kształceniu umiejętności analityczno-badawczych oraz kompetencji społecznych i komunikacyjnych studentów, ponieważ uwrażliwiają ich na różne konteksty społeczno-kulturowe czytanych i analizowanych wspólnie tekstów (por. punkt 1.6).

Na zajęciach z językoznawstwa również stosowane są, w zależności od specyfiki przedmiotu, rozmaite metody, przy czym kluczowym oczekiwanym efektem pracy jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętność analizy językoznawczej na płaszczyźnie gramatycznej, semantycznej i pragmatycznej (I stopień: K_W03, K_W06, K_U03; II stopień: K_W03, K_W06, K_W07) oraz tworzenia poprawnych i logicznych wypowiedzi ustnych i pisemnych, przy zastosowaniu terminologii z odpowiedniego obszaru językoznawstwa (I stopień: K_U07, K_U10, K_U13; II stopień: K_U06, K_U02). Stosowane są następujące metody dydaktyczne: analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, praca w grupach, rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, quizy, metoda projektów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną. Przykładem uzyskania efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji przez pracę metodą projektu są zajęcia z *Języka reklamy* dr Dominiki Janus. Na podstawie zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu języka reklamy (m.in. na temat roli środków słowotwórczych, figur retorycznych, frazeologizmów, zapożyczeń w reklamie) studenci przygotowują w trzy- lub czteroosobowych grupach kampanie reklamowe wymyślonego przez siebie (potencjalnego) produktu lub usługi. Konsultują go w trakcie przygotowywania z nauczycielem, co prowadzi do uzyskania informacji zwrotnej i naniesienia korekt. Prezentacja ostatecznej wersji projektu następuje na forum całej grupy; zostaje on oceniony zarówno przez prowadzącą, jak i innych studentów. Efektem projektów studenckich są broszury i plakaty reklamowe, filmy na YT, a także profile reklamowanych firm utworzone w mediach społecznościowych typu Facebook i Instagram (np. <https://www.facebook.com/VilchMehrAlsMilch>). Podobne metody stosowane są także na praktycznych zajęciach translatorycznych, gdzie oprócz analizy funkcji tekstów w kontekście doboru strategii tłumaczeniowej, analizy tłumaczonych tekstów z dyskusją (m.in. terminologiczną), pracy indywidualnej i w grupach nad zleconym zadaniem translatorskim, przeprowadza się analizę porównawczą, analizę jakości tłumaczenia i błędów tłumaczeniowych. W przypadku tłumaczeń ustnych analizowane są nagrania studentów zapisane podczas zajęć w laboratorium. Studenci nabywają wiedzę i umiejętności pozwalające dobierać odpowiednie metody tłumaczenia i organizować pracę swoją, jak i zespołu tłumaczy (I stopień: K_W07, K_U11, K_U04, K_U12, K_U13, K_U17, K_K01, K_K02; II stopień: K_W04, K_W09, K_U04, K_U09). W ramach zajęć z technologii informacyjnej w pracy tłumacza studiujący zapoznają się z narzędziami typu CAT wspomagających tłumaczenie oraz ze standardami praktycznego ich stosowania w procesie tłumaczenia pisemnego, opanowują praktycznie obsługę tych narzędzi oraz zaawansowanych funkcji edytora MS WORD, warunkujących prawidłową współpracę z narzędziami wspomagającymi (I stopień:

K_U04, K_U14, K_K02). Umiejętności nabyte w ramach zajęć literaturoznawczych, językoznawczych czy translatorycznych studenci wykorzystują w pracach licencjackich i magisterskich, których istotną częścią są samodzielnie przeprowadzane analizy. SeminaRIA dyplomowe stwarzają okazję do wdrożenia się w fachowe korzystanie z naukowych zasobów cyfrowych (słowniki, korpusy, bazy artykułów, itd.). Charakterystyczne dla zajęć na specjalności biznesowo-gospodarczej z jej ukierunkowaniem na kompetencje w zakresie komunikacji interkulturowej i negocjacji (K_W07, K_W14, K_U08, K_U10, K_U11, K_U17, K_K01), są – obok wyżej wymienionych – takie metody jak gry symulacyjne i analiza przypadków krytycznych. Zajęcia na specjalności nauczycielskiej cechuje bogata paleta stosowanych metod kształcenia, obejmująca również projekty artystyczne, edukacyjne i outside-school learning, a także liczne kontakty z nauczycielami praktykami (np. przez wspólny udział w Akademii Letniej Instytutu Goethego). Studenci podczas studiów zdobywają nie tylko wiedzę o zróżnicowanych metodach nauczania (CKN_W15), ale również umiejętność adekwatnego dobierania, tworzenia i dostosowywania do różnych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, potrafią dobrać metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (CKN_U02) oraz w celu rozwijania kreatywności i umiejętności samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów (CKN_U08) i skutecznego animowania i monitorowania realizacji zespołowych działań edukacyjnych uczniów (CKN_U09). Wśród kompetencji społecznych zdobywanych przez studentów specjalności nauczycielskiej kluczowe są: praca w zespole, pełnienie w nim różnych ról oraz współpraca z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej (CKN_K07). Przedstawione tu efekty uczenia się są realizowane w takich przedmiotach jak: *Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne, Podstawy dydaktyki, Warsztat pracy nauczyciela*. Ważnymi metodami są w szczególności:

- metoda aktywnego nauczania: w ramach tej metody studenci są zachęceni do aktywnego uczestnictwa w procesie nauki poprzez angażowanie ich w interaktywne zajęcia;
- wykorzystanie technologii w nauczaniu: integracja nowoczesnych technologii, takich jak platformy e-learningowe, narzędzia interaktywne, aplikacje mobilne oraz multimedia, może znacząco wzbogacić proces nauczania języków obcych;
- metoda projektowa: polega ona na zorganizowaniu studentów w grupy, aby wspólnie pracowali nad projektem lub problemem związanym z językiem niemieckim i kulturą niemieckojęzyczną;
- wykorzystanie gier edukacyjnych: gry edukacyjne, zwłaszcza te, które są zaprojektowane specjalnie do nauki języka obcego, mogą być skutecznym narzędziem w motywowaniu uczniów do nauki i rozwijaniu ich umiejętności językowych; gry te mogą obejmować interaktywne ćwiczenia gramatyczne, słownictwo, dialogi, a także symulacje sytuacji komunikacyjnych, co pozwala na praktyczne stosowanie języka w realistycznych kontekstach.

Przykładem wykorzystania zaawansowanej technologii informacyjnej w dydaktyce są zajęcia dr Marty Bieszk, na których używano narzędzia "MiniEscape Room" jako metodę grywalizacji, która angażuje studentów i rozwija ich umiejętności językowe poprzez interaktywne rozwiązanie zagadek i zadań związanych z językiem niemieckim. Studenci uczęszczający na zajęcia z technologii informacyjnej w dydaktyce muszą współpracować, komunikować się i rozwiązywać problemy, aby odnaleźć klucze do "ucieczki" z zadanej sytuacji. Przez skanowanie kodów QR, studenci odkrywają treści, zagadki, czy nawet materiały edukacyjne, co sprawia, że nauka staje się interaktywna i ciekawa.

W latach 2016-2022 Instytut realizował program eTwinning UG w ramach projektu Funduszu Innowacji Dydaktycznych (Integracja technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji akademickiej, eTwinning UG – ITIKA). Studenci Filologii germańskiej specjalności nauczycielskiej pod opieką dr Ewy Andrzejewskiej brali udział w tym programie, poprzez: aktywne uczestnictwo w warsztatach z zakresu wykorzystania nowych technologii w edukacji (K_U04, K_U05, K_U14); realizację projektów edukacyjnych i badawczych (współczesna klasa szkolna do nauki języków obcych, nauczyciel języków obcych w perspektywie ucznia, język niemiecki a język angielski w ofercie

edukacyjnej, K_U07, K_U03, K_U13, K_U17); prezentację wyników projektów badawczych przez studentów podczas dorocznych konferencji podsumowujących kolejne lata projektu; w konferencjach uczestniczyło ponad 100 osób, w tym przedstawiciele programu eTwinning Warszawa, przedstawiciele CEN Gdańsk, nauczyciele szkół pomorskich oraz studenci filologii angielskiej i germańskiej UG.

Zarówno seminaria licencjackie jak i seminaria magisterskie umożliwiają studentom stawianie pierwszych kroków w kierunku własnych badań naukowych (I stopień: K_U02, K_U03; II stopień: K_U02). Instytut oferuje co roku seminaria z zakresu literaturoznawstwa (i kulturoznawstwa), językoznawstwa, glottodydaktyki, translatoryki. Zakres tematyczny seminariów jest w dużej mierze związany z zainteresowaniami badawczymi prowadzących, jednocześnie studenci mają możliwość opracowania zagadnienia tematycznego związanego z własnymi zainteresowaniami. Rozwój umiejętności naukowych (syntetyczne i innowacyjne ujęcie zagadnienia, analiza źródeł, korzystanie z literatury, warsztat badawczy) (I stopień: KU05, K_U09, K_U10; II stopień: K_U05, K_U06) i kompetencji społecznych (kreatywność, komunikatywność, praca zespołowa: K_K01, K_K02) umożliwia zwłaszcza napisanie prac dyplomowych o charakterze projektowym.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Zarówno w warunkach szczególnych (np. pandemia), jak i podczas nauki stacjonarnej uczelnia umożliwia pracownikom i studentom wykorzystanie w procesie kształcenia platformy e-learningowej działającej na Portalu Edukacyjnym, administrowanej przez Centrum Informatyczne UG, która bazuje na popularnej platformie Moodle i pozwala na korzystanie z szerokiej, umieszczonej w kursach bazy materiałów edukacyjnych (także podręczników do nauczania języków obcych). W nauczaniu online wykorzystywane są platformy takie jak MS Teams, gdzie na tenantach wykładowców i studentów każdy posiada własne konto. Do właściwego przeprowadzenia procesu naukowo-dydaktycznego wykorzystywane są również inne platformy.

Program studiów nie przewiduje zajęć zdalnych. Jednakże duża część doświadczeń zdobytych w okresie zawieszenia zajęć z powodu pandemii COVID-19 jest wykorzystywana również obecnie, szczególnie do konsultowania się ze studentami realizującymi indywidualną organizację studiów (IOS) lub ze studentami przewlekle chorymi, którzy nie są w stanie zjawiać się fizycznie na godzinach konsultacyjnych. Forma zdalna okazuje się bardzo użyteczna w przypadku kontaktów ze studentami studiującymi poza Polską w ramach programu Erasmus+. Pojedyncze zajęcia są również odrabiane w trybie zdalnym w przypadku np. wyjazdów nauczycieli na konferencje naukowe lub próśb studentów o przekładanie zajęć. Platformy digitalne są dziś również wykorzystywane podczas wykładów gościnnych wykładowców zagranicznych (np. w semestrze zimowym 2023/2024 odbył się cykl wykładów *Ziel Gesundheit: Gesundes Lehren und Lernen von Fremdsprachen*).

Podczas prowadzenia zajęć wykorzystywane są elementy tworzone w aplikacjach LearningApps, Quizizz, Wordwall, Kahoot, Mentimeter i inne.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Na pierwszym roku studiów I stopnia, na początku roku akademickiego, testujemy poziom kompetencji językowych nowych studentów (test pisemny i ustny). W wyniku tego testu studenci są przydzielani do jednej z dwóch zróżnicowanych poziomowo grup. Nauczyciele prowadzą regularne konsultacje, które umożliwiają im bardziej osobisty kontakt ze studentami, by można było odnieść się do ich potrzeb związanych z rozwojem językowym, jeśli dotyczy to *Praktycznej nauki języka niemieckiego*, ewentualnie innych potrzeb akademickich, jeśli dotyczy to przedmiotów literaturoznawczych, językoznawczych, nauczycielskich, biznesowo-gospodarczych lub translatorycznych.

Studentów z niepełnosprawnościami objęto szczególną opieką. Przysługuje im wsparcie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością UG oraz osoby odpowiedzialnej za opiekę nad nimi w Instytucie (mgr

Małgorzata Błaszowska). Pracownicy Instytutu Filologii Germańskiej pomagają studentom z niepełnosprawnością, dostosowując na rekomendację Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (zob. punkt 8.1) formę zajęć i zaliczenia do ich potrzeb i możliwości (dłuższy czas pisania testu, podzielenie testu na mniejsze etapy, forma ustna zamiast pisemnej, zwiększona czcionka dla studentów niedowidzących, dłuższe terminy oddawania prac pisemnych, ograniczenie wystąpień na forum grupy itp.). Konkretnie formy pomocy pracownicy uzgadniają w spotkaniach zespołowych, gdzie też analizują efekty zastosowanych dostosowań.

Regulamin Studiów Uniwersytetu Gdańskiego przewiduje indywidualną organizację studiów, m.in. dla studiujących na dwóch kierunkach studiów, studiujących wybrane przedmioty innych kierunków, studentów odbywających część studiów na uczelni zagranicznej, a także dla studentów niepełnosprawnych. Dyrekcja i pracownicy Instytutu Filologii Germańskiej wspierają studentów decydujących się na indywidualną organizację studiów umożliwiając im dostosowania realizacji zajęć do swoich potrzeb. Wybrane zajęcia realizowane są w formie pracy własnej, a zatem każdy student otrzymuje indywidualne wskazówki do dalszej pracy.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Studia pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne trwają 6 semestrów, a studenci uzyskują w ich trakcie 180 punktów ECTS. Wszystkie zajęcia, poza praktykami zawodowymi, są prowadzone przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich.

Na I roku studiów I stopnia realizowane są przedmioty z grupy treści ogólnych i kierunkowych oraz zajęcia z *Praktycznej nauki języka niemieckiego* na dwóch poziomach językowych. Na II roku studiów poza przedmiotami obowiązkowymi, będącymi kontynuacją treści z pierwszego roku (literatura, językoznawstwo, *PNJN*) studenci wybierają jedną ze specjalności (nauczycielską, biznesowo-gospodarczą, translatorską). Na III roku studiów studenci poszerzają swoje kompetencje w obszarze treści kierunkowych oraz pogłębiają wiedzę i umiejętności w ramach wybranej specjalności, a także odbywają praktyki.

Oprócz języka niemieckiego studenci uczą się drugiego języka obcego w ramach wybranego lektoratu. Studentom I stopnia biorącym pod uwagę wybór specjalności nauczycielskiej rekomenduje się wybór lektoratu języka angielskiego na poziomie B2, ponieważ od poziomu reprezentowanego przez absolwentów tego lektoratu zaczynają się zajęcia *Praktycznej nauki języka angielskiego* na tej specjalności.

Zajęcia na pierwszym roku studiów I stopnia są prowadzone w języku polskim z elementami języka niemieckiego (np. terminologii dla danej dyscypliny). Językiem wykładowym staje się sukcesywnie język niemiecki, w którym od II roku jest prowadzona większość zajęć.

Studia II stopnia trwają 4 semestry, a studenci uzyskują w ich trakcie 120 punktów ECTS. Wszystkie zajęcia, poza praktykami zawodowymi, są prowadzone przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich. Studenci poszerzają swoje kompetencje w obszarze treści ogólnych i kierunkowych oraz kontynuują praktyczną naukę języka niemieckiego. Od 1 semestru realizowana jest obowiązkowa specjalność *Język niemiecki w przekładzie i biznesie*. Studenci, którzy nie są absolwentami studiów Filologii germańskiej I stopnia na specjalności nauczycielskiej (język niemiecki z językiem angielskim) mają możliwość realizacji dodatkowej specjalności nauczycielskiej na studiach II stopnia. Zajęcia na tej specjalności są zbieżne z modułem ww. specjalności na studiach I stopnia (nie obejmują jednak języka angielskiego), co umożliwia studentom I i II stopnia wspólne odbywanie zajęć i zaliczeń. Zajęcia na specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* rozszerzają wiedzę, umiejętności i kompetencje zdobyte na studiach I stopnia w specjalnościach biznesowo-gospodarczej i translatorskiej.

Niezbędnym warunkiem ukończenia studiów jest napisanie pracy magisterskiej. Ma ona na celu m.in. zapoznanie studentów z zaawansowanymi metodami pracy naukowej, dlatego prace powstają pod opieką doświadczonych specjalistów w ramach seminariów magisterskich. Większość przedmiotów na studiach II stopnia jest prowadzona w języku niemieckim.

Wszystkie przedmioty z grupy treści kierunkowych oraz część przedmiotów ze specjalności (nauczycielskiej, biznesowo-gospodarczej i translatorycznej na studiach I stopnia, nauczycielskiej i *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* na studiach II stopnia) są związane z działalnością naukową prowadzoną w Instytucie (np. *Literatura niemiecka, Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska, Teoria przekładu, Przekład tekstów literackich, Techniki negocjacji i komunikacja interpersonalna, Dydaktyka niemiecka, Język współczesnych mediów, Transkrypcja i analiza rozmów biznesowych*). Większość zajęć ma charakter obowiązkowy, a część stanowi grupę przedmiotów do wyboru (wszystkie przedmioty prowadzone na specjalnościach I stopnia, a także wykład ogólnouczelniany - studia stacjonarne, wykład monograficzny – studia niestacjonarne, wykład wydziałowy i przedmioty fakultatywne na studiach II stopnia, lektoraty na studiach I stopnia oraz drugi język germański na studiach II stopnia, a także seminaria). W ramach zajęć do wyboru studenci uzyskują na studiach I stopnia 71 punktów ECTS (tj. 39,5%) na specjalności biznesowo-gospodarczej i translatorycznej oraz 63 punkty ECTS (35%) na specjalności nauczycielskiej; na studiach niestacjonarnych I stopnia 60 punktów ECTS (33,3%), na studiach stacjonarnych II stopnia 44 punkty ECTS (36,3%).

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć

Zajęcia na kierunku Filologia germańska bez względu na poziom studiów realizowane są w różnych formach, takich jak wykłady, konwersatoria, ćwiczenia audytoryjne lub seminaria. W Zarządzeniu Rektora UG nr 98/R/21 z 6 lipca 2021 roku ustalono następujące wielkości grup: wykład, w tym wykład do wyboru – od 25 osób, konwersatorium – od 25 osób, seminarium dyplomowe – od 8 do 12 osób, lektorat – od 15 do 25 osób, ćwiczenia laboratoryjne na kierunkach eksperymentalnych oraz ćwiczenia profilowane i rehabilitacyjne wychowania fizycznego – od 8 do 12 osób, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe, symulatory oraz ogólnorozwojowe ćwiczenia wychowania fizycznego – od 15 do 30 osób.

Na studiach kierunku Filologia germańska zajęcia z zakresu treści ogólnych i kierunkowych realizowane są dla całego roku w formie wykładów lub z podziałem na grupy w formie ćwiczeń. Zajęcia na specjalnościach odbywają się osobno w jednej grupie na każdej specjalności. Formy zajęć i proporcje liczby godzin wyglądają następująco:

Studia stacjonarne I stopnia

	wykład	konwersatorium	ćwiczenia	seminarium	liczba godzin (suma)	proporcja wykład/ inna forma zajęć
zajęcia z grupy treści ogólnych i kierunkowych/ grupa zaawansowana	410	20	1080	60	1570	26/74
zajęcia z grupy treści ogólnych i kierunkowych/ grupa początkująca	410	20	1230	60	1720	24/76

zajęcia specjalności biznesowo-gospodarczej			440		440	0/100
zajęcia specjalności nauczycielskiej	118	30	602		750	16/84
zajęcia specjalności translatorskiej	30		435		465	6/94

Studia stacjonarne II stopnia

	wykład	konwersatorium	ćwiczenia	seminarium	liczba godzin (suma)	proporcja wykład/ inna forma
zajęcia z grupy treści ogólnych i kierunkowych	180		240	120	540	33/67
zajęcia specjalności <i>Język niemiecki w przekładzie i biznesie</i> (obowiązkowa)	30		270		300	10/90
zajęcia specjalności nauczycielskiej (fakultatywna)	118		272		390	30/70

Studia niestacjonarne I stopnia:

	wykład	konwersatorium	ćwiczenia	seminarium	liczba godzin (suma)	proporcja wykład/ inna forma
zajęcia z grupy treści ogólnych i kierunkowych	238	50	632	50	970	25/75
zajęcia specjalności translatorskiej	20		220		240	8/92

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk

Na kierunku Filologia germańska realizowane są praktyki zawodowe w oparciu o przywołane poniżej akty prawne, regulaminy, uchwały Senatu, przepisy regulujące funkcjonowanie szkół wyższych z poziomu resortowego i ogólnouczeniowego, jak i jednostki odpowiedzialnej za realizację procesu kształcenia:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018, poz. 1668 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023, poz. 212),

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018, poz. 1861 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450 z późn.zm.),
- Zarządzenie nr 87/R/23 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 12 czerwca 2023 roku zmieniające zarządzenie nr 12/R/21 Rektora UG w sprawie organizacji i finansowania w Uniwersytecie Gdańskim praktyk zawodowych, w tym praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, oraz praktyk nieobowiązkowych,
- Regulamin Studiów UG,
- programy studiów na kierunku Filologia germańska (Uchwała nr 23/23 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Gdańskim),
- Regulaminy praktyk zawodowych w zakresie poszczególnych ścieżek kształcenia: *Regulamin praktyk dla praktyk zawodowych specjalności nauczycielskiej* oraz *Regulamin praktyk translatorskich, biznesowo-gospodarczych oraz język niemiecki w biznesie i przekładzie* (<https://fil.ug.edu.pl/wydzial/instituty/institut-filologii-germanskiej-institut-fur-germanistik/institut-filologii-germanskiej/informacje-dla-studentow/praktyki-i-staze>).

Studenckie praktyki zawodowe przewidziane w programie studiów są obowiązkowe dla wszystkich studentów. Nadzór nad ich organizacją i przebiegiem sprawują kierownik praktyk i opiekun praktyk.

Na kierunku Filologia germańska studenci odbywają praktyki zawodowe w zależności od wybranej specjalności. Praktyki odbywane są w czasie wolnym od zajęć na uczelni, w wymiarze nie większym niż 8 h dziennie.

Na specjalności translatorskiej praktyki trwają 60 h na studiach stacjonarnych i 50 h na studiach niestacjonarnych (2 ECTS), zaś na specjalności biznesowo-gospodarczej 90 h (3 ECTS). Na specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* II stopnia praktyki mają wymiar 30 h (1 ECTS). Zaliczenie praktyki następuje w ostatnim semestrze studiów.

Celem translatorskich praktyk zawodowych jest zapoznanie studenta z uwarunkowaniami pracy tłumacza, zdobycie doświadczenia i doskonalenie warsztatu tłumacza. Na specjalności biznesowo-gospodarczej realizacja praktyk zawodowych ma na celu przygotowanie studenta do wejścia na rynek pracy związany ze współpracą z krajami niemieckojęzycznymi, przygotowanie do prac administracyjnych powiązanych z obiegiem dokumentów; pogłębienie wiedzy w zakresie funkcjonowania przedsiębiorstw oraz kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji i pracy zespołowej. Na studiach II stopnia celem praktyk zawodowych jest umożliwienie studentom wglądu w wyspecjalizowany rynek pracy związany z wykorzystaniem zaawansowanych kompetencji w języku niemieckim w jego odmianie standardowej i języku specjalistycznym biznesu lub w branży, w której istotną rolę odgrywają tłumaczenia. Praktyki dają ponadto możliwość nawiązywania kontaktów zawodowych w międzynarodowym środowisku, zwiększenia własnych szans na rynku pracy i przetestowania wybranej ścieżki kariery.

Studenci odbywają praktyki w wybranej przez siebie firmie lub instytucji, w której funkcjonowaniu istotną rolę odgrywa komunikacja w języku obcym (np. biura tłumaczeń, firmy z obszaru wsparcia klienta z językiem niemieckim, sprzedaży, produkcji, dystrybucji, marketingu, logistyki czy międzynarodowego transportu i in.). Są to np. 'MBK' Biuro Tłumaczeń Magdalena Blok-Krampa, Biuro Tłumaczeń Gerlang, zaś na specjalności biznesowo-gospodarczej i *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* międzynarodowe korporacje, z którymi współpracuje IFG (Bayer, ThyssenKrupp, Transcom, Thomson Reuters, Amazon, PwC) i inne. Opiekunowie praktyk z ramienia UG służą pomocą w znalezieniu miejsca praktyki, a także wstępnie weryfikują i zatwierdzają miejsca praktyki obrane przez studentów. Praktyka odbywa się na podstawie „Porozumienia na czas określony w sprawie

prowadzenia praktyk zawodowych”. Reguluje ono w § 5 obowiązki zakładu pracy, przyjmującego na praktykę oraz opiekuna praktyk w miejscu ich odbywania. Opiekun ten musi posiadać kwalifikacje i doświadczenia umożliwiające mu wypełnienie tych obowiązków i realizacji przewidzianych dla praktyk efektów uczenia się. Przed rozpoczęciem praktyki zapoznawany jest więc przez studenta z programem praktyk, planem praktyk i dokumentami, które podpisuje na zakończenie praktyki: dziennikiem praktyk i formularzem oceny przebiegu praktyki. W formularzu tym opiekun praktyk dokonuje oceny osiągnięcia właściwych efektów uczenia się przez praktykanta.

Opiekunami praktyk z Uniwersytetu Gdańskiego są pracownicy akademicy zatrudnieni w Instytucie Filologii Germańskiej, posiadający doświadczenie dydaktyczne w zakresie realizowanych na praktykach efektów uczenia się. Opiekun praktyk udziela pomocy i porad studentom w zakresie praktyk zawodowych, kontroluje ich przebieg, weryfikuje, kompletuje dokumentację oraz wystawia zaliczenia. Ma on także prawo kontroli przebiegu praktyk w formie wizytacji w miejscu ich odbywania lub kontaktu telefonicznego/ e-mail z opiekunem praktyk z ramienia zakładu. W każdym cyklu kształcenia odbywa się wizytacja dwóch losowo wybranych miejsc odbywania praktyk, a po wizytacji sporządzany jest specjalny dokument (protokół hospitacji praktyki zawodowej).

Na specjalności nauczycielskiej student odbywa praktyki zarówno na poziomie studiów I, jak i II stopnia, odpowiednio w szkołach podstawowych, w klasach IV-VIII oraz ponadpodstawowych o uprawnieniach szkoły publicznej, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Przygotowanie do zawodu nauczyciela na kierunku Filologia germańska realizowane jest w zakresie języka niemieckiego i angielskiego (I stopień), a na II stopniu w zakresie języka niemieckiego. Na kierunku Filologia germańska, specjalność nauczycielska (język niemiecki z językiem angielskim) praktyki zawodowe obejmują:

1. praktykę psychologiczno–pedagogiczną (30 h po II roku studiów w ramach treści modułów B i C kształcenia nauczycieli, 1 ECTS)

Program i organizacja praktyk psychologiczno-pedagogicznych należy do specjalistów z Wydziału Nauk Społecznych. Odpowiednia instrukcja i wzory dokumentów opublikowane są na stronie internetowej Wydziału Filologicznego, z linkiem na stronie IFG (patrz niżej). Oceny osiągnięcia efektów uczenia się i zaliczenia praktyk zawodowych psychologiczno-pedagogicznych dokonuje na podstawie ich dokumentacji przygotowanej przez Wydział Nauk Społecznych pracownik IFG pełniący funkcję opiekuna praktyk na specjalności nauczycielskiej. Dokumentacja ta obejmuje dziennik praktyk i opinię opiekuna.

2. praktyki dydaktyczne (język niemiecki 120 h, 4 ECTS, język angielski 90 h, 3 ECTS, zaliczane w semestrze 6)

Praktyki te (z wyjątkiem dydaktycznej z języka angielskiego) obowiązują również studentów studiów II stopnia realizujących dodatkową specjalność nauczycielską. Połowa godzin (60 h język niemiecki, 45 h język angielski) odbywa się w szkole podstawowej (klasy IV-VIII), zaś druga połowa w szkole ponadpodstawowej. Szczegółowy podział godzin praktyk na lekcje hospitowane, prowadzone oraz inne czynności zawarte są w “Regulaminie praktyk zawodowych, filologia germańska, specjalność nauczycielska, studia stacjonarne I stopnia i II stopnia” i w “Programie praktyk dydaktycznych, filologia germańska, specjalność nauczycielska, studia stacjonarne I stopnia i II stopnia” dostępnym na stronie internetowej IFG (patrz poniższy link).

Odbywając praktyki przygotowujące do zawodu nauczyciela, student uczestniczy w pracach wyznaczonych mu przez osobę opiekującą się nim w szkole. Wybór szkoły, terminu praktyk oraz opiekuna z ramienia szkoły są inicjowane przez studenta, a następnie zatwierdzane przez opiekuna praktyk w Instytucie Filologii Germańskiej. Celem tych praktyk jest zapoznanie studentów z funkcjonowaniem szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz z prowadzonym w nich procesem dydaktycznym w zakresie nauczania języka niemieckiego, a na studiach I stopnia także języka angielskiego, opartym na podstawie programowej, zatwierdzonej przez Ministra Edukacji i Nauki.

Warunki zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyk zawodowych reguluje „Regulamin studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Filologicznym UG” (patrz poniższy link).

Wszystkie szczegółowe informacje na temat zasad i miejsca odbywania praktyk znajdują się na stronie Wydziału Filologicznego: <https://fil.ug.edu.pl/studenci/praktyki>, a także Instytutu Filologii Germańskiej: <https://fil.ug.edu.pl/wydzial/instituty/institut-filologii-germanskiej-institut-fur-germanistik/institut-filologii-germanskiej/informacje-dla-studentow/praktyki-i-staze>.

2.7. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Programy studiów realizowane na kierunku Filologia germańska specjalność nauczycielska w roku akademickim 2023/2024 są zgodne z standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się opracowanie dla zajęć i grup zajęć na specjalności <i>nauczycielskiej</i> na studiach pierwszego i drugiego stopnia kompletnych treści programowych, zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się zawartych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do właściwych etapów edukacyjnych.	Dokonano gruntownej analizy i standaryzacji treści programowych dla zajęć i grup zajęć na specjalności nauczycielskiej, aby zapewnić pełne pokrycie efektów uczenia się określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 890 oraz z 2022 r. poz. 1872). Wdrożono coroczny system monitorowania i oceny zaktualizowanych programów nauczania, aby regularnie sprawdzać ich skuteczność i dostosowywać do zmieniających się potrzeb edukacyjnych oraz standardów zawodowych.
2.	Zaleca się zaniechanie zaliczania praktyk zawodowych na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, prowadzonej przez studenta działalności gospodarczej, uczestnictwa w stażach lub wolontariatu	Zgodnie z art. 67 ust. 7 Ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym: “w przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych”.
3.	Zaleca się zapewnienie odbywania praktyk	Zdecydowano o rezygnacji z praktyk nauczycielskich w przedszkolach i nauczaniu wczesnoszkolnym, a zamiast tego

	nauczycielskich na właściwych etapach edukacyjnych, w miejscach zgodnych z wytycznymi standardu kształcenia nauczycieli.	zapewniono ich odbywanie na właściwych etapach edukacyjnych, zgodnie z wytycznymi standardu kształcenia nauczycieli.
--	--	--

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Szczegółowe warunki rekrutacji określa Uchwała nr 30/22 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 26.05.2022 w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne oraz przyjmowania na studia cudzoziemców na odrębnych niż rekrutacja zasadach w UG w roku akademickim 2023/2024 z późniejszymi zmianami. Rekrutacja przeprowadzana jest za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów w terminach wskazanych w tej uchwale.

Przyjęcie na studia następuje na podstawie świadectw dojrzałości i ma charakter konkursowy. Szczegółowe zasady rekrutacji na studia stacjonarne na rok akademicki 2023/2024 przedstawia poniższa tabela.

studia stacjonarne pierwszego stopnia	
Kryteria kwalifikacyjne konkurs świadectw dojrzałości^{1,2,3,4,5)}	
przedmiot	mnożnik przedmiotu
język obcy nowożytny	0,4
język polski	0,3
jeden przedmiot do wyboru spośród: geografia, historia, historia sztuki, WOS, informatyka, matematyka, drugi język obcy, język łaciński i kultura antyczna	0,3
<ol style="list-style-type: none"> Jeżeli kandydat nie zdawał danego przedmiotu na egzaminie maturalnym, uzyskuje zero punktów za ten przedmiot. Wynik egzaminu na poziomie podstawowym zostanie pomnożony przez mnożnik przedmiotu. Wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym zostanie pomnożony przez mnożnik przedmiotu oraz dodatkowo przez współczynnik 1,5. Szczegółowe zasady klasyfikacji ocen kandydatów, posiadających świadectwa zagraniczne, określa §8 Uchwały Senatu. §9 Uchwały Senatu określa szczegółowe zasady klasyfikacji ocen kandydatów z maturą międzynarodową IB (ust. 1 i 2), maturą europejską EB (ust. 3 i 4), kandydatów z egzaminem z j. obcego na poziomie dwujęzycznym (ust. 5) oraz z nową maturą 2002 (ust. 6). Znajomość języka niemieckiego nie jest wymagana. 	
studia stacjonarne drugiego stopnia	
kryteria kwalifikacyjne dla absolwentów studiów wyższych w zakresie filologii germańskiej, niemcoznawstwa i lingwistyki stosowanej lub innej filologii z wykładowym językiem niemieckim	kryteria kwalifikacyjne dla absolwentów innych kierunków
<ol style="list-style-type: none"> Kryterium podstawowe: Konkurs ocen na dyplomie – max 100 pkt.¹⁾. Oczekiwany poziom znajomości języka niemieckiego to poziom B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. 	<ol style="list-style-type: none"> Egzamin ustny z języka niemieckiego – max 50 pkt. Oczekiwany poziom znajomości języka niemieckiego to poziom B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Konkurs ocen na dyplomie – max 50 pkt.¹⁾. <p>1) Zasady przeliczania oceny na dyplomie na punkty określa § 11, ust. 2 i 3 Uchwały Senatu.</p>

1) Zasady przeliczania oceny na dyplomie na punkty określa § 11, ust. 2 i 3 Uchwały Senatu.	
studia niestacjonarne pierwszego stopnia	
Kryteria kwalifikacyjne konkurs świadectw dojrzałości^{1,2,3,4,5)}	
przedmiot	mnożnik przedmiotu
język niemiecki	0,4
język polski	0,3
jeden przedmiot do wyboru spośród: geografia, historia, historia sztuki, WOS, informatyka, matematyka, drugi język obcy	0,3
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jeżeli kandydat nie zdał danego przedmiotu na egzaminie maturalnym, uzyskuje zero punktów za ten przedmiot. 2. Wynik egzaminu na poziomie podstawowym zostanie pomnożony przez mnożnik przedmiotu. Wynik egzaminu na poziomie rozszerzonym zostanie pomnożony przez mnożnik przedmiotu oraz dodatkowo przez współczynnik 1,5. 3. Szczegółowe zasady klasyfikacji ocen kandydatów, posiadających świadectwa zagraniczne, określa §8 Uchwały Senatu. 4. §9 Uchwały Senatu określa szczegółowe zasady klasyfikacji ocen kandydatów z maturą międzynarodową IB (ust. 1 i 2), maturą europejską EB (ust. 3 i 4), kandydatów z egzaminem z j. obcego na poziomie dwujęzycznym (ust. 5) oraz z nową maturą 2002 (ust. 6). 5. Szczegółowe zasady klasyfikacji ocen kandydatów ze starą maturą określa § 10 Uchwały Senatu. 	

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Na UG obowiązuje zaliczenie semestralne. Zgodnie z §13, ust. 2 Regulaminu Studiów student, który spełnił wymogi przewidziane w programie studiów dla danego semestru w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, otrzymuje jego zaliczenie. Zgodnie z §33 RS dziekan może uznać zaliczone już zajęcia oraz uzyskane i udokumentowane efekty uczenia się i punkty ECTS. Dziekan w tym przypadku kieruje się zbieżnością efektów uczenia się, brakiem różnic w treściach programowych, liczbą przydzielonych do przedmiotów punktów ECTS, formą i wymiarem zajęć oraz formą ich zaliczania. Oceny dokonuje na podstawie wykazu różnic programowych opracowanego przez dyrekcję Instytutu, w którym miałyby być realizowane studia na UG.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Uchwałą Senatu UG nr 123/19 z dnia 26.09.2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów przyjęto zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Przebieg procedury potwierdzania efektów uczenia się, rola pracowników Biura Jakości Kształcenia, zadania Konsultanta, Asesora i Komisji Weryfikacyjnej zostały zaprezentowane na stronie internetowej UG, zgodnie z wyżej wymienioną Uchwałą Senatu UG.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Dokumentem określającym zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego jest Regulamin Studiów. Zgodnie z §35, ust. 1 student przygotowuje pracę dyplomową i po jej złożeniu zdaje egzamin dyplomowy, który stanowi część programu studiów w ostatnim semestrze nauki. Student przygotowuje pracę licencjacką pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej

stopień naukowy doktora, zaś pracy magisterską – pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (§36 ust. 1 RS). W szczególnych sytuacjach dziekan może wyrazić zgodę na prowadzenie seminarium magisterskiego przez nauczyciela posiadającego stopień doktora.

Praca dyplomowa podlega ocenie promotora oraz recenzenta, który jest wyznaczony przez dziekana spośród osób posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku prowadzenia seminarium magisterskiego przez nauczyciela ze stopniem doktora recenzent pracy musi posiadać stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Egzamin dyplomowy składany jest przed komisją, w której skład wchodzi przewodniczący, promotor i recenzent pracy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, a jego przebieg, podobnie jak szczegółowe zasady przygotowania prac dyplomowych, określają zapisy dokumentów pod nazwą „Zasady dyplomowania na kierunku Filologia germańska, studia I stopnia” oraz „Zasady dyplomowania na kierunku filologia germańska, studia II stopnia”, przyjętych 14.12.2023 przez Radę Programową FG dostępnych na stronie IFG pod linkiem: <https://fil.ug.edu.pl/wydzial/instituty/institut-filologii-germanskiej-institut-fur-germanistik/institut-filologii-germanskiej/informacje-dla-studentow/regulaminy/zasady-dyplomowania> (zob. również: https://bip.ug.edu.pl/akty_normatywne/114892/zarządzenie_nr_65r23_rektora_uniwersytetu_gdanskiego_z_dnia_9_maja_2023_roku_w_sprawie_zasad_i_trybu_sprawdzania_przez_uniwersytet_gdanski_prac)

Tytuły prac są zatwierdzane przez Radę Programową kierunku od 2020/2021 roku, wcześniej były weryfikowane w ramach Katedr/Zakładów. Prace licencjackie i magisterskie na kierunku Filologia germańska są pisane w języku niemieckim. Wykaz tematów prac z ostatnich 2 lat akademickich – w załączeniu (załącznik numer 6 w wersji elektronicznej).

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczba kandydatów, przyjętych na studia, odsiew studentów, liczba studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Postępy studentów na kierunku Filologia germańska są monitorowane przez prowadzących zajęcia przy pomocy metod określonych w sylabusach, a wyniki ich analizy są dyskutowane na zebraniach pracowników i przekładają się na doskonalenie treści programowych i sposobów prowadzenia zajęć w kolejnych edycjach studiów.

Liczba studentów na wszystkich latach studiów podlega monitorowaniu. Przynajmniej raz w semestrze nauczyciele sporządzają listy studentów, którzy uczestniczą w ich zajęciach, a dane te przekazywane są dziekanowi. Pozwala to ocenić jaki procent studentów rezygnuje ze studiów jeszcze w trakcie trwania semestru. Na kierunku FG zjawisko przerywania lub rezygnacji ze studiów dotyczy zwłaszcza studiów I stopnia, które w terminie kończy mniej niż 50% studentów podejmujących studia trzy lata wcześniej. Aby zapobiec odsiewowi IFG regularnie bada opinie studentów i podejmuje kroki zaradcze w celu uatrakcyjnienia zajęć poprzez modyfikację treści merytorycznych i odpowiedni dobór nauczycieli prowadzących zajęcia. Precyzyjne wskazanie przyczyn odejścia studentów jest niemożliwe, gdyż studenci rezygnujący z dalszej nauki często nie informują o powodach, które skłaniają ich do takiej decyzji. Co roku część zapisanych na studia osób – kilkanaście procent – nie podejmuje studiów i nie pojawia się na zajęciach. Rezygnacje na dalszych etapach studiów wiążą się z trudnościami związanymi z zaliczeniem semestru. Innym problemem jest niezłożenie przez studentów w terminie pracy licencjackiej, co może wiązać się z podejmowaniem przez nich pracy zawodowej. Dostępną praktyką jest w takim przypadku rezygnacja ze studiów, a następnie ich reaktywacja.

Do roku 2022 kilka osób rezygnowało w pierwszych tygodniach studiów I stopnia, widząc niski poziom własnych umiejętności językowych i nie radząc sobie z wymaganiami w ramach praktycznej znajomości języka niemieckiego. Instytut zareagował na to zjawisko i na ogólnie niski poziom językowy, na którym maturzyści kończą szkołę, zmianami w programie studiów. Od roku 2022/2023

nie jest już wymagana znajomość języka niemieckiego od osób kandydujących na studia na kierunku Filologia germańska. Na studiach magisterskich również widoczny jest proces odpływu studentów z uwagi na ich umiejętności językowe, zwłaszcza w przypadku absolwentów innych kierunków studiów pierwszego stopnia, którzy napotykają znaczne trudności.

Aby zachować możliwość prowadzenia na studiach licencjackich trzech specjalności, Instytut wystąpił do władz Wydziału o zwiększenie limitu naboru na te studia, kosztem zmniejszenia naboru na studia magisterskie, gdzie limit w ostatnich latach nie był wykorzystywany. Limit przyjęć na Filologii germańskiej w roku akademickim 2023/2024 został określony na poziomie 80 osób na studiach stacjonarnych I stopnia, na poziomie 33 osób na studiach stacjonarnych II stopnia oraz na poziomie 25 osób na studiach niestacjonarnych I stopnia. Dla zwiększenia atrakcyjności studiów I i II stopnia przeprowadzono w latach 2019-2020 – w konsultacji ze studentami – głębsze zmiany w siatkach studiów, zwiększając liczbę godzin *Praktycznej nauki języka niemieckiego* i przedmiotów przekazujących wiedzę praktyczną, kosztem zajęć o charakterze teoretycznym.

Studia stacjonarne I stopnia cieszą się zainteresowaniem – w 2023 o przyjęcie na studia ubiegało się 170 osób, w 2022 – 137, w 2021 – 157, w 2020 – 112, w 2019 – 117. Studia stacjonarne II stopnia nie zawsze mogły zostać w ostatnich latach uruchomione z powodu zbyt małej liczby kandydatów: 2023/2024 – 5 (nieuruchomione), 2022/2023 – 19, 2021/2022 – 22 (nieuruchomione), 2020/2021 – 28, 2019/2020 – 15 (nieuruchomione). Studia niestacjonarne I stopnia nie zostały uruchomione w ostatnich trzech latach również z powodu zbyt małej liczby kandydatów: 2023/2024 - 27, 2022/2023 - 29, 2021/2022 - 43, 2020/2021 - 38, 2019/2020 - 33.

Powodem zmniejszonego zainteresowania studiami magisterskimi może być podejmowanie przez absolwentów Filologii germańskiej studiów II stopnia na innych kierunkach lub studiów na uczelniach niemieckich, często jednak przyczyną jest praca zawodowa na pełnym etacie. Koncepcja powstania specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie* zrodziła się jako innowacyjna odpowiedź na obserwowane spadające zainteresowanie studiami II stopnia, manifestujące się trudnościami w osiągnięciu wymaganego limitu studentów (25 osób). W obliczu tych wyzwań, w roku akademickim 2022/2023, podjęto decyzję o przeprowadzeniu głębokiej reformy oferty edukacyjnej. W celu zwiększenia zainteresowania studiami zaproponowano program, który w unikatowy sposób łączy naukę języka z praktyczną wiedzą i umiejętnościami z zakresu przekładu, biznesu i komunikacji. Celem tego nowatorskiego podejścia było wzbogacenie oferty edukacyjnej o praktyczne aspekty związane z funkcjonowaniem w międzynarodowym środowisku biznesowym oraz umożliwienie studentom bezpośredniego kontaktu z realiami zawodowymi poprzez współpracę z zewnętrznymi interesariuszami. Takie podejście ma na celu nie tylko przyciągnięcie większej liczby studentów poprzez oferowanie atrakcyjnego i zgodnego z rynkowymi trendami programu studiów, ale również przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie pracy, gdzie umiejętności językowe połączone z kompetencjami biznesowymi stanowią klucz do sukcesu.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, a także sposoby ich dokumentowania

System oceny studentów określony jest w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Gdańskiego (uchwała nr 120/19 Senatu UG) – w rozdziale III: Warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych oraz sposób i tryb odbywania praktyk zawodowych i rozdziale IV: Stosowane skale ocen i metody wyrażania osiągnięć studenta oraz przenoszenie i uznawanie zajęć zaliczonych przez studenta. Stosowane są skale ocen i metody wyrażania osiągnięć studenta zgodnie z Europejskim Systemem Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) oraz przenoszenie i uznawanie zajęć zaliczonych przez studenta. Okresem rozliczeniowym jest semestr. Oceny z egzaminów i zaliczeń rejestrowane są w formie elektronicznej. Efekty uczenia się obowiązujące na kierunku Filologia germańska zostały szczegółowo opisane w sylabusach przedmiotów umieszczonych w Portalu Studenta i na stronie internetowej IFG. W celu realizacji założonego poziomu jakości kształcenia student jest informowany na początku semestru o

wymogach i kryteriach zaliczenia przedmiotu. Informacje zawarte są też w dostępnych dla studenta sylabusach. Podstawowymi kryteriami weryfikacji efektów uczenia się są egzaminy, testy kontrolne, kolokwia, projekty badawcze, referaty, prace pisemne, prezentacje oraz aktywność na zajęciach. Weryfikację uzyskiwania efektów uczenia się w UG prowadzi się w odniesieniu do każdego studenta indywidualnie, stosując obiektywne mierniki, jednakowe dla wszystkich uczestników procesu kształcenia, w ramach danego przedmiotu.

3.6.1. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Weryfikacja efektów uczenia się jest dokumentowana zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 130/R/14 z 17.11.2014 w sprawie gromadzenia i przechowywania dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie założonych efektów kształcenia i Zarządzeniem Dziekana Wydziału Filologicznego nr 2/F010/2015 z 4.05.2015. Zgodnie ze wspomnianymi zarządzeniami wszyscy wykładowcy są zobligowani do gromadzenia dokumentacji, zarówno w sposób tradycyjny, jak i na nośnikach cyfrowych, potwierdzającej uzyskanie założonych efektów uczenia się przez okres 3 lat dla studiów licencjackich i 2 lat dla studiów magisterskich, nie dłużej jednak niż przez rok po zakończeniu danego cyklu kształcenia studentów. Przechowywane są zatem kolokwia zaliczeniowe, prace semestralne, egzaminy pisemne, nagrania (w przypadku zajęć z fonetyki), protokoły egzaminów ustnych. Egzaminy oraz prace przedkładane fizycznie archiwizowane są w formie papierowej. Prace przesyłane elektronicznie, a także nagrania, przechowywane są na wirtualnym dysku (OneDrive) Uniwersytetu Gdańskiego oraz w usłudze SharePoint (w przypadku prac wysyłanych przez MS Teams). Na temat dokumentacji efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych zob. 3.7.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Przed każdą sesją egzaminacyjną w Instytucie Filologii Germańskiej opracowywany jest harmonogram sesji zgodny z przepisami określonymi w regulaminie studiów, który następnie poddawany jest akceptacji przez prodziekana ds. studenckich. W ramach tego harmonogramu określone są składy komisji egzaminacyjnych, przypominane są również zasady oceniania każdego przedmiotu zgodnie z treścią sylabusu przedmiotowego i regulaminu oceniania zajęć *Praktycznej nauki języka niemieckiego*. W przypadku *PNJN*, podawane są kryteria oceny zarówno egzaminu ustnego, jak i pisemnego, sposób obliczania średniej ważonej ocen, a także udział procentowy oceny z zaliczenia i egzaminu w kontekście uzyskania oceny końcowej.

Efekty uczenia się osiągnięte na praktykach zawodowych są dokumentowane w dziennikach praktyk oraz w formularzach oceny przebiegu praktyki studenckiej, wypełnianych przez opiekuna praktyki z ramienia zakładu pracy na podstawie obserwacji praktykanta i wyników jego pracy (np. tłumaczeń). Sprawdzenie efektów uczenia się przez opiekuna praktyki na UG dokonuje się na podstawie ww. dokumentacji. Dokumentacja praktyk pozostaje w archiwum uczelni.

Niektóre z wykorzystywanych metod sprawdzania i oceniania dają możliwość powiązania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej z efektami w zakresie znajomości języka obcego oraz wykorzystania zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Przykładem może być przygotowanie przez studentów prezentacji i prelekcji, prac pisemnych, szczególnie pracy dyplomowej, oraz wystąpień na konferencjach, a także udział studentów w projektach edukacyjnych.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się jest dostosowany do specyfiki danego przedmiotu i podporządkowany realizacji założonych efektów uczenia się. Nauczyciele wykorzystując różne metody dydaktyczne, układając pytania do kolokwium czy formułując tematykę prac pisemnych lub prezentacji multimedialnych, przygotowujących przez studentów dokładają wszelkich starań by przyjęta forma w jak najpełniejszy sposób sprawdzała zarówno zdobytą wiedzę, umiejętności praktyczne jak i kompetencje społeczne studenta. Przykładowo efekty uczenia się w zakresie praktycznej znajomości języka niemieckiego sprawdzane są przez testy gramatyczne i leksykalne, prace pisemne oraz oceny wypowiedzi i wystąpień ustnych.

Na pozostałych zajęciach dydaktycznych prowadzący wykorzystują różnorodne techniki sprawdzające i oceniające stopień osiągnięcia zakładanych dla konkretnych przedmiotów efektów uczenia się między innymi takie jak: kolokwium, test z pytaniami zamkniętymi (jednokrotnego i/lub wielokrotnego wyboru) i otwartymi, egzamin ustny lub pisemny, referat, odpowiedź ustna, prezentacja, projekt, esej. Umiejętność stosowania metod i narzędzi badawczych właściwych dla odnośnej dyscypliny naukowej, gromadzenia literatury przedmiotu, sporządzania bibliografii najpełniej sprawdzają referaty i dyskusje na seminariach dyplomowych oraz korygowane przez prowadzącego fragmenty pracy dyplomowej. Umiejętność efektywnego wykonywania tłumaczeń ustnych weryfikują m.in. sprawdziany o charakterze gier symulacyjnych, a umiejętność posługiwania się narzędziami informatycznymi (CAT, oprogramowanie edukacyjne, podręczniki elektroniczne, tablica interaktywna) sprawdzają testy z zadań praktycznych.

3.7.1 Przykłady metod i narzędzi sprawdzania i oceniania efektów uczenia się

Ocena efektów uczenia się w dziedzinie Filologii germańskiej obejmuje różnorodne metody i narzędzia, które można dostosować do różnych przedmiotów ogólnych i specjalnościowych. Dzięki zróżnicowanym narzędziom oceny studenci mają możliwość wykazania się w zakresie swoich indywidualnych mocnych stron, co sprzyja bardziej kompleksowej ocenie ich osiągnięć. Ponadto specyfika danego przedmiotu czy specjalności może wymagać od studentów różnych kompetencji i umiejętności, dlatego istotne jest dostosowanie form oceny do potrzeb i wymagań danego obszaru nauki. Np. dr Marta Bieszk i dr Monika Szafrąńska korzystają na zajęciach z *PNJN* z metody Rubrics, stanowiącej narzędzie oceny prac oraz prowadzenia zajęć. Rubryki, jako szczegółowe kryteria oceny, umożliwiają precyzyjne określenie oczekiwanych standardów i kryteriów dla różnorodnych zadań. W kontekście nauki języka niemieckiego Rubrics mają zastosowanie do oceny prac pisemnych, prezentacji ustnych oraz projektów grupowych. Wykorzystanie Rubrics umożliwia klarowne sprecyzowanie oczekiwań wobec studentów oraz dostarczenie im konkretnych wskazówek dotyczących istotnych aspektów wykonywanych zadań. Dzięki temu studenci mogą lepiej zrozumieć, jakie kompetencje powinni rozwijać w trakcie wykonywania pracy, a także jakie kryteria oceny będą brane pod uwagę przez nauczyciela. Ponadto Rubrics ułatwiają dokładną ocenę pracy każdego studenta, co przekłada się na bardziej sprawiedliwą i obiektywną ocenę. Inne metody weryfikowania efektów pozwalające na ocenianie w sposób wspierający rozwój, zorientowane na proces i wynik, a nie tylko kontrolę wyników, to "Flipped classroom", ewaluacja grupowa (studenci dokonują oceny rówieśniczej na podstawie rubryk). Monika Szafrąńska kieruje się przy weryfikowaniu efektów na zajęciach z *PNJN* koncepcją: Assessment for Learning/ Studying (ocenianie dla uczenia się/ studiowania) i Assessment as Learning/ Studying (ocenianie jako uczenie się/ studiowanie) jako wspomaganie koncepcji Assessment of Learning/ Studying (ocenianie uczenia się/ studiowania).

3.7.2 Przykłady rodzajów, tematyki i metodyki prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Typ, tematyka oraz metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych są dobrane w taki sposób, aby możliwe było ocenienie osiągnięcia celów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych określonych w sylabusie. Na przykład głównym celem przedmiotu *PNJN* jest rozwój kompetencji komunikacyjnych u studentów, jak również kształtowanie kompetencji ogólnych. Postępy w tych obszarach są monitorowane na bieżąco za pomocą różnorodnych narzędzi weryfikacji efektów uczenia się, takich jak testy z zadaniami zamkniętymi i/lub otwartymi, zadania problemowe, prace pisemne (w formie krótkiej i dłuższej wypowiedzi na określony temat: opis, opowiadanie, tekst argumentacyjny, ekspozycyjny), wypowiedzi ustne (indywidualne na określony temat; w oparciu o materiały graficzne wymagające analizy i syntezy; interakcja i mediacja) oraz referaty/prezentacje. Wybór konkretnych narzędzi zależy od specyfiki każdego modułu.

Narzędzia weryfikacji efektów uczenia się w przypadku wypowiedzi ustnych podczas egzaminu z *PNJN* obejmują ocenę różnych aspektów, takich jak:

- oceniany aspekt wypowiedzi, zbadanie czy student trafnie reaguje na zadane pytania lub temat dyskusji,
- spełnienie wymogów zadania: ocena czy student w swojej wypowiedzi odnosi się do tematu, spełniając przy tym założenia zadania,
- odpowiedniość treści, szczegółowość, analiza czy wypowiedź zawiera odpowiednie argumenty, przykłady i szczegóły, które wzbogacają treść,
- interakcja, czyli obserwacja umiejętności studenta w prowadzeniu rozmowy, reagowania na pytania i komunikowanie się z innymi uczestnikami (członkami komisji),
- spójność i płynność, gdzie ocenia się tempo wypowiedzi oraz czytelność myśli wyrażanych przez studenta,
- leksyka, czyli bogactwo słownictwa, wybór idiomów oraz stosowanie ekwiwalentnych zwrotów,
- poprawność gramatyczna: analiza poprawności składniowej i morfologicznej wypowiedzi,
- wymowa i intonacja, czyli ocena klarowności artykulacji, akcentowania i melodyki zdania.

Natomiast w przypadku prac pisemnych (wypracowań) narzędzia weryfikacji efektów uczenia się obejmują:

- oceniany aspekt w pracy pisemnej: trafności zrozumienia tematu oraz celowości wykorzystania materiałów źródłowych,
- spełnienie wymogów zadania: ocena czy student wypełnił wymagania dotyczące treści, objętości pracy, doboru rejestru języka oraz odpowiedniości społeczno-kulturowej,
- spójność, stylistyka, struktura treści: analiza czytelności wprowadzenia, rozwinięcia oraz zakończenia pracy, wraz z oceną poprawności strukturalnej i stylistycznej,
- zasób słownictwa: ocena różnorodności i trafności wykorzystanego słownictwa,
- poprawność: ocena morfologicznej, składniowej oraz ortograficznej poprawności pracy.

Oczekuje się, że absolwent Filologii germańskiej będzie w stanie nie tylko swobodnie porozumiewać się w języku niemieckim, ale również prowadzić zaawansowane dyskusje na różne tematy związane z literaturą, językiem, kulturą i historią krajów niemieckojęzycznych. Zadania egzaminacyjne z *PNJN* na III roku studiów licencjackich oraz na studiach II stopnia obejmują np. analizę tekstu literackiego z uwzględnieniem kontekstu historycznego i kulturowego, a także refleksję nad interdyscyplinarnymi aspektami niemieckiego dziedzictwa kulturowego. Absolwent jest oceniany pod kątem umiejętności krytycznej analizy, syntetyzowania informacji oraz konstruowania złożonych argumentów. Egzaminy mogą wymagać pisania esejów, jak również udziału w dyskusji-minidebacie, co pozwala na ocenę zdolności do efektywnego komunikowania się w języku niemieckim w kontekście akademickim i

profesjonalnym. Dobierając tematy egzaminacyjne z katalogu pytań, który charakteryzuje się różnorodnością, aktualnością oraz istotnością, przygotowuje się przyszłych absolwentów-germanistów do pogłębionej refleksji nad zagadnieniami społecznymi, kulturowymi i psychologicznymi. Oto przykładowe tematy z *Fragenkatalog*, stosowane podczas egzaminów z *PNJN*:

- Analiza różnic i podobieństw w podejściu do małżeństwa i rodziny w różnych kulturach niemieckojęzycznych oraz refleksje na temat współczesnych trendów i wyzwań w rodzinie.
- Dyskusja nad strukturą i funkcjonowaniem systemu edukacji w Niemczech oraz porównanie go z systemami edukacyjnymi innych krajów.
- Refleksja nad różnicami w podejściu do pracy i kariery zawodowej w Niemczech w porównaniu z innymi krajami oraz analiza wyzwań i możliwości na rynku pracy.
- Dyskusja na temat znaczenia zdrowego stylu życia, sposobów radzenia sobie ze stresem oraz promocji zdrowia psychicznego i fizycznego w społeczeństwach niemieckojęzycznych.
- Analiza kluczowych wartości i norm społecznych w Niemczech oraz refleksje na temat zmian społecznych i kulturowych w społeczeństwach niemieckojęzycznych.
- Analiza praktyk w gospodarce krajów niemieckojęzycznych w kontekście ich wpływu na środowisko, zdrowie publiczne. Dyskusja nad sposobami promocji zrównoważonych praktyk konsumenckich.
- Analiza wyzwań związanych z zanieczyszczeniem powietrza, gospodarką odpadami oraz utrzymaniem zielonych przestrzeni w miastach niemieckojęzycznych. Dyskusja na temat roli społeczności lokalnych i decydentów politycznych w poprawie jakości życia w środowisku miejskim.

Na zajęciach z tłumaczeń ustnych (ogólne, specjalistyczne, konferencyjne) w laboratorium językowym stosuje się metodę autokorekty (odsłuch własnego tłumaczenia), połączoną z indywidualną analizą, a także wspólne komentowanie usterek/ błędów oraz propozycja zmian (dr Marta Turska, prof. Katarzyna Lukas). Tłumaczenia pisemne (ogólne, specjalistyczne, administracyjno-prawne, biznesowe) oparte są w dużej mierze, choć nie wyłącznie o autentyczne materiały, spotykane w praktyce zawodowej tłumaczy, np. dokumenty z zakresu ochrony zdrowia i medycyny, umowy, korespondencja biznesowa. Sporządzone przez studentów przekłady pisemne oceniane są przez studentów wzajemnie w parach lub małych grupach, samodzielnie (peer evaluation i self evaluation), a także podlegają korekcie, omówieniu i ocenie przez prowadzącego przedmiot (dr Marta Turska, prof. Katarzyna Lukas).

3.7.3 Przykłady rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Seminaria dyplomowe pozwalają studentom zapoznać się z warsztatem badawczym i najnowszymi badaniami w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa, glottodydaktyki i przekładoznawstwa, a także rozwinąć umiejętność samodzielnej pracy naukowej, stosowania metod i narzędzi badawczych właściwych dla odpowiedniej dyscypliny naukowej. Tematy prac dyplomowych promotorzy prowadzący seminaRIA uzgadniają ze studentami na podstawie swojej działalności badawczej, uwzględniając przy tym w miarę możliwości zainteresowania studentów. Proces przygotowania pracy dyplomowej składa się ze stworzenia koncepcji dla opracowania wybranego przez studenta zagadnienia, dokonania selekcji materiału bibliograficznego, przedstawienia tematyki pracy, pojedynczych analiz i interpretacji, wyników badań i tez na forum studenckim, prowadzenia dyskusji tematycznej i uczestniczenia w debacie problemowej, a finalnie redagowania i korygowania pod opieką promotora poszczególnych części pracy dyplomowej. Charakterystyczne dla prac literaturoznawczych jest analiza i interpretacja tekstów literackich z wybranych perspektyw za pomocą różnych metod, jak np. badanie zagadnienia tożsamości w literaturze pisarzy migracyjnych przy

zastosowaniu metod literaturoznawstwa interkulturowego lub analiza postaci kobiecych za pomocą metod literaturoznawstwa feministycznego i *gender studies* (np. w pracy pod tytułem *Die weibliche Sexualität um die Jahrhundertwende am Beispiel der Novelle „Fräulein Else“ von Arthur Schnitzler/ Kobieta seksualność na przełomie wieków na podstawie noweli „Fräulein Else“ Arthura Schnitzlera*). Niektóre prace dyplomowe wykorzystują w aparacie pojęciowym obok koncepcji literaturoznawczych także koncepcje z zakresu *memory studies* ('postpamięć' Marianne Hirsch), np. *Das Familienbild im Postmemory-Spiegel. Christina von Brauns „Stille Post. Eine andere Familiengeschichte“/ Obraz rodziny w lustrze 'postpamięci' „Stille Post. Eine andere Familiengeschichte“ Christiny von Braun*. Studenci Filologii germańskiej pisali ponadto prace o charakterze kulturoznawczym z zakresu analizy instytucjonalnych relacji polsko-niemieckich oraz z zakresu nauk społecznych ('Generation'). W pracach językoznawczych studenci badają na konkretnym materiale korpusowym m.in. zagadnienia z zakresu leksykologii, frazeologii, pragmatyki i lingwistyki tekstu, a także aktualne tendencje rozwoju języka niemieckiego, i to nierzadko z perspektywy porównawczej, na co przykładem jest praca pt. *Sprache in der Coronapandemie – Wortbildungs- und Entlehnungstendenzen im Deutschen und Polnischen/ Język w czasach pandemii koronawirusa – tendencje słowotwórcze i zapożyczenia w języku niemieckim i polskim*. Uczestnicy seminarium glottodydaktycznego analizują podręczniki do języka niemieckiego lub tworzą własne materiały dydaktyczne. Ważnym przedmiotem zainteresowania są tu materiały cyfrowe, jak można zauważyć w pracy pt. *Erfolgreich Deutsch lernen. Online-Projekt „Tiere im ZOO“ für kleine Kinder/ Skuteczna nauka języka niemieckiego. Projekt online dla dzieci „Zwierzęta w ZOO”* będącej zarazem przykładem pracy licencjackiej powstałej metodą projektową. Analizy translatorskie skupiają się na porównaniu różnych tłumaczeń jednego utworu (np. powieści Hansa Fallady) lub na analizie tłumaczeń pod względem wybranego zagadnienia jak np. nazw własnych, wybranych środków poetyckich lub archaizacji języka.

3.8. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów UG określa Zarządzenie nr 164/R/21 Rektora UG z 17.11.2021. Na tej podstawie Biuro Karier UG stale monitoruje zawodowe kariery absolwentów wszystkich kierunków funkcjonujących na Uczelni, zapraszając absolwentów do udziału w ankiecie "Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego". Dane uzyskane w ankiecie mają pomagać przy weryfikowaniu lub aktualizowaniu wiedzy na temat potrzeb i wymagań rynku pracy, a następnie sugerować konieczne zmiany w programach studiów. W ankietach rozsyłanych przez Biuro Karier UG bierze udział jednak w tej chwili bardzo mała liczba absolwentów kierunku Filologia germańska (tylko 10 absolwentów w okresie od 1.10.2021 do 8.02.2024 wysłało odpowiedzi, trudno je zatem uznać za reprezentatywne).

Zarządzenie i ankieta są dostępne pod linkiem:

https://bip.ug.edu.pl/akty_normatywne/107320/zarzadzenie_nr_164r21_rektora_uniwersytetu_gdańskiego_z_dnia_17_listopada_2021_roku_w_sprawie_monitorowania_karier_zawodowych_absolwentow_uniwersytetu

Instytut Filologii Germańskiej co prawda nie prowadzi w sposób systematyczny monitoringu losów absolwentów, ale dyrekcja i pracownicy Instytutu utrzymują kontakty z absolwentami studiów przez współpracę z międzynarodowymi przedsiębiorstwami jak Bayer Service Center Gdańsk, Amazon, Thyssenkrupp i Thomson Reuters, w których absolwenci studiów germanistycznych pracują nierzadko na wysokich stanowiskach. Ponadto instytut współpracuje z nauczycielami, którzy ukończyli studia na kierunku Filologia germańska na UG, zaś poszczególni pracownicy utrzymują zawodowe i indywidualne kontakty z absolwentami będącymi dziś pracownikami instytucji kulturowych i oświatowych. Należą do nich np. absolwentka Filologii germańskiej Aleksandra Filipek, która jest wieloletnim kierownikiem

działu projektów w Operze Bałtyckiej w Gdańsku, pracownicy Centrum Herdera Zbigniew Zembruski i dr Anna Kowalewska-Mróż, a także Patrycja Zakrzewska, pracownik Działu Międzynarodowej Współpracy Akademickiej w Justus-Liebig-Universität w Gießen (Niemcy) oraz Zofia Sucharska, pracownik wydawnictwa Argon (Berlin) i uznana tłumaczka współczesnej literatury niemieckiej na język polski. Kontakty te umożliwiają pracownikom IFG poznanie opinii na temat kształcenia na kierunku Filologia germańska na UG.

Ważną rolę w procesie dostosowania programów studiów do potrzeb społecznych odgrywają studenci kończący studia, którzy przez wypowiedzi w ankietach ewaluacyjnych i w ramach spotkań pomagają weryfikować zakładane efekty uczenia się oraz przedmioty w programie pod kątem zmieniającego się rynku pracy. „Ankieta satysfakcji ze studiów Filologii germańskiej” przeprowadzono w czerwcu 2019 roku wśród pierwszego rocznika kończącego studia filologii germańskiej na specjalności biznesowo-gospodarczej.

3.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się na kierunku Filologia germańska w roku akademickim 2023/2024 są zgodne z wymaganiami w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczycielskiego (Dz. U. z 2021 r. poz. 890 oraz z 2022 r. poz. 1872).

Poprzednia ocena PKA nie zawierała żadnych zaleceń dotyczących Kryterium 3.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych)

W roku akademickim 2023/2024 w Instytucie Filologii Germańskiej pracuje 24 nauczycieli akademickich. Pracownicy należą do dwóch zakładów: Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki zatrudnia 1 profesora uczelni, 11 doktorów (10 adiunktów, 1 asystent dydaktyczny) i 3 magistrów (1 asystent, 2 starszych wykładowców), Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej – 3 profesorów tytularnych, 2 profesorów uczelni, 1 doktora habilitowanego i 3 doktorów (2 adiunktów i 1 wykładowcę). Dwaj pracownicy są *native speakerami*. Jedna osoba z grona nauczycieli akademickich jest absolwentką Filologii angielskiej, pozostałe mają ukończone studia Filologii germańskiej, a cztery także inny, drugi kierunek studiów. Niewielką liczbę godzin zajęć prowadzą doktoranci – w 2023/2024 roku jest to jedna osoba (30 h). Instytut współpracuje również z pracownikami innych jednostek UG (np. Instytutu Historii, Instytutu Psychologii, Instytutu Pedagogiki), którzy prowadzą wybrane zajęcia, szczególnie z zakresu grupy zajęć treści ogólnych i zajęć w poszczególnych specjalnościach. Pracownicy przeszli szkolenia z technik kształcenia na odległość, organizowane przez Uniwersytet, a także uczestniczyli w koleżeńskich spotkaniach w Instytucie mających na celu doszkolenie w tychże technikach pod kątem potrzeb kierunku studiów.

Pracownicy Instytutu Filologii Germańskiej są autorami i/lub redaktorami wielu publikacji, które wiążą się z prowadzoną działalnością dydaktyczną na kierunku Filologia germańska. Należy przede wszystkim wymienić podręcznik *Wirtschaftsdeutsch als Fremdsprache. Ein Leitfaden mit ausgewählten Themen für die Praxis* (Gdańsk 2020), który pod kierownictwem Izabeli Kujawy napisał zespół czterech pracowników IFG wyróżniony później Nagrodą Rektora UG. Inne przykładowe publikacje pracowników IFG związane z dydaktyką i z programem kształcenia to:

- Katarzyna Lukas: *Fremdheit – Gedächtnis – Translation: Interpretationskategorien einer kulturorientierten Literaturwissenschaft* (= Danziger Beiträge zur Germanistik 56). Berlin 2018;
- Marion Brandt: „Polen als Negativfolie für Selbstentwürfe in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur“, w: *German Life and Letters* 74 (2021) 2, s. 263-284;
- Magdalena Rozenberg: Fotografie und Zufall: Forschendes Lernen mit Aleatorik. Arbeitsblätter von Lehramtsstudierenden der Germanistik für den Fremdsprachenunterricht. *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht. Themenschwerpunkt: Bildende Künste im Fremdsprachenunterricht*, Hg. von Tristan Lay und Camilla Badstübner-Kizik; 24:2, 2019, 47-94;
- Anna Socka: *Satzadverbien und Modalverben als Marker der Reportativität im Deutschen und Polnischen* (= Danziger Beiträge zur Germanistik 60). Peter Lang, Berlin 2021;
- *Wędrówki z Günterem Grassem: literacka kartografia Miasta: przewodnik*, [angielskie wydanie: *Walking with Günter Grass: a literary mapping of the City: guide*] pod red. Miłostawy Borzyszkowskiej-Szewczyk i Marty Turksi, Gdańsk 2022;
- Eliza Szymańska: ‚Schreiben aus der Migrationserfahrung‘ – zu narrativen Strategien und Identitätsmustern in den Texten polnisch(sprachig)er (E)Migrationsliteratur in Deutschland. w: *Porównania* 2 (32), 2022, S. 179–213.

Pracownicy IFG korzystali w ostatnich latach intensywnie z oferty szkoleń z zakresu dydaktyki oferowanych przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu UG, a także w ramach programu ProUG. (np. "Neurobiologiczna instrukcja obsługi studenta", „M-Lerning”, „Fundusz Inicjatyw Dydaktycznych”, „Mini-konferencja”, „Case study” „Konflikty w pracy nauczyciela – czyli od sporu do

zgody”, „Portfolio studenta/ learning diary”, „Ocenianie w szkole wyższej – od oceniania pracy młodzieży akademickiej do oceniania jako studiowania”), a także z oferty szkoleniowej innych uniwersytetów.

Więcej informacji na temat prowadzonych przez pracowników badań, a także szkoleń dydaktycznych znajduje się w Załączniku nr 2 (punkt 4 – Charakterystyka nauczycieli).

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Pracownicy IFG prowadzą zajęcia dydaktyczne zgodnie z wykształceniem i doświadczeniem zawodowym, a zwłaszcza z dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Przed zakończeniem semestru letniego prowadzona jest symulacja obsady zajęć dydaktycznych na następny rok akademicki. Następnie jest ona uzgadniana z pracownikami badawczo-dydaktycznymi. W razie braku możliwości zapewnienia merytorycznej obsady zajęć przez pracowników Instytutu Filologii Germańskiej lub innych Instytutów Wydziału Filologicznego, dziekan Wydziału występuje z prośbą o ich realizację przez pracowników innych wydziałów UG lub też wyraża zgodę na prowadzenie zajęć przez pracowników zewnętrznych. Ze szczególną uwagą obsadzone są seminaria licencjackie i magisterskie, które prowadzą pracownicy ze stopniami doktora habilitowanego i doktora.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Nauczyciele akademicy Instytutu Filologii Germańskiej łączą działalność dydaktyczną z prowadzonymi przez nich badaniami naukowymi, dotyczącymi dydaktyki różnych aspektów języka, zagadnień tłumaczeniowych czy też literaturoznawczych i językoznawczych. W procesie dydaktycznym wykorzystywany jest dorobek naukowy pracowników w formie publikacji oraz metoda tzw. inquiry-based learning (uczenie się przez dociekanie, „Forschendes Lernen”). Prowadzone przez nich wykłady i ćwiczenia mają autorski charakter i są związane z prowadzonymi badaniami. Odnosi się to m.in. do ćwiczeń z historii literatury niemieckiej, wykładów *Literatura Gdańska i regionu*, *Interkulturowość w literaturze i kulturze*, *Interkulturowość w języku i komunikacji*, *Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska*, *Teoria przekładu* na studiach I stopnia, oraz do wykładów i ćwiczeń *Wybrane zagadnienia z literatury niemieckiej*, *Relacje polsko-niemieckie*, *Współczesny język niemiecki: tendencje i procesy rozwojowe*, *Język współczesnych mediów*, *Teoria translacji i warsztat tłumacza*, *Tłumaczenie tekstów artystycznych*, *Transkrypcja i analiza rozmów biznesowych* na studiach II stopnia. Zainteresowania badawcze kadry naukowo-dydaktycznej przekładają się nie tylko na prezentowane treści, lecz także na projekty realizowane w ramach zajęć przez studentów, np. projekt „Maski” w ramach *Interkulturowej dydaktyki języka* czy tworzenie tekstów reklamowych w ramach zajęć ze słowotwórstwa (moduł *PNJN: Język reklamy*). Zwłaszcza seminaria dyplomowe pozwalają studentom zapoznać się z warsztatem badawczym. Prowadzone są one zgodnie z zainteresowaniami naukowymi wykładowców, którzy zarazem są otwarci na propozycje studenckie, aby pomóc studentom w rozwoju własnych zainteresowań badawczych.

Pracownicy naukowcy zachęcają studentów do uczestnictwa w aktualnie prowadzonych przez siebie badaniach w formie udziału w konferencjach i projektach. Szczegółowy opis wsparcia rozwoju naukowego i kompetencji badawczych studentów ze strony kadry znajduje się w punkcie 8.3.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Celem i założeniem polityki kadrowej Instytutu Filologii Germańskiej jest otrzymanie potencjału badawczo-dydaktycznego IFG i stworzenie możliwości dalszego rozwoju. Zasady polityki kadrowej określają Ustawa z dn. 20.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenia MNiSW oraz Statut UG. Nowi pracownicy zatrudniani się w drodze otwartych konkursów ogłaszanych po szczegółowej analizie potrzeb kadrowych. W ostatnich pięciu latach nie zatrudniono nowego nauczyciela (jako ostatnia dołączyła do kadry w roku 2017/2018 dr Monika Szafrąńska). W Instytucie zatrudnionych jest 2 native-speakerów, co zapewnia wysoki poziom zajęć praktycznych, literaturoznawczych oraz kulturoznawczych. Stan kadry naukowo-dydaktycznej oraz jej strukturę wiekową można oceniać jako dobre, gwarantujące pełną obsadę zajęć specjalistycznych i dające perspektywę na podejmowanie współpracy w ramach projektów międzynarodowych. Ze względu na słabnące zainteresowanie studiami Filologii germańskiej II stopnia i niestacjonarnymi zwiększyła się liczba zajęć prowadzonych przez pracowników IFG na innych kierunkach studiów (Lingwistyka stosowana i Niemcoznawstwo). Kadra Instytutu jest jednak na tyle zrównoważona i stabilna, że z powodzeniem obsługuje trzy specjalności (nauczycielską z językiem angielskim, translatoryczną i biznesowo-gospodarczą) na studiach I stopnia oraz dwie specjalności (*Język niemiecki w przekładzie i biznesie*, dodatkowa specjalność nauczycielska) na studiach II stopnia, jak również wszystkie obszary wiedzy, reprezentowane w Instytucie: literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, językoznawstwo, translatorykę i glottodydaktykę.

Zajęcia wykładowców podlegają regularnej weryfikacji i ocenie. Na poziomie Wydziału ankietyzacja w formie elektronicznej (studenci anonimowo wypowiadają się na temat jakości zajęć w Portalu Studenta) odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata (przeważnie częściej). Ankiety trafiają potem do wykładowców, którzy proszeni są o zmodyfikowanie swoich zajęć w oparciu o przedstawione wyniki. Prodziekan ds. Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem przesyła ankiety pracowników do Kierowników Zakładów, którzy omawiają ich wyniki z poszczególnymi pracownikami. Zbiorcze wyniki ankiet są potem dyskutowane na zebraniu pracowników zakładu i publikowane na stronie internetowej Instytutu. Poza tym kierownicy Zakładów i Dyrekcja Instytutu przeprowadzają hospitacje zajęć pracowników. Zgodnie z obowiązującym regulaminem hospitowania zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Gdańskim hospitacje nauczyciela odbywają się "co najmniej raz w okresie, w którym ten nauczyciel podlega okresowej ocenie zgodnie z przepisami Statutu UG, z zastrzeżeniem, że w przypadku nauczyciela nowo zatrudnionego hospitacje przeprowadza się przed upływem roku od zatrudnienia". Zasady przeprowadzania hospitacji są określone w/w regulaminem, będącym obok wzoru protokołu z hospitacji załącznikiem do zarządzenia nr 96/R/21 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z 22.06.2021 roku, dostępnym pod adresem:

https://bip.ug.edu.pl/akty_normatywne/104823/zarządzenie_nr_96r21_rektora_uniwersytetu_gdanckiego_z_dnia_22_czerwca_2021_roku_w_sprawie_regulaminu_hospitacji_zajec_dydaktycznych_w_uniwersytecie

W roku akademickim 2022/2023 w IFG odbyły się 4 hospitacje.

Dodatkowo każdy nauczyciel podlega ocenie okresowej raz na 4 lata. Ocena ta dotyczy działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej i jest regulowana przez Zarządzenie nr 2/R/23 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z 9.01.2023, dostępne pod adresem:

https://bip.ug.edu.pl/akty_normatywne/114110/zarządzenie_nr_2r23_rektora_uniwersytetu_gdanskiego_z_dnia_9_stycznia_2023_roku_zmieniajace_zarządzenie_nr_179r21_rektora_ug_w_sprawie_oceny_okresowej

Polityka kadrowa w UG obejmuje również zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa i dyskryminacji. Na uczelni obowiązuje Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji wprowadzona Zarządzeniem nr 16/R/21 Rektora UG z 2.02.2021. Więcej informacji znajduje się pod adresem:

https://bip.ug.edu.pl/akty_normatywne/101493/zarządzenie_nr_16r21_rektora_uniwersytetu_gdanckiego_z_dnia_2_lutego_2021_roku_w_sprawie_polityki_przeciwdziałania_mobbingowi_i_dyskryminacji_w

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Władze UG wypracowały system wspierania i motywowania kadry m.in. poprzez system nagród za osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne, w tym Nagrodę Rektora UG. Funkcją motywującą spełniają również wyjazdy kadry na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus+, wspieranie mobilności krajowej i zagranicznej pracowników oraz pomoc w pozyskiwaniu środków na badania naukowe i rozwijanie współpracy z otoczeniem uczelni w ramach programu małych grantów UGrants. Istnieje też możliwość uzyskania zniżki w pensum dydaktycznym dla kierowników projektów badawczych oraz możliwość otrzymania dofinansowania szczególnie ważnych publikacji. Nauczyciele mogą podnosić swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach z innowacji dydaktycznych oraz z zakresu innych kompetencji zawodowych, np. pisania publikacji naukowych i wniosków projektowych, tworzenia prezentacji i wizerunku naukowca, prawa autorskiego, wykorzystania baz danych dla kadry dydaktycznej UG. Wiele kursów odbywało się w ramach projektu „PROgram rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego (ProUG)” (do września 2023 r.). Inne organizowane są przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu UG.

Władze Wydziału Filologicznego wspierają rozwój pracowników, finansując lub współfinansując wydawanie publikacji naukowych i dydaktycznych, udzielając urlopów naukowych i wspierając wyjazdy na staże badawczo-dydaktyczne. Ze środków pochodzących z Fundacji im. Johanna Gottfrieda Herdera, a także ze środków uczelnianych finansowane lub współfinansowane są także wyjazdy pracowników na konferencje lub krótkie kweryndy naukowe. Materiały konferencyjne oraz artykuły naukowe i recenzje napisane przez pracowników mogą być publikowane w wydawanym przez Instytut, punktowanym czasopiśmie naukowym *Studia Germanica Gedanensia* (półrocznik).

Dynamiczny rozwój naukowy kadry badawczo-dydaktycznej Instytutu Filologii Germańskiej w okresie 2019-2023 uwidacznia się w siedmiu awansach: dr hab. Marion Brandt i dr hab. Sławomir Leśniak uzyskali tytuły profesorskie, dr Katarzyna Lukas, dr Miłostawa Borzyszkowska-Szewczyk i dr Eliza Szymańska uzyskały stopień doktora habilitowanego, mgr Monika Szafrąńska otrzymała stopień doktora. Na rok 2024 planowane jest rozpoczęcie dwóch procedur habilitacyjnych (dr Anny Sockiej i dr Dominiki Janus) i wydanie dwóch monografii habilitacyjnych (dr Ewy Andrzejewskiej, dr Magdaleny Rozenberg).

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Na ocenianym kierunku spełnione są reguły i wymagania dotyczące doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia zawarte w standardach kształcenia na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela biorą udział osoby merytorycznie do tego przygotowane, tj. z kwalifikacjami pedagogicznymi, prowadzące i publikujące własne badania glottodydaktyczne w czasopismach punktowanych i wysoko punktowanych, a także pracownicy Instytutu Pedagogiki publikujący w dyscyplinie naukowej pedagogika i psychologia.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany

Kształcenie na kierunku Filologia germańska odbywa się w nowoczesnym, dobrze wyposażonym budynku Neofilologii. Studenci i wykładowcy korzystają z sal komputerowych wyposażonych między innymi w oprogramowanie typu CAT (SLD Trados), laboratoriów językowych z systemem SANAKO, sal wyposażonych w tablice multimedialne i/lub rzutniki, z nagłośnieniem i osłonami okiennymi. W Sali Teatralnej z widownią dla 400 osób, znajduje się 8 stanowisk do tłumaczeń symultanicznych. Studenci i pracownicy mogą korzystać ze skomputeryzowanej biblioteki.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Nieodłącznym elementem procesu dydaktycznego są studenckie praktyki i warsztaty w firmach i instytucjach. Dobór instytucji, z którymi współpracuje Instytut Filologii Germańskiej jest podyktowany chęcią zapewnienia studentom jak najlepszych warunków pracy i rozwoju. Praktyki na specjalności nauczycielskiej odbywają się w szkołach mających uprawnienia przyjmowania praktykantów. Gdy student którejkolwiek ze specjalności sam wybiera miejsce praktyki, dostarcza on opiekunowi praktyk wypełniony dokument oceny miejsca realizacji praktyk zawodowych, zawierający również rubrykę dotyczącą wyposażenia i infrastruktury. Na podstawie tego dokumentu opiekun praktyk na UG zatwierdza miejsce odbywania praktyki.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

W budynkach UG zarówno wykładowcy, jak i studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej, a tym samym do szerokiej gamy materiałów i narzędzi, które mogą być wykorzystywane w procesie kształcenia (serwisy informacyjne, słowniki online, produkcje audiowizualne). Poza tym nauczyciele i studenci mają możliwość wykorzystania do celów dydaktycznych Portalu Edukacyjnego (platforma e-learningowa). W nauczaniu zdalnym wykorzystywano Portal Edukacyjny UG bazujący na technologii e-learningowej Moodle oraz narzędzia Office 365: Teams, SharePoint i OneNote, oraz w mniejszym stopniu Zoom i inne narzędzia komunikacyjne i zasoby internetowe. Poza procesem naukowo-dydaktycznym poprzez Portal Edukacyjny udostępniane są szkolenia ogólnouniwersyteckie (z zakresu BiHK, praw i obowiązków osób zaczynających studia na UG i in.). Działają również Portale Pracownika i Studenta (elektroniczna obsługa studiów), od 2 listopada 2023 instytut wraz z całym UG przechodzi stopniowo z systemu Fast na system eUczelnia. Ten nowy system, bardziej efektywny i bardziej przyjazny użytkownikom niż poprzedni, umożliwi studentom kierunku Filologia germańska sprawniejszy kontakt z wykładowcami zarówno na płaszczyźnie naukowej jak i dydaktycznej.

Strony internetowe Wydziału Filologicznego i Instytutu Filologii Germańskiej służą do udostępniania zarówno informacji związanych z organizacją studiów, jak i dotyczących działalności naukowej pracowników. Informacje interesujące dla szerszego kręgu odbiorców, np. o publicznych wykładach i wydarzeniach kulturalnych, a także o publikacjach, są udostępnione na kontach instytutu na Facebooku i Instagramie. Kontakt z wykładowcami możliwy jest również za pomocą uniwersyteckich adresów e-mail.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Nowoczesne budynki Neofilologii i Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego (budynek główny i filie) dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: podjazdy; windy, których panele sterujące oznaczono alfabetem punktowym Braille'a; bezprogowe przejścia; toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na parkingu są wydzielone miejsca dla osób z niepełnosprawnością. Osoby z niepełnosprawnością mogą wypożyczyć specjalistyczne wózki elektryczne oraz mają dostęp do technologii asystujących niezbędnych do odbywania procesu kształcenia.

Budynek Neofilologii został ponadto wyposażony w krzesło ewakuacyjne. Krzesła ewakuacyjne zapewniają efektywną ewakuację osób o ograniczonej zdolności poruszania się po schodach, w sytuacji, gdy winda nie może być użyta w przypadku zagrożenia, awarii zasilania lub podczas konserwacji windy. W Bibliotece Głównej i w bibliotekach specjalistycznych, w tym w Bibliotece Humanistycznej i Bibliotece Neofilologicznej likwidowane są bariery architektoniczne, a wypożyczalnie bibliotek, informatoria, punkty informacji, zlokalizowane są w miejscach dostępnych. W czytelniach BUG znajdują się stanowiska przeznaczone dla osób słabowidzących i niewidomych, wyposażone w komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem powiększającym i udźwiękawiającym, a także w powiększalniki stacjonarne. Oferowana jest usługa zamiany książki papierowej na wersję cyfrową dostępną dla czytników ekranu. W wypożyczalni Biblioteki Głównej znajduje się tablet do obsługi wideotłumacza dla osób posługujących się polskim językiem migowym. Czytelnicy z niepełnosprawnościami mają zwiększony limit wypożyczanych książek do 20 tytułów na okres 4 miesięcy z możliwością dokonania dwukrotnej prolongaty na miesiąc. W Bibliotece Uniwersytetu Gdańskiego, w ramach projektu „Dostępny UG – kompleksowy program likwidacji barier w dostępie do kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami”, zostały wdrożone innowacyjne, specjalistyczne usługi dla osób z niepełnosprawnościami. Dla studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych i pracowników dostępna jest usługa Asystenta Bibliotecznego, wspierającego czytelnika podczas korzystania z Biblioteki.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

W budynku Neofilologii i w Bibliotece Uniwersyteckiej UG (główny budynek i filie) studenci mają dostęp do infrastruktury technicznej i aparatury naukowej niezbędnej do realizacji zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Wykonanie tych zadań umożliwiają im również zbiory biblioteczne oraz materiały dydaktyczne udostępnione przez pracowników IFG. Studenci posiadają również swobodny dostęp do całościowych zasobów materialnych i infrastruktury obiektu zarówno w sferze realizacji regularnego procesu uczenia się, jak i prac wykonywanych w ramach samokształcenia (czyli pracy własnej). W przypadku, kiedy studenci nie posiadają własnego sprzętu, aparatury lub oprogramowania, niezbędnego do wykonania zadań programowych w ramach pracy własnej, mogą zwrócić się o pomoc do nauczycieli akademickich, pełniących dyżury i konsultacje, by pod ich opieką skorzystać ze wskazanych pomocy technicznych.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Dostęp do zasobów drukowanych oraz online umożliwia Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego. W niewielkiej odległości od miejsca, w którym prowadzone są zajęcia na kierunku Filologia germańska, znajduje się nowoczesny gmach główny BUG, otwarty w listopadzie 2006 roku. Ponadto w budynku Neofilologii mieści się oddział BUG – Biblioteka Neofilologiczna (BNeo), a w niedalekiej odległości od budynku Neofilologii inny oddział BUG – Biblioteka Humanistyczna (BHum). Wszystkie filie BUG

posiadają stanowiska komputerowe w ogólnym dostępie i są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zasoby BUG obejmują blisko 1,2 mln woluminów książek oraz 358 tys. czasopism. Biblioteka Główna posiada 2 wypożyczalnie i 6 czytelni z 560 miejscami dla czytelników. BHum oferuje 36 miejsc czytelniczych, a jej księgozbiór liczy ponad 81 tys. woluminów i ponad 21 tys. czasopism. BNeo dysponuje 70 miejscami czytelniczymi i posiada księgozbiór liczący ponad 61 tys. książek i 1160 czasopism. BUG umożliwia dostęp do licencjonowanych serwisów elektronicznych, książek i czasopism, w tym renomowanych wydawców, jak Elsevier czy Wiley-Blackwell. W lutym 2024 r. biblioteka zakończyła wdrażanie najnowocześniejszego systemu bibliotecznego Alma oraz wyszukiwarki Primo i dołączyła tym samym do grona bibliotek współkatalogujących wraz z Biblioteką Narodową. Zasoby elektroniczne dostępne są w sieci uniwersyteckiej lub z komputerów domowych. Sprzęt udostępniany w bibliotekach to nie tylko stanowiska komputerowe, ale także kserokopiarki i drukarki, skanery, powiększalniki dla słabowidzących oraz urządzenia elektroniczne iLiad (e-czytniki). Obok bogatych zbiorów literatury niemieckojęzycznej dostępnych w Bibliotece Głównej i filiach BUG studenci kierunku Filologia germańska mogą korzystać z podręcznej biblioteki lektoratu Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD), zawierającej przeszło 1500 woluminów. Zbiór składa się z licznych podręczników do nauki języka niemieckiego, DVD, tekstów literackich oraz publikacji dot. kultury i historii Niemiec, a także funkcjonowania mediów. Zasoby co roku są uzupełniane aktualnymi publikacjami. Wykaz zbiorów biblioteczki DAAD jest dostępny na stronie internetowej IFG, a jej zasoby są udostępniane studentom i nauczycielom w czasie dyżurów lektora DAAD i na zamówienie w sekretariacie.

Nawiązano bezpośredni kontakt z renomowanymi wydawnictwami podręczników językowych, w tym z firmami Klett oraz Hueber, a także z Schubert Verlag. Współpraca ta umożliwia nauczycielom IFG regularne pozyskiwanie informacji o nowej ofercie, włączając w to innowacyjne materiały dydaktyczne, podręczniki oraz narzędzia wspomagające naukę języków obcych (np. Platforma Hueber Edupool). Zakupione pozycje książkowe są dostępne w sekretariacie.

W sytuacji pracy zdalnej wykorzystywane są również materiały znajdujące się na stronach internetowych w ogólnym dostępie i wyżej wymienionych serwisach elektronicznych oraz w zbiorach cyfrowych. Studenci chętnie korzystają z otwartych zasobów projektu Gutenberg-DE. W IFG stosuje się również elektroniczną dystrybucję materiałów do zajęć, na co pozwala m.in. Portal Edukacyjny.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Instytut Filologii Germańskiej ma do dyspozycji stabilną i komfortową bazę dydaktyczną: wyposażone sale (tablice interaktywne, komputery z rzutnikami) i korzysta z oprzyrządowania adekwatnego do zajęć (laboratoria tłumaczeniowe i sale komputerowe). Posiada też podstawową bazę naukową odpowiednią do prowadzonych badań, oprogramowanie informatyczne podlegające ciągłym udoskonaleniom oraz wciąż aktualizowane zasoby biblioteczne. Zarówno interesariusze, jak i studenci mają wpływ na ocenę i dalszy rozwój bazy dydaktycznej i naukowej w tym zakresie poprzez udział w pracach Rady Programowej.

Ponadto przed rozpoczęciem każdego semestru zespół złożony z pracowników technicznych oraz informatyków dokonuje wnikliwej i kompleksowej inspekcji wszystkich sal dydaktycznych położonych w budynku Neofilologii pod kątem sprawności infrastruktury lub wymiany sprzętu wadliwego lub przestarzałego. Mniej kompleksowe monitorowanie, ocena oraz przegląd infrastruktury dydaktycznej przeprowadzane są kilka razy w roku. Dotyczy to również stanu pomieszczeń pod kątem bezpieczeństwa i higieny pracy (oceny dokonuje pracownik administracji wydziałowej oraz pracownik Biura Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia). Ponadto pracownicy obsługi technicznej Wydziału dokonują na bieżąco przeglądu aparatury umieszczonej w salach dydaktycznych.

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Gdańskiego spełnia reguły i wymagania w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawarte w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Poprzednia ocena PKA nie zawierała żadnych zaleceń dotyczących Kryterium 5.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Uniwersytet Gdański, Wydział Filologiczny i Instytut Filologii Germańskiej angażują się w aktywną współpracę z sektorem społeczno-gospodarczym, mając na celu dostosowanie profilu kształcenia absolwentów do wymagań i oczekiwań rynku pracy oraz potencjalnych pracodawców.

Instytut Filologii Germańskiej współpracuje z Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, z Polskim Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Niemieckiego (oddział Trójmiasto), a także z instytucjami oświaty w Trójmieście i regionie pomorskim, które w swojej ofercie dydaktycznej posiadają język niemiecki. Współpraca ta ma na celu podniesienie jakości kształcenia na specjalności nauczycielskiej przez powiązanie zajęć z praktyką edukacyjną, a także włączanie młodzieży licealnej w kształcenie uniwersyteckie w ramach zrównoważonego rozwoju. W ramach tego typu działalności zostały przeprowadzone w IFG liczne warsztaty, spotkania, seminaria dla młodzieży licealnej z trójmiejskich szkół średnich z zakresu języka niemieckiego, języka niemieckiego biznesowego i języka angielskiego. Celem zajęć było z jednej strony kształcenie młodzieży licealnej oparte na doświadczeniu uniwersyteckiej kadry naukowej oraz pokazanie uczniom możliwości, jakie daje znajomość języków obcych na rynku pracy w międzynarodowym środowisku biznesowym. Z drugiej strony współpraca z uczniami w projektach edukacyjnych podnosi jakość kształcenia dydaktycznego studentów. Najnowsze przykłady takiej współpracy to projekt „Danzig” (z uczniami liceum z Gdyni i Carl-Friedrich-von Siemens-Gymnasium Berlin Spandau), organizowany przez dr Ewę Andrzejewską, oraz zajęcia dla uczniów szkoły podstawowej Lingwista w Gdańsku i ich gości z Niemiec (uczniów z miejscowości Bad Marienberg), a także dla grupy ósmoklasistów ze szkoły podstawowej w Baninie na zajęciach mgr Agnieszki Kallas. Współpraca ta opiera się również na kontaktach pracowników IFG z absolwentami studiów Filologii germańskiej specjalności nauczycielskiej.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie rynkowe, Uniwersytet Gdański zainicjował dialog z przedsiębiorstwami takimi jak Thyssenkrupp Group Services Gdańsk i Bayer Service Centre Gdańsk, otrzymując informacje o potrzebach rynku dotyczących specyficznych kompetencji. W ramach tej współpracy organizowane są szkolenia, warsztaty oraz dni otwarte w siedzibach firm, czy targi pracy, co umożliwi studentom zdobywanie praktycznych umiejętności. Dodatkowo Wydział Filologiczny zawiera liczne umowy o współpracy z podmiotami zewnętrznymi, np. przy współudziale Instytutu Filologii Germańskiej podpisano dnia 1 czerwca 2021 roku porozumienie o współpracy z Thyssenkrupp Group Services Gdańsk zaś dnia 7 lipca 2021 roku z Bayer Service Centre Gdańsk.

Odpowiedzią na zapotrzebowanie na współpracę uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym było powstanie w Instytucie Filologii Germańskiej specjalności biznesowo-gospodarczej. W ramach tej specjalności, która oferuje program kształcenia łączący kompetencje językowe ze specjalistyczną wiedzą i umiejętnościami z zakresu szeroko rozumianego biznesu oraz komunikacji, nawiązano współpracę z zewnętrznymi interesariuszami, tj. firmami i korporacjami o międzynarodowym zasięgu działania z Trójmiasta. Ta współpraca umożliwia studentom dostęp do dodatkowych zajęć, które są prowadzone zarówno na uczelni przez przedstawicieli tych firm, jak i bezpośrednio w ich siedzibach. W latach 2019-2023 warsztaty i seminaria były organizowane i prowadzone przez dr Izabelę Kujawę we współpracy z pracodawcami. W ramach specjalności biznesowo-gospodarczej zajęcia specjalistyczne, takie jak komunikacja w przedsiębiorstwie, techniki negocjacji, komunikacja interpersonalna oraz psychologia w biznesie są prowadzone zarówno przez wykładowców germanistyki z wykształceniem językoznawczym i specjalistycznym z zakresu zarządzania, jak i przez praktyków ze świata biznesu.

Instytut Filologii Germańskiej angażuje się w strategiczną współpracę z kluczowymi podmiotami zewnętrznymi w celu projektowania i doskonalenia programów dydaktycznych. Regularne spotkania z przedstawicielami sektora biznesowego, organizowane w ramach Rady Programowej, stanowią forum wymiany wiedzy i doświadczeń, które bezpośrednio przekładają się na jakość kształcenia. W skład tej Rady wchodzi reprezentanci renomowanych firm, takich jak Thyssenkrupp, Bayer i Lidex, co zapewnia bezpośredni wpływ sektora gospodarczego na program nauczania.

Jednym z owoców tej współpracy jest inicjatywa firmy Bayer, dzięki której od roku akademickiego 2021/2022 został wprowadzony do specjalności biznesowo-gospodarczej cykl zajęć pod nazwą *Warsztaty praktycznej wiedzy biznesowej*. Zajęcia te, prowadzone przez doświadczonego trenera z Bayer (p. Andrzeja Krzeszowskiego/operation managera), mają na celu rozwijanie umiejętności praktycznych studentów w zakresie zarządzania projektami, kultury feedbacku, efektywnego prowadzenia spotkań online oraz komunikacji biznesowej. Program obejmujący 30 godzin warsztatów w semestrze 5, składa się z 20 godzin poświęconych zarządzaniu projektowemu, 3 godzin z zakresu rozwijania kultury feedbacku, 4 godzin z zakresu skutecznego prowadzenia spotkań online oraz 3 godzin na temat efektywnej komunikacji w środowisku biznesowym.

Takie podejście do kształcenia, łączące teorię z praktyką i bezpośrednio odpowiadające na potrzeby rynku pracy, podkreśla zaangażowanie Instytutu w dostarczanie studentom kompleksowego przygotowania do przyszłej kariery zawodowej.

Studenci kierunku Filologii germańskiej realizują praktyki zawodowe, nie tylko w ramach współpracy z firmą Bayer, ale również z innymi podmiotami zewnętrznymi, będącymi kluczowymi interesariuszami. Te doświadczenia praktyczne stanowią integralną część procesu edukacyjnego, zapewniając studentom możliwość bezpośredniego zastosowania nabytej wiedzy teoretycznej w realnych warunkach pracy.

Rada Programowa oraz Dyrekcja Instytutu Filologii Germańskiej korzystają z systematycznej analizy opinii i raportów z praktyk, które zawierają cenne informacje zwrotne dotyczące umiejętności teoretycznych i praktycznych, najbardziej pożądanym na rynku pracy. Ta bezpośrednia informacja zwrotna od pracodawców i praktykantów jest nieocenionym źródłem wiedzy, umożliwiającym ciągłe dostosowywanie programu nauczania do dynamicznie zmieniających się wymagań zawodowych. Na podstawie tych opinii, w odpowiedzi na sugestie i potrzeby zasygnalizowane przez interesariuszy zewnętrznych, dokonuje się odpowiednich modyfikacji w programie studiów. Przykładem takiej adaptacji jest zwiększenie liczby godzin poświęconych na rozwijanie konkretnych umiejętności, co bezpośrednio wpływa na wzmocnienie kompetencji praktycznych studentów, przygotowując ich jeszcze lepiej do przyszłych wyzwań zawodowych.

Przy realizacji programu specjalności translatorskiej (studia I stopnia) i *Język w przekładzie i biznesie* Instytut Filologii Germańskiej współpracuje z uznanymi tłumaczami, którzy prowadzą warsztaty dla studentów, a także z uczelnianymi i miejskimi instytucjami kultury. Przykładem są warsztaty translatorskie z Zofią Sucharską, Anną Kolomiitsewą i Agatą Radtke oraz projekty polegające na przygotowaniu przez studentów III roku przekładu na język polski ścieżek dialogowych filmów pokazanych w ramach Grassomania 2019 i Gdańskiego GRASSowania_2022. Studenci wykonali tłumaczenia pod opieką dr Marty Turskiej we współpracy z Pracownią Badań nad Narracjami Pogranicza UG, Stowarzyszeniem Günтера Grassa w Gdańsku, Centrum Filmowym im. Andrzeja Wajdy UG i Gdańską Galerią Miejską z siedzibą w Gdańsku (zob. pkt. 8.3). Pod opieką nauczycieli akademickich studenci biorą udział w warsztatach translatorskich (np. „Translatologie-Werkstatt digital” JGU Mainz online regularnie od 2020, przekład audiowizualny na przykładzie reportażu filmowego pt. „Spurensuche in Allenstein/Olsztyn” UWM 2020). W roku 2023 nawiązano współpracę z Fundacją im. Karla Dedeciusa, która od r. 2016 jest organizatorem cyklu warsztatów poświęconych przekładowi literackiemu (pod hasłem „Literaturübersetzung im deutsch-polnischen Kulturdialog”). Gdańska germanistyka dołączyła tym samym do uczestników długoterminowego projektu, w ramach którego studenci kilku niemieckich slawistik oraz polskich germanistik z uniwersytetów partnerskich zajmują się twórczością i przekładami tekstów wybranych autorów (w edycji 2023/2024: Wisławy Szymborskiej).

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Interesariusze zewnętrzni odgrywają istotną rolę w kształtowaniu programów studiów, efektów uczenia się oraz profilu absolwentów, poprzez aktywny udział ich przedstawicieli w posiedzeniach Rady Programowej, które są organizowane co najmniej raz w semestrze. Podczas tych spotkań przedmiotem szczegółowych dyskusji jest dostosowanie programów kształcenia do ewoluujących warunków społeczno-ekonomicznych regionu oraz oczekiwań podmiotów zewnętrznych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi nie ogranicza się wyłącznie do formalnych posiedzeń Rady Programowej, ale obejmuje również indywidualne konsultacje realizowane drogą telefoniczną, mailową oraz poprzez bezpośrednie spotkania w siedzibach współpracujących firm. Ten szeroki zakres interakcji zapewnia elastyczność i otwartość na różnorodne perspektywy oraz umożliwia szybką adaptację programów nauczania do bieżących potrzeb rynku pracy.

Instytut utrzymuje również stały kontakt z absolwentami, którzy kontynuują swoją karierę zawodową nie tylko w Trójmieście i na Pomorzu, ale także w innych regionach Polski oraz za granicą. Ta ciągła wymiana informacji z absolwentami pracującymi w różnorodnych środowiskach zawodowych stanowi cenne źródło wiedzy na temat aktualnych wymagań stawianych absolwentom na dynamicznym rynku pracy. Takie podejście umożliwia Instytutowi nie tylko monitorowanie efektywności swoich programów dydaktycznych, ale także systematyczne ich ulepszanie, aby absolwenci byli jak najlepiej przygotowani do spełnienia oczekiwań przyszłych pracodawców.

Poprzednia ocena PKA nie zawierała żadnych zaleceń dotyczących Kryterium 6.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie jest jednym z priorytetów Władz UG, ważnym elementem funkcjonowania uczelni oraz kluczowym elementem strategii rozwoju każdego z wydziałów i tworzących je instytutów. Instytut Filologii Germańskiej przykłada dużą wagę do umiędzynarodowienia studiów na kierunku Filologia germańska aktywnie wspierając mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Dzięki współpracy z zagranicznymi partnerami pracownicy IFG mają możliwość poznania nowych technik nauczania, rozwinięcia umiejętności językowych i komunikacyjnych, zacieśnienia współpracy oraz nawiązania nowych kontaktów naukowych, które skutkują poszerzeniem sieci współpracy i wspólnymi działaniami w zakresie zarówno metod dydaktycznych jak i projektów naukowo-badawczych. Pracownicy IFG wyjeżdżają na uczelnie zagraniczne w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych, a wykładowcy z uczelni partnerskich prowadzą wykłady i ćwiczenia dla studentów kierunku Filologia germańska, przeważnie w ramach programu Erasmus+, jak również rozwijają bilateralną współpracę poza tym programem, np. w ramach Konsorcjum SEA-EU (<https://ug.edu.pl/news/pl/category/309/sea-eu>) lub poszczególnych projektów naukowych.

Studenci IFG mają możliwość wyjazdu zagranicznego w ramach programów Erasmus+, SEA-UE (możliwe są wyjazdy na uczelnię w Breście/ Francja, Kadyksie/ Hiszpania i Kilonii/ Niemcy) oraz w ramach istniejącego od 1994 roku programu stypendialnego Lions Club Siegen skierowanego do studentów germanistyki, ekonomii i kierunków technicznych wyższych uczelni Gdańska (10-miesięczne pobyty na Uniwersytecie Siegen). Przez studia na zagranicznej uczelni podczas jednego, a czasem też dwóch semestrów, studenci poznają nie tylko inne otoczenie kulturowe i dydaktyczne i wzmacniają swoje kompetencje w języku obcym, ale również kompetencje miękkie jak otwartość, kreatywność, autonomię i wiele innych. Nabywają także umiejętności pracy w zespole międzynarodowym oraz kompetencje międzykulturowe, co zwiększa atrakcyjność absolwentów IFG na rynku pracy. Studentom przyjeżdżającym oferujemy szeroki wybór przedmiotów w języku niemieckim z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, przekładoznawstwa, glottodydaktyki i wiedzy o kulturze. Na rok akademicki 2023/2024 przygotowaliśmy ofertę studiów na kierunku Filologia germańska w języku angielskim, umieściliśmy ją zarówno na naszej stronie internetowej, jak i na stronie internetowej Biura Współpracy Międzynarodowej. Dzięki temu możemy dotrzeć nie tylko do naszej grupy docelowej (studenci uczelni partnerskich, z którymi mamy podpisane umowy o współpracy), ale też do potencjalnych odbiorców (studentów z innych uczelni) oraz studentów Erasmusa z innych kierunków studiów, którzy również mogą zapisać się na nasze zajęcia. Miało to miejsce w semestrze zimowym 2023/2024, gdy na zajęcia *PNJN* uczęszczała studentka z Ukrainy studiująca w ramach programu Erasmus+ na kierunku Filologia angielska, a w semestrze letnim 2023/2024 kolejna studentka z Ukrainy, która studiuje na Filologii angielskiej, uczestniczy w zajęciach *PNJN*.

Ważnym przejawem umiędzynarodowienia dydaktyki w IFG jest lektorat Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD – Deutscher Akademischer Austauschdienst), istniejący od roku 1990, obsadzany co pięć lat przez kolejnego znakomicie wykształconego nauczyciela akademickiego, częstokroć dysponującego wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym. Lektor DAAD zaprasza wykładowców z różnych krajów europejskich do prowadzenia zajęć, warsztatów i wykładów, przedstawia studentom ofertę stypendialną do studiowania na uczelniach niemieckich i wspiera ich przy ubieganiu się o stypendia na pobyt zagraniczny (por. punkt 8.3).

Duże znaczenie dla umiędzynarodowienia procesu kształcenia w Instytucie Filologii Germańskiej miała umowa bilateralna z Instytutem Germanistyki z Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf w latach 2020-

2022. Współpraca naukowa i dydaktyczna realizowana w ramach programu DAAD (Germanistische Institutspartnerschaft) skupiała się na wspólnym projekcie pt. *Język, literatura, pamięć i płęć w przestrzeniach transkulturowych (Sprache, Literatur, Gedächtnis und Geschlecht in transkulturellen Räumen)*. Zorganizowano trzy warsztaty (2 naukowe, 1 dydaktyczny), w których brali udział również studenci i doktoranci oraz wydano dwie publikacje (*Studia Germanica Gedanensia* 46 i 47).

Pracownicy IFG regularnie podejmują nowe inicjatywy, mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia, inicjują i organizują cykle wykładów, konferencji i projektów międzynarodowych, w których studenci Filologii germańskiej biorą udział jako słuchacze, wolontariusze i uczestnicy. Umożliwia to studentom zapoznanie się z życiem naukowym w swoim międzykulturowym wymiarze i rozwój znajomości języka niemieckiego i angielskiego. Pracownicy Instytutu zbierają międzynarodowe doświadczenia przydatne także w pracy dydaktycznej współpracując z takimi instytucjami zagranicznymi jak: Academia Baltica, Deutsches Kulturforum Östliches Europa (Potsdam), Deutsch-Polnische Gesellschaft, Herder-Institut Marburg, Ostpreußisches Landesmuseum Lüneburg, Internationale Alfred-Döblin-Gesellschaft, Internationale Gesellschaft für Schulbuch- und Bildungsmedienforschung e.V., Arbeitskreis Modalität im Deutschen, Universität Wien, Institut für Slavistik der Universität Leipzig, FTSK Germersheim, Universität Trier - Graduiertenkolleg IRTG „Diversity: Mediating Difference in Transcultural Spaces”, Sophia University Tokio, Europa-Universität Viadrina w Frankfurcie nad Odrą, Europa-Universität Flensburg. Współpraca ta polega na (współ)organizowaniu międzynarodowych konferencji i sympozjów, wygłaszaniu prelekcji i zapraszaniu wykładowców gościnnych do IFG oraz stażach pracowników IFG na zagranicznych uniwersytetach, w tym też na uczelniach współpracujących z UG w ramach SEA-EU Szczegółowe informacje dotyczące działalności nauczycieli we wspomnianych wyżej obszarach opisane są w Załączniku nr 2 (punkt 4 – Charakterystyka nauczycieli).

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Nieodłączną cechą studiów Filologii germańskiej jest stały kontakt z językiem niemieckim, w którym prowadzona jest większa część zajęć. Również prace licencjackie i magisterskie powstają w tym języku. Na specjalności translatorycznej studenci przygotowani są do pracy w dwóch systemach językowych – polskim i niemieckim. Na specjalności nauczycielskiej są prowadzone projekty edukacyjne z polskimi i niemieckimi uczniami. Drugim językiem obcym na kierunku Filologia germańska jest język angielski nauczany w rozszerzonym stopniu na specjalności nauczycielskiej. W ostatnich latach oferowany jest również lektorat języka szwedzkiego.

Instytut Filologii Germańskiej wspiera ponadto inicjatywy studenckie służące umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na zajęciach o innych profilach niż językowych. Studenci mogą uczestniczyć w wyjazdach współfinansowanych przez Instytut ze środków Fundacji Herdera i przez Wydział Filologiczny, aby zbierać materiały do pracy dyplomowej. Pracownicy IFG organizują wyjazdy grupowe (np. w latach 2019/2020, 2023/2024), a dyrekcja wspiera również indywidualne wyjazdy studenckie w ramach przygotowywania prac dyplomowych. Studenci mogą uczestniczyć w seminariach i warsztatach zagranicznych (w tym w kursach organizowanych w ramach SEA-EU i *Blended Intensive Programme*) i zaliczać te zajęcia i realizowane na nich efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiednio do uzyskanej liczby ECTS w ramach programu studiów.

Studenci Filologii germańskiej mogą uczęszczać na otwarte wykłady prowadzone w językach obcych, między innymi na wykłady ogólnouczelniane i międzyuczelniane prowadzone przez wykładowców z uczelni zagranicznych.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Nabór na studia Filologii germańskiej I stopnia odbywa się na podstawie konkursu świadectw. Ze względu na niską liczbę podań w ostatnich latach, przyjmowani są na studia również kandydaci z niską liczbą punktów uzyskanych na maturze. Wobec spadku poziomu językowego maturzystów,

odczuwalnego od dłuższego czasu, pracownicy IFG podjęli w 2021 roku decyzję, aby umożliwić studia germanistyczne również kandydatom nie władającym językiem niemieckim. Zmodyfikowano program nauczania przedmiotu *Praktyczna nauka języka niemieckiego*: zwiększono liczbę godzin nauki języka niemieckiego dla grupy początkującej, przesunięto rozpoczęcie zajęć specjalistycznych od roku akademickiego 2022/2023 na 3 semestr i zmodyfikowano poziom językowy przedmiotów kierunkowych na I roku studiów. Na początku I roku studiów studenci zostają podzieleni na grupy w zależności od znajomości języka niemieckiego – przeprowadza się w tym celu odpowiedni test kompetencyjny. Zazwyczaj powstają dwie grupy: początkująca i zaawansowana, w których odbywa się *PNJN* na I roku. Podczas naboru na studia II stopnia z kandydatami nielegitymującymi się licencjatem z kierunków: Filologia germańska, Lingwistyka stosowana lub Niemcoznawstwo przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna weryfikująca znajomość języka. Osiągane przez studentów kompetencje językowe są weryfikowane i oceniane na każdym poziomie studiów poprzez testy, zaliczenia i egzaminy. Nie ma możliwości awansu na kolejny rok studiów bez zaliczenia zajęć z *PNJN*, nawet jeśli nie został przekroczony limit tzw. długu punktowego. Celem kształcenia na studiach I stopnia jest uzyskanie kompetencji językowych na poziomie C1, a na studiach II stopnia na poziomie C2.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Instytut Filologii Germańskiej uczestniczy od 1998 roku w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+ (najpierw w ramach programu Sokrates do roku 2006, a następnie Erasmus do roku 2013) i realizuje obecnie umowy o współpracy z 14 uczelniami europejskimi: Universität Augsburg, Universität Duisburg-Essen, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf, Universität Koblenz-Landau, Universität zu Köln, Universität Leipzig, Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Università degli Studi di Verona, Universität Wien, Julius-Maximilians-Universität Würzburg, Hochschule Zittau-Görlitz oraz Universiteit Antwerpen, Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki we Lwowie i Ivan Ohienko National University w Kamieńcu Podolskim w ramach programu KA107/171. Od roku 2019 z wymiany skorzystało 24 naszych studentów i 3 studentów z Niemiec oraz dwie studentki z Ukrainy. W ramach mobilności Erasmus+ i KA107/171 nauczycieli zrealizowaliśmy 5 wyjazdów dydaktycznych (m.in. do Lipska, Frankfurtu nad Odrą, Wiednia, Kolonii i Tokio) i 3 szkoleniowe, 4 razy gościliśmy wykładowców z uczelni partnerskich. W ramach współpracy z Instytutem Germanistyki Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf 6 gdańskich studentów I i II stopnia studiowało przez jeden semestr w Niemczech, a w ramach współpracy z Konsorcjum SEA-EU trzech pracowników IFG prowadzili zajęcia na uczelniach w Splicie (Chorwacja) i Breście (Francja). W semestrze letnim obecnego roku akademickiego zaplanowano przyjazd jednego wykładowcy w ramach programu Erasmus+ oraz trzech wykładowców z Niemiec i Wielkiej Brytanii finansowanych ze środków Fundacji Herdera. W czerwcu 2024 roku 7 studentów Filologii germańskiej uczestniczyć będzie w organizowanym w ramach *Blended Intensive Programme* (BIP) w Pradze seminarium „Literarisches Prag”, w którym udział biorą także partnerzy ze Splitu, Ljubljany oraz Bańskiej Bystrzycy. Ze względu na bogatą ofertę miejsc na studia w Niemczech, umożliwiającą wyjazdy studentom wszystkich specjalności, możliwość skorzystania z programu Erasmus+ mają praktycznie wszyscy zainteresowani studenci. Przy wyborze naszych studentów na wyjazdy do Niemiec kierujemy się przede wszystkim średnią ocen kandydatów z dotychczasowego toku studiów oraz stopniem studiów. Dodatkowym kryterium jest zaangażowanie kandydatów w kołach naukowych oraz w innych inicjatywach studenckich w życiu naszej uczelni. Studenci coraz częściej korzystają też z możliwości zagranicznych praktyk (Erasmus+ praktyki), ponadto z oferty stypendialnej DAAD na udział w letnich kursach na uczelniach niemieckich (Hochschulsommerkurse, ok. 3 osób rocznie są wspierane przez DAAD).

Uznaniem dla pozycji gdańskiej germanistyki na forum międzynarodowym było objęcie przez prof. Miłosławę Borzyszkowską-Szewczyk w roku 2018/2019 profesury gościnnej na Johannes-Gutenberg-Universität Mainz, podczas której inicjowała polsko-niemiecki projekt badawczy, w który włączono studentów IFG (por. pkt. 8.3).

Osobną formą wymiany międzynarodowej jest udział dwójki pracowników (dr Dariusz Pakalski, dr Monika Szafrńska) w projekcie „deutsch.info”, realizowanym w 2020/2021 r. przez partnerów z wielu

krajów (Niemcy, Austria, Słowacja, Słowenia, Grecja, Rumunia, Turcja, Polska). W jego ramach powstała bezpłatna platforma internetowa do nauki języka niemieckiego dla różnych grup zawodowych – kurs na poziomie podstawowym i średnio zaawansowanym (A1, A2, B1, B2), przygotowany z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi dydaktycznych. W tym także materiały dla nauczycieli.

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Obecnie zajęcia na kierunku filologia germańska prowadzi dwóch *native speakerów* (prof. Marion Brandt, dr Timo Janca – lektor DAAD). Co roku odbywają się na gdańskiej germanistyce ponadto wykłady i zajęcia prowadzone przez naukowców i dydaktyków z zagranicznych ośrodków uniwersyteckich. W latach 2019-2023 zajęcia na kierunku Filologia germańska prowadziło 22 naukowców i 2 tłumacze z Niemiec, Ukrainy, Japonii, Łotwy, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Przy uzgodnieniu tematyki i metod dydaktycznych zajęć gościnnych brana pod uwagę jest ich zgodność z efektami uczenia się realizowanymi podczas procesu kształcenia na kierunku Filologia germańska. Szczególny wykaz zajęć gościnnych zob. w załączniku nr 7.

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenie warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego kwestiami umiędzynarodowienia zajmuje się Prodziekan ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej w zakresie mobilności naukowej pracowników, profesorów wizytujących oraz wszelkiej działalności międzynarodowej. Prodziekan analizuje efekty działalności jednostek Wydziału, a informacje umieszcza w zakładce <https://fil.ug.edu.pl/nauka/wspolpraca-miedzynarodowa>. Prodziekan ds. Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem jest odpowiedzialna za mobilności dydaktyczne Erasmus+ i SEA-EU wykładowców oraz mobilności studenckie. Wszelkie informacje w tym zakresie zawarte są na podstronach jednostek Wydziału Filologicznego w zakładkach Erasmus+ oraz na stronie <https://fil.ug.edu.pl/studia/wymiana-zagraniczna-i-mobilnosc>. Prodziekan ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej oraz Prodziekan ds. Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem przedkładają coroczny bilans umiędzynarodowienia na Wydziale Filologicznym Prorektorowi ds. Studentów oraz do Biura Kształcenia w ramach raportu Samooceny.

Monitorowanie zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywane jest także przez Biuro Współpracy Międzynarodowej UG i Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus+. Dotyczy ono m.in. liczby kandydatów i studentów pochodzących z zagranicy, beneficjentów programu Erasmus+ (zarówno wyjeżdżających jak i przyjeżdżających), publikacji i konferencji międzynarodowych oraz umów bilateralnych. Rodzaj zbieranych danych pozwala na śledzenie postępów w realizacji celów strategicznych w zakresie umiędzynarodowienia i ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Przygotowanie i wdrożenie działań zorientowanych na systemową współpracę z instytucjami zagranicznymi, skutkującą wzrostem stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia	Aktywność wykładowców skierowana na umiędzynarodowienie studiów kierunku Filologia germańska przez wymianę i współpracę międzynarodową, wspierana przez Dyрекcję IFG, wyraźnie zintensyfikowała się na zalecenie PKA, co wykazuje załącznik nr 7. W Instytucie Filologii Germańskiej podpisane zostały w latach 2022-2023 nowe umowy o współpracy z uczelniami w ramach programu

		<p>Erasmus+, w tym z Moguncją (Germersheim Arbeitsbereich Polnisch) oraz Antwerpią. Po zmianie Koordynatora Programu Erasmus+ nastąpiło także ożywienie wymiany studenckiej. Od października 2023 IFG co roku organizuje wyjazdy studenckie (współfinansowane ze środków Fundacji Herdera). Dyrekcja aktywnie nawiązuje kontakty z zagranicznymi ośrodkami germanistycznymi (np. w ramach konkursu z okazji 250 urodzin Caspara Davida Friedricha z Ernst-Moritz-Arndt-Universität w Greifswaldzie) oraz wspiera pracowników w nawiązaniu takich kontaktów, umożliwiając im np. krótkie wyjazdy na staże także podczas semestru.</p>
2.	<p>Opracowanie i wdrożenie procedury oceny umiędzynarodowienia studiów i mobilności studentów oraz nauczycieli akademickich, a także prowadzenia zajęć w językach obcych oraz zapewnienie udziału w niej nauczycieli akademickich i studentów.</p>	<p>Na poziomie uczelnianym monitoringiem umiędzynarodowienia studiów i mobilności studentów oraz nauczycieli akademickich zajmuje się Rada Uczelni, która po wykonanym audycie UG wystosowała szereg rekomendacji dotyczących m.in. kwestii umiędzynarodowienia. Jej postulaty są wdrażane przez Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej, do której zadań należy inicjowanie, monitoring i doradztwo w zakresie współpracy międzynarodowej oraz koordynacja i nadzór prac w zakresie: Programu Uniwersytetu Europejskiego, międzynarodowej wymiany w ramach LLP ERASMUS, międzynarodowej wymiany studentów w ramach współpracy między uczelniami, międzynarodowej wymiany pracowników naukowych.</p> <p>Monitoringiem umiędzynarodowienia zajmują się również Biuro Kształcenia przez coroczne przygotowanie raportu samooceny jednostek Uniwersytetu Gdańskiego, w którym jednym z podpunktów jest wzrost jakości i stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Do raportu trafiają oceny ze sprawozdań własnych jednostek, które są przesyłane każdego roku do Biura i zawierają informacje o: liczbie kierunków, specjalności oraz przedmiotów prowadzonych w języku obcym; liczbie studentów obcokrajowców; liczbie studentów z wymian dwustronnych; liczbie studentów UG wyjeżdżających w ramach wymian dwustronnych; mobilności nauczycieli akademickich; innych formach mobilności (zob. też pkt. 7.6)</p> <p>W ramach opracowania i wdrożenia procedury oceny mobilności studentów oraz nauczycieli przygotowano w IFG ankiety zarówno dla studentów wyjeżdżających, jak i przyjeżdżających oraz dla pracowników wyjeżdżających, które uczestnicy programu wypełniają po odbyciu mobilności. Dodatkowo w ankiecie przygotowanej dla studentów III roku pojawiło się pytanie o przyczyny niekorzystania z oferty programu Erasmus+.</p>

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Na Uniwersytecie Gdańskim funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością (BON). Działania BON skierowane są do studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, pracowników i kandydatów na studia z niepełnosprawnościami, doświadczających nagłego pogorszenia stanu zdrowia oraz znajdujących się w kryzysie zdrowia psychicznego. Obejmują one wsparcie w efektywnym wykorzystaniu czasu studiowania, zapewnianiu odpowiednich warunków nauki i rozwoju osobistego, oraz działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych. Studenci z niepełnosprawnościami w zależności od potrzeb mogą skorzystać m.in. z możliwości adaptacji procesu kształcenia, pomocy konsultanta i asystenta dydaktycznego, a także asystenta bibliotecznego i informatycznego w Bibliotece Głównej UG, adaptacji materiałów dydaktycznych, wypożyczalni sprzętu specjalistycznego, konsultacji psychologa i logopedy, zajęć i wyjazdów rehabilitacyjnych, dodatkowych lektoratów językowych oraz świadczeń materialnych (stypendia dla osób niepełnosprawnych), a także wdrożenia rozwiązań ułatwiających udział w zajęciach (np. wydłużenie czasu na wykonywanie zadań lub prac kontrolnych). Szczegółowe informacje na temat funkcjonowania BON i oferowanych form wsparcia znajdują się na stronie internetowej: <https://bon.ug.edu.pl/>.

W Instytucie został powołany Koordynator ds. Osób z Niepełnosprawnościami (aktualnie funkcję tę pełni mgr Małgorzata Błaszowska), który w ścisłej współpracy z BON przez cały cykl studiów wspiera studentów z niepełnosprawnościami, zwłaszcza w przypadku pojawienia się trudności. Adaptacja procesu kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami jest dokonywana w instytucie na podstawie zaleceń Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością. Pracownicy Instytutu biorą udział w szkoleniach w zakresie pracy dydaktycznej ze studentami z niepełnosprawnościami, organizowanych przez uniwersyteckiego Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu. Na przykład w 2021 r. w dwudniowym szkoleniu „Praca ze studentami z trudnościami natury psychicznej” wzięło udział 11 pracowników.

Studenci z zagranicy uzyskują wsparcie w International Office UG. Na kierunku Filologia germańska studiuje przeważnie studenci i studentki z Ukrainy oraz (w ramach programu Erasmusa +) z krajów niemieckojęzycznych. Dyrekcja i nauczyciele akademicy pomagają studentom indywidualnie, np. w sprawach administracyjnych, przy wyborze odpowiedniego roku studiów (dot. to zwłaszcza studentów przyjeżdżających po agresji Rosji na Ukrainę), a także w znalezieniu wsparcia materialnego. Pracownicy IFG uczestniczyli również w kursie szkoleniowym „Różnice międzykulturowe w zderzeniu z codziennością akademicką”. Aktualnie uczelnia gwarantuje studentom z zagranicy możliwość przystąpienia do egzaminu certyfikowanego, który uprawnia do podjęcia nieodpłatnych studiów. Jest to wprawdzie płatna usługa, jednakże służy ona integrowaniu studentów z różnych kultur oraz zapewnieniu im odpowiedniego wsparcia w ich codziennym życiu na uczelni.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Studenci Uniwersytetu Gdańskiego mogą korzystać z wielu form wsparcia, zarówno finansowego, jak i naukowego. Świadczenia materialne to stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi, a także stypendia za bardzo dobre wyniki w nauce lub osiągnięcia naukowe, artystyczne czy sportowe. W latach 2019-2023 przyznano studentom kierunku Filologia germańska 66 stypendiów socjalnych, 15 stypendiów dla osób z niepełnosprawnością oraz 83 stypendia Rektora. Proces przyznawania stypendiów koordynowany jest przez Biuro Stypendialne UG. Szczegółowy opis procedur znajduje się na stronie internetowej: <https://ug.edu.pl/studenci/stypendia-dla-studentow-i-doktorantow-szkol-doktorskich>.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku Filologia germańska zaczyna się już podczas spotkania ze studentami I roku w tzw. dniu adaptacyjnym (na początku roku akademickiego). W

spotkaniu uczestniczy dyrekcja IFG i wyznaczony opiekun roku. Na spotkaniu pokrótce omawia się program studiów, specjalności, plan zajęć, a także udziela kilku praktycznych wskazówek. Studenci informowani są, do kogo należy się udać w konkretnej sprawie (wskazywane są odpowiednie jednostki administracyjne), do kogo mogą się zwrócić w przypadku skarg, są informowani o działaniu Biura ds. Osób z Niepełnoprawnością i Rzecznika ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Mobbingowi, wyjaśniane jest działanie Portalu Studenta, przekazywane są najważniejsze adresy mailowe, a także zasady akademickiego *savoir-vivre'u*.

W trakcie trwania zajęć dydaktycznych i sesji egzaminacyjnej studenci mogą znaleźć wsparcie nauczycieli akademickich m.in. podczas konsultacji. Pracownicy instytutu wykorzystują dyżury do pracy ze studentami, którzy z różnych powodów reprezentują niższy poziom wiedzy lub mniejsze umiejętności w porównaniu z innymi studentami w tej samej grupie. Podczas konsultacji nauczyciele powtarzają z nimi zaległy materiał, ponownie tłumaczą im bardziej zawiłe kwestie, wyjaśniają te elementy wykładów lub zajęć, których dany student nie był w stanie przyswoić samodzielnie. Wykładowcy rekomendują również blogi, kanały i konta w serwisach społecznościowych poświęcone nauce języka niemieckiego. Na godziny konsultacyjne często przychodzą jednak też studenci wybierający się, którzy pragną poszerzyć swoją wiedzę, umiejętności językowe i zainteresowania. Ważną formą wspierania pracy studentów jest udostępnianie przez wykładowców swoich prywatnych zasobów bibliotecznych (dotyczy to głównie studentów piszących prace dyplomowe). Nauczycieli akademickich cechuje indywidualne podejście do studentów, co uwidacznia się także przy uwzględnianiu ich zainteresowań w momencie ustalania tematu pracy dyplomowej.

Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) umożliwia studia nie tylko osobom z niepełnosprawnościami, ale również np. studentkom w ciąży i studentom, którzy są rodzicami, a także studentom studiującym na drugim kierunku studiów lub studentom pracującym. IOS pozwala im na bardziej elastyczne (w dogodnym terminie) podejście do egzaminów i zaliczeń. Regulamin Studiów UG przewiduje również IOS z opieką naukową, która pozwala studentom poszerzać wiedzę w ramach studiowanego kierunku lub łączyć treści programowe w obrębie jednego lub więcej kierunków studiów, a także na udział studentów w pracach badawczych. W latach 2020-2023 z możliwości Indywidualnej Organizacji Studiów korzystało na studiach I stopnia 12 osób, a na studiach II stopnia 6 osób.

Formą wsparcia dla studentów słabszych językowo były do roku 2022 organizowane w Instytucie zajęcia wyrównawcze dla niższych roczników studenckich. Instytut podejmował również inicjatywy dla rozwinięcia formy tutoring: czterech pracowników badawczo-dydaktycznych odbyło szkolenia z metod indywidualnej pracy ze studentami. Instytut umożliwia studentom np. napisanie pracy dyplomowej w formie tutoringowej.

Pracownicy IFG wykorzystują również media społecznościowe, takie jak Facebook (od 2014 roku) i Instagram (od 2021 roku) do wsparcia studentów udostępniając informacje o aktualnych wydarzeniach związanych z procesem dydaktycznym (np. o warsztatach, zajęciach w formie *outdoor education* i wykładach gościnnych), a także o wydarzeniach naukowych i kulturalnych związanych z tematyką studiów.

8.3. Formy wsparcia: krajowej i międzynarodowej mobilności studentów, prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej, we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji, aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Studenci kierunku Filologia germańska są zachęceni do wyjazdów zagranicznych, szczególnie w ramach programu Erasmus+, w tym celu koordynator programu Erasmus+ (dr hab. Eliza Szymańska) organizuje co roku z wyprzedzeniem zebrania informacyjne dla studentów i wspiera studentów wyjeżdżających jak i przyjeżdżających. Lektor DAAD (dr Timo Janca) prowadzi spotkania informacyjne na temat programów stypendialnych DAAD i innych niemieckich organizacji, przeprowadza testy językowe oraz

doradza i pomaga studentom przy składaniu wniosku o stypendia. Instytut Filologii Germańskiej otrzymał w marcu 2020 roku licencję na przeprowadzanie egzaminów TestDaF jako jednostka organizująca, a egzaminatorem ma być każdorazowo aktualnie pracujący w Instytucie lektor DAAD. W latach 2020-2023 lektor zorganizował pięć finansowanych przez DAAD kursów przygotowawczych do egzaminu TestDaF. Instytut Filologii Germańskiej wspiera w ten sposób wchodzenie studentów na rynek pracy, bo certyfikat TestDaF umożliwia podjęcie pracy w firmach międzynarodowych szukających pracowników ze znajomością języka niemieckiego na poziomie C1. Ponadto certyfikat TestDaF funkcjonuje jako świadectwo językowe przy rekrutacji na studia w Niemczech. Studenci Filologii germańskiej uczestniczą w wyjazdach zagranicznych (Berlin 2020, 2024), w zagranicznych konferencjach naukowych (np. Europatagung Fundacji K. Adenauera we wrześniu 2019 roku w Berlinie) oraz międzynarodowych konferencjach organizowanych w Gdańsku, w szkołach letnich w Niemczech i w Polsce (Akademia Letnia organizowana przez Instytut Goethego). Wyjazdy studenckie mogą być dofinansowane ze środków będących w dyspozycji dyrektora IFG oraz dziekana WF, a także ze środków Fundacji Herdera.

W latach 2019-2022 studenci kierunku Filologia germańska brali udział w trzech projektach badawczo-animacyjnych realizowanych przez Pracownię Badań nad Narracjami Pogranicza. Pod opieką prof. Miłosławy Borzyszkowskiej-Szewczyk uczestniczyli w ramach polsko-niemieckiego projektu studenckiego „Geschichte und Revitalisierung der kaschubischen Kultur” w opracowaniu wystawy „Pomiędzy swojskością a obcością. Obrazowanie nastroju Kaszub/ Zwischen Eigen und Fremd. Stimmungsbilder der Kaschubei”, pokazanej w 2019 roku na Johann-Gutenberg-Universität w Moguncji, Uniwersytecie Gdańskim oraz w Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie. W tym samym roku w ramach projektu studenckiego pod kierownictwem dr Marty Turskiej w kooperacji ze Stowarzyszeniem Güntera Grassa w Gdańsku powstało tłumaczenie ścieżki dialogowej filmu *Szczurzyca* (1997 r., reż. Martin Buchhorn). Studenci uczestniczyli w akademickim pokazie fragmentów filmu w ramach Grassomanii 2019, a następnie przygotowali transkrypcję dyskusji, opublikowaną w *Roczniku Gdańskim*. W 2022 roku zrealizowali projekt polegający na przygotowaniu przekładu na język polski ścieżki dialogowej filmu dokumentalnego: *Günter Grass. Der unbequeme Dichter* (Günter Grass. Pisarz niewygodny) z roku 2007 (reż. Nadja Frenz i Sigrun Matthiesen), który z polskimi napisami został pokazany w ramach przeglądu filmów „Grass idzie do kina”, zorganizowanego przez Centrum Filmowe im. Andrzeja Wajdy UG w ramach cyklu wydarzeń Gdańskie GRASSowania_2022. Studenci włączają się aktywnie w organizację takich wydarzeń, jak dni otwarte i konferencje naukowe. Autorzy innowacyjnych prac magisterskich mają możliwość publikowania artykułów na podstawie swoich prac w czasopiśmie naukowych IFG (np. *Studia Germanica Gedanensia* 47). Działalność studencką wspiera również koło naukowe „Translator” publikując regularnie tłumaczenia na język polski (np. w Gazecie Uniwersyteckiej UG). Studenci posiadający sportową klasę mistrzowską mogą skorzystać z programu Narodowa Reprezentacja Akademicka, który dotyczy dofinansowania dodatkowych zajęć.

W zakresie wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy ważne miejsce zajmują obowiązkowe praktyki zawodowe i współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym (zob. kryterium 6). Działalność w zakresie aktywności zawodowej studentów wspiera uczelniane Biuro Karier, które prezentuje oferty wolontariatu, staży i praktyk, organizuje targi pracy, kursy i szkolenia, a także umożliwiło w latach 2018-2023 – w ramach projektu ProUG – konsultacje z doradcą zawodowym oraz coachem. Z ofertami staży oraz praktyk występują również interesariusze zewnętrzni.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Nauczyciele akademicki na kierunku Filologia germańska I i II stopnia uświadamiają studentom, że zdobywanie wiedzy na najwyższym poziomie pozwala im nie tylko na wewnętrzny rozwój, ale także na

odnalezienie się na rynku pracy. Ponadto studenci osiągający wysokie wyniki w nauce nagradzani są stypendiami naukowymi, możliwością uczestniczenia w programie wymiany Erasmus+, wsparciem finansowym przy wyjazdach na kwerendę. Funkcją motywującą do osiągania jak najlepszych wyników naukowych spełniają także: nagroda Rektora UG oraz nagrody i stypendia przyznawane przez instytucje państwowe (stypendium MEiN), samorządowe (stypendium marszałka województwa pomorskiego, prezydenta miasta Gdańska, Gdyni, Sopotu i in.). Najlepsi i najbardziej zainteresowani nauką studenci uczestniczą w działalności badawczo-animacyjnej pracowników Instytutu, nierzadko w kooperacji międzynarodowej (zob. punkt 8.3).

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Wszelkie informacje dotyczące wsparcia materialnego, psychologicznego, pedagogicznego i innego (np. tutoring, indywidualna organizacja studiów) są przekazywane za pośrednictwem następujących kanałów: ogłoszeń w gablotach informacyjnych, stron internetowych oraz Facebooka IFG, WF i UG, Portalu Studenta, a także poczty elektronicznej, w tym grupowych adresów e-mail lub poprzez starostów.

8.6. Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Wydział dokłada starań, aby sytuacje konfliktowe możliwie wcześniej identyfikować, wyjaśniać i rozstrzygać polubownie, najpierw poprzez rozmowy w Instytucie, dalej poprzez kontakt z Prodziekanem ds. Studenckich. W sytuacjach niemożności rozwiązania konfliktu polubownie skardze nadawany jest bieg formalny i realizowana jest wewnętrzna procedura obsługi składanych skarg, ich rejestrowania i rozwiązywania. Skargi o najwyższej randze są przekazywane do Dziekana Wydziału z komentarzem Prodziekana ds. Studenckich. Każda skarga lub wniosek są traktowane z należytą starannością. Tryb ich rozpatrywania ma charakter indywidualny, zależny od tematyki oraz zakresu sprawy. Skargi zgłoszone w tym trybie w semestrze zimowym 2023/2024 dotyczyły m.in.: utrudnionego kontaktu z nauczycielami akademickimi, niezgodności wymagań stawianych przy zaliczeniu z wcześniejszymi ustaleniami, podejścia prowadzącego do studentów, sposobu i zakresu przekazywania treści merytorycznych. Większość skarg w okresie ostatnich 5 lat rozwiązano polubownie, w jednym przypadku skargi zakończyły się rozwiązaniem umowy o pracę z nauczycielem akademickim.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługę administracyjną w sprawach bieżących zapewnia pracownik sekretariatu Instytutu Filologii Germańskiej. W dziekanacie zaś do administrowania każdego kierunku studiów wyznaczony jest pracownik wykazujący się doskonałymi kompetencjami, znajomością stosownych regulaminów i norm prawnych, a co najważniejsze – życzliwością i zrozumieniem problemów młodego pokolenia. Godziny pracy dziekanatu i sekretariatu dostosowane są do potrzeb studentów.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Wszelkie przejawy naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji lub przemocy wobec studentów mogą być zgłaszane opiekunom roczników, z-cy Dyrektora IFG ds. Dydaktycznych oraz Prodziekanowi ds. Studenckich. Dyrekcja Instytutu przywiązuje duże znaczenie do bezpieczeństwa, a także do przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji lub przemocy. Sprawy te omawiano na zebraniach Instytutu, a w przypadku poszczególnych sygnałów o nieprawidłowościach przeprowadzane są rozmowy z pracownikami i ze studentami. Na uczelni funkcjonuje Biuro Rzecznika ds. Równego

Traktowania i Przeciwdziałania Mobbingowi oraz polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, a także polityka przeciwdziałania dyskryminacji studentów i doktorantów.

Nauczycieli UG obowiązuje Kodeks Etyki Nauczyciela Akademickiego UG (https://bip.ug.edu.pl/akty_normatywne/regulaminy/kodeks_etyki_nauczyciela_akademickiego_uniwersytetu_gdanskiego), w którym określone zostały w sposób jednoznaczny kontakty ze studentami. Niedopuszczalne są jakiegokolwiek formy dyskryminacji ze względu na płeć, wyznanie, światopogląd, orientację polityczną, pozycję materialną i stanowisko w życiu społecznym lub zawodowym.

Wszyscy studenci i pracownicy UG regularnie odbywają szkolenia dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia (BHP), które kończą się testem sprawdzającym. Przynajmniej raz w roku akademickim odbywają się ćwiczenia z ewakuacji budynku w razie zagrożenia.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

W UG najważniejszą instytucją zrzeszającą wszystkich studentów jest Parlament Studentów UG, w którym zasiadają przedstawiciele wszystkich wydziałów wybierani przez Rady Samorządu. W zakresie kompetencji Parlamentu wchodzi sprawy związane z procesem kształcenia, sprawy socjalno-bytowe, zaspokajanie potrzeb kulturalnych, a także współdziałanie z organami uczelni w sprawach przewidzianych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Statucie UG.

Studenci kierunku Filologia germańska zasiadają jako pełnoprawni członkowie w Radzie Programowej kierunku (1 osoba z I stopnia, 1 osoba z II stopnia studiów). Dyrekcja Instytutu regularnie konsultuje się ze starostami lat w przypadku niektórych decyzji dotyczących studentów, m.in. innymi w sprawach programu studiów i praktyk zawodowych.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

System wsparcia i motywowania studentów podlega monitorowaniu i doskonaleniu, będąc przedmiotem dyskusji m.in. podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego, Rady Wydziału i Rady Programowej Filologii germańskiej. Studenci mogą również zgłaszać wnioski w tym zakresie opiekunom roczników, dyrekcji IFG oraz prodziekanom i dziekanowi, a także do Parlamentu Studentów. Ponadto na stronie internetowej Wydziału Filologicznego dostępny jest formularz zgłaszania uwag o jakości kształcenia. Nie rzadziej niż raz na dwa lata (zazwyczaj częściej) studenci wypełniają elektroniczne ankiety, w których oceniają pośrednio wsparcie i motywowanie przez poszczególnych nauczycieli akademickich. W semestrze zimowym 2023/2024 przeprowadzono ankiety dla studentów I i II roku studiów stacjonarnych I stopnia, następnie zaś rozmowy ze studentami obu roczników, aby efektywniej udzielać im wsparcia w procesie kształcenia.

Poprzednia ocena PKA nie zawierała żadnych zaleceń dotyczących Kryterium 8.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposób zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Plan studiów, sylabusy przedmiotów, zasady pisania prac dyplomowych, zakres obowiązków opiekunów roku, bieżący plan zajęć, harmonogram egzaminów, godziny konsultacji wykładowców, informacje dot. programu Erasmus+ i MOST i wszelkie inne informacje bieżące oraz aktualności dotyczące działalności dydaktyczno-badawczej, a także popularyzatorskiej Instytutu Filologii Germańskiej są publikowane w odpowiednich zakładkach na stronie internetowej Instytutu. W zakładce „Informacje dla Kandydatów” przyszły studenci mogą znaleźć ofertę kształcenia ze szczegółowym opisem kierunku studiów i sylwetką absolwenta Filologii germańskiej. Informacje o programie studiów i o aktualnych wydarzeniach związane z procesem dydaktycznym (np. o warsztatach, zajęciach w formie *outdoor education* i wykładach gościnnych) są podawane również na instytutowych kontach Facebooku i Instagrama.

Opis kierunku, kryteria przyjęcia na studia, limity przyjęć, progi punktowe, terminy rekrutacji, wymagane dokumenty można znaleźć na stronie Wydziału Filologicznego, w zakładce „Rekrutacja”. Wszystkie materiały wizualne publikowane na stronie zawierają opisy w formie tekstu, a cała architektura domeny Uniwersytetu Gdańskiego zaprojektowana jest zgodnie z zasadami dostępności cyfrowej stron internetowych podmiotów publicznych.

9.2. Sposoby, częstota i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Wszystkie informacje przekazywane za pomocą mediów elektronicznych studentom, współpracującym z Instytutem Filologii Germańskiej interesariuszom zewnętrznym oraz szerokim kręgom publiczności są regularnie weryfikowane i aktualizowane. Pracownik odpowiedzialny za stronę internetową IFG (dr Monika Szafrąńska) regularnie przegląda i doskonali stronę we współpracy z informatykami UG. Interesariusze zewnętrzni (przedstawiciele szkół, firm i instytucji współpracujących z Instytutem Filologii Germańskiej) oraz wewnętrzni (studenci) mogą zgłaszać propozycje umieszczenia nowych lub uzupełniania opublikowanych informacji na stronie internetowej IFG. Na zbieranie informacji o skuteczności podejmowanych działań z perspektywy przedstawicieli tych grup pozwalają ankiety i bezpośrednie kontakty pracowników Filologii Germańskiej ze studentami i absolwentami, a także z przedstawicielami podmiotów zewnętrznych.

Poprzednia ocena PKA nie zawierała żadnych zaleceń dotyczących Kryterium 9.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem Filologia germańska sprawuje Rada Programowa kierunku. Rada Programowa nadzoruje proces kształcenia, a następnie przekazuje coroczne sprawozdania Dziekanowi WF. Zbiorcze wydziałowe zestawienie dotyczące jakości kształcenia stanowi jeden z elementów informacji o działaniach projakościowych.

W skład RP kierunku Filologia germańska wchodzi 10 wykładowców, 6 przedstawicieli społeczności regionalnej oraz 2 studentów. Przewodniczącym Rady Programowej kierunku jest dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej, który ściśle współpracuje z zastępcą Dyrektora ds. Dydaktycznych i kierownikami Zakładów (Języka Niemieckiego i Translatoryki, Literatury i Kultury Niemieckiej). Oprócz interesariuszy zewnętrznych (por. 1.3) i wewnętrznych: przedstawicieli studentów studiów I i II stopnia, w pracy Rady Programowej biorą udział reprezentanci wszystkich specjalności studiów Filologii germańskiej i członkowie Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Opracowywanie projektów programów studiów należy do kompetencji Rady Programowej kierunku. Program studiów jest opracowywany i modyfikowany przez Radę Programową Filologii germańskiej po konsultacjach z wszystkimi pracownikami Instytutu, a także z uwzględnieniem wyników ankiet studentów. Większe zmiany bywają inicjowane i projektowane przez poszczególnych pracowników (np. wprowadzenie specjalności *Język niemiecki w przekładzie i biznesie*), zawsze zaś są dyskutowane i uzgodnione na zebraniu pracowników IFG. W przygotowaniu szczegółowych propozycji biorą udział również pracownicy Instytutu – specjaliści z zakresu realizowanych grup przedmiotów zorganizowani w zespołach. Rada Programowa zbiera uwagi i zastrzeżenia do programu studiów dodatkowo od interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Zmiany dyskutowane są na forum Rady i przyjmowane w drodze głosowania. Nowy projekt studiów jest weryfikowany przez władze dziekańskie, analizowany i opiniowany przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Biuro Kształcenia oraz Senacką Komisję ds. Kształcenia. Zatwierdzany jest przez Radę Wydziału oraz Senat UG.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Program studiów podlega corocznemu przeglądowi. Przewodniczący Rady Programowej zarówno na zebraniach pracowników IFG jak i w indywidualnych rozmowach zbiera opinie i propozycje wykładowców bazujące na doświadczeniach dydaktycznych danego roku akademickiego. Ważnym sposobem oceny programu studiów i jego realizacji jest poznawanie opinii studentów o programie studiów Filologii germańskiej przez ankiety kierowane do studentów pojedynczych lat studiów, zwłaszcza ostatnich roczników studiów I i II stopnia. Uwagi o jakości kształcenia można również zgłaszać przez dostępny na stronie WF formularz (https://old.fil.ug.edu.pl/studia/jakosc_ksztalcenia). Funkcją doradczą mają także przedstawiciele potencjalnych pracodawców, którzy wchodzi w skład RP oraz pośrednio, poprzez formułowane oceny przebiegu praktyk studenckich, przedstawiciele firm i instytucji, w których studenci odbywają praktykę.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatność efektów

uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystanie wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się sprawdzane jest przez nauczycieli podczas zajęć (szczególnie w zakresie kompetencji społecznych), w formie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych (w zakresie umiejętności), a także w trakcie zajęć i w formie kolokwium i egzaminów (w zakresie wiedzy). Do najczęściej stosowanych metod weryfikujących i oceniających realizację efektów uczenia się należą: egzaminy pisemne i ustne, prace przygotowywane samodzielnie przez studentów (np. wypracowania, sprawozdania, prezentacje), aktywność w dyskusji, zadania wykonywane w grupie, ocena pracy dyplomowej studenta, egzamin dyplomowy. System oceniania postępów w nauce jest zgodny z zasadami studiów określonymi w Regulaminie Studiów UG. Formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowane są do specyfiki każdego przedmiotu i określone w sylabusie publikowanym w Panelu Studenta. Zasady dyplomowania określone są w regulaminie dostępnym na stronie internetowej IFG.

Kontrolę nad właściwym funkcjonowaniem Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym sprawuje Prodziekan ds. Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem, który jest Przewodniczącym Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele wykładowców z kilku jednostek Wydziału (w tym 2 przedstawicielki IFG), przedstawiciel administracji oraz Samorządu Studentów. Organem oceniającym jego działalność jest Rada Wydziału.

Przydatność osiągniętych efektów uczenia się na rynku pracy monitoruje Biuro Karier UG zapraszając absolwentów Filologii germańskiej do podzielenia się swoimi doświadczeniami na rynku pracy oraz opinią o przydatności studiów w karierze zawodowej w regularnie przeprowadzanych ankietach.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Programy studiów projektowane są z uwzględnieniem potencjału i kompetencji kadry naukowej oraz zakresu badań prowadzonych przez pracowników IFG, a także zgodnie z oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Efektem tych działań są specjalności, które kładą nacisk na kształcenie umiejętności praktycznych, jakich oczekują potencjalni pracodawcy oraz sami studenci. Monitorowanie programu kształcenia dokonywane jest poprzez hospitowanie zajęć wykładowców i doktorantów oraz ich szczegółowe omawianie; przeprowadzanie anonimowych ankiet wśród studentów; obserwowanie preferencji studentów w zakresie wyboru przedmiotów fakultatywnych oraz analizowanie formułowanych przez pracodawców ocen praktyk studentów; ocenę efektów uczenia się w zakresie uzyskiwanych wyników studentów.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Wszelkie zalecenia wynikające z ocen PKA są wdrażane przez Radę Programową, czego skutkiem są zmiany w programach studiów, treści i sylabusach poszczególnych przedmiotów, a także regulaminie praktyk. Ponadto interesariusze zewnętrzni wchodzący w skład RP proponują zmiany w programach lub sylabusach, dzięki czemu oferta edukacyjna na kierunku filologii germańskiej jest uaktualniana i dopasowywana do wymogów rynku pracy i daje naszym absolwentom możliwość zdobycia odpowiedniej wiedzy i umiejętności oraz osiągnięcia sukcesów w karierze zawodowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	--	--

1.	<p>Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku obowiązujących w Uczelni procedur i narzędzi wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia skutkujących kompleksową oceną programu studiów i jego realizacji oraz trwałością działań naprawczych.</p>	<p>System zapewnienia jakości kształcenia uległ modyfikacji i naprawie. Rada Programowa kierunku Filologia germańska rozpatruje na bieżąco sprawy związane z programem kształcenia, a wszelkie zmiany w programach kształcenia opracowywane przez Radę Programową podlegają weryfikacji przez władze dziekańskie, Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, Biuro Kształcenia oraz Senacką Komisję ds. Kształcenia. Na każdym etapie Rada Programowa otrzymuje uwagi i zalecenia, które opiniuje i wdraża. Po ostatecznym przyjęciu zmian dokumentacja jest zatwierdzana przez Radę Wydziału oraz Senat UG. Wielostopniowy system weryfikacji dokumentacji związanej z procesem kształcenia (m.in. programów studiów, efektów uczenia się, regulaminu praktyk) umożliwia monitorowanie i ewaluację jakości kształcenia kierunków studiów na UG.</p>
----	--	--

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczona kadra badawczo-dydaktyczna, przygotowana do prowadzenia w szerokim zakresie zajęć specjalistycznych, zmotywowana nie tylko do rozwoju naukowego, lecz także pod względem dydaktycznym. 2. Programy studiów zawierające ofertę pod pewnymi względami unikalną na tle innych polskich ośrodków germanistycznych. 3. Możliwość wyboru przez studentów na wszystkich poziomach językowych jednej z trzech specjalności zapewniających dobre perspektywy zawodowe. 4. Obecność dwóch <i>native speakerów</i> w Instytucie, w tym lektora DAAD. 5. Bardzo dobra infrastruktura dydaktyczna, nowoczesny kampus. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka liczebność grup spowodowana wewnętrznymi przepisami UG. Wymóg minimalnej liczby studentów w grupach ćwiczeniowych skutkujący czasami niemożnością uruchamiania grup <i>PNJN</i> lub jednej ze specjalności. 2. Wymóg minimalnej liczby studentów (25 kandydatów) jako warunek otworzenia studiów drugiego stopnia. 3. Niepodejmowanie studiów przez kandydatów przyjętych na studia, w wyniku czego Instytut kształci mniejszą liczbę studentów niż umożliwia przyznany limit miejsc, nawet jeśli liczba kandydatów była wyższa. 4. Duże zaangażowanie studentów w pracę zawodową, co zaburza właściwy proces kształcenia. 5. Trudności z monitorowaniem karier zawodowych absolwentów.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba przedsiębiorstw międzynarodowych w otoczeniu gospodarczym, co zwiększa zapotrzebowanie na osoby biegłe posługujące się językiem niemieckim i wyposażone w wiedzę i umiejętności w dziedzinie biznesowo-gospodarczej. 2. Intensywna współpraca firm międzynarodowych w otoczeniu gospodarczym z gdańską germanistyką ściśle dostosowana do programu studiów (zwłaszcza na specjalności biznesowo-gospodarczej). 3. Zainteresowanie językiem niemieckim jako pierwszym lub drugim językiem obcym w nauczaniu szkolnym. 4. Zainteresowanie kulturą niemiecką i językiem niemieckim w regionie ze względu na historię Gdańska i Pomorza oraz jego współczesny rozwój. 5. Znaczenie turystyki międzynarodowej dla regionu. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niż demograficzny i osłabienie pozycji języka niemieckiego w nauczaniu szkolnym, co odzwierciedla się w spadającej liczbie chętnych na studia Filologii germańskiej. 2. Duże zróżnicowanie wyjściowych poziomów językowych studentów, co bardzo utrudnia realizację wspólnego programu kształcenia w zakresie nauki języka. 3. Tendencja studentów do kończenia edukacji na studiach I stopnia lub podejmowania na II stopniu studiów na innym kierunku. 4. Duża liczba kandydatów, traktujących Filologię germańską jako opcję rezerwową lub studia zawodowe z rozszerzonym kursem języka niemieckiego. 5. Konkurencja kierunku lingwistyka stosowana, przyciągającego kandydatów ukierunkowanych stricte językowo (język angielski i niemiecki jako kryteria rekrutacyjne).

DZIEKAN

Urszula - Sigłowy
dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy
profesor Uniwersytetu Gdańskiego

.....
(podpis Dziekana)

.....
(podpis Rektora)

Gdańsk, 29 lutego 2024 r.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki stan: 20.02.2024	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	65	53	23	-
	II	34	26	10	-
	III	41	40	11	-
II stopnia	I	4	0	-	-
	II	12	10	-	-
Razem:		156	128	44	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2021	64	42	-	-
	2022	57	23	20	7
	2023	59	22	23	4
II stopnia	2021	0	1	-	-
	2022	27	10	-	-
	2023	0	2	-	-
Razem:		207	100	43	11

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)¹

Filologia germańska od roku akad. 2023/2024

Legenda: SBG - specjalność biznesowo-gospodarcza, SN - specjalność nauczycielska, ST - specjalność translatorska, GP – grupa początkująca, GZ – grupa zaawansowana

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Studia I stopnia: 6 sem., 180 ECTS Studia II stopnia: 4 sem., 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ²	Studia stacjonarne I st.: <ul style="list-style-type: none"> • SBG: 1950 GZ, 2100 GP • SN: 2260 GZ, 2410 h GP • ST: 1975 GZ, 2125 h GP Studia niestacjonarne I st.: 1210 Studia stacjonarne II st.: 840
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne I st.: <ul style="list-style-type: none"> • SBG: 90,5 GZ, 96 GP • SN: 114 GZ, 108 GP • ST: 90 GZ, 96 GP Studia niestacjonarne I st.: 58,5 Studia stacjonarne II st.: 60
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Studia stacjonarne I st.: 47 (27 literaturoznawstwo + 20 językoznawstwo) Studia niestacjonarne I st.: 62 (37 literaturoznawstwo + 25 językoznawstwo) Studia stacjonarne II st.: 43 (22 literaturoznawstwo + 21 językoznawstwo)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Liczba punktów ECTS z dziedziny nauk społecznych: Studia stacjonarne I st.: SBG: 6, SN: 5, ST: 5 Studia niestacjonarne I st.: 5 Studia stacjonarne II st.: 5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	Studia stacjonarne I st.: SBG: 71; SN: 63; ST: 71 Studia niestacjonarne I st.: 60 Studia stacjonarne II st.: 73
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Studia stacjonarne I st.: <ul style="list-style-type: none"> • SBG: 3 • ST: 2

¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

² Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

	<ul style="list-style-type: none"> • SN: 1 (praktyka psychologiczno-pedagogiczna) + 4 (praktyka dydaktyczna j. niemiecki) + 3 (praktyka dydaktyczna j. angielski) = 8 Studia niestacjonarne I st.: 2 Studia stacjonarne II st.: 1
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Studia stacjonarne I st.: <ul style="list-style-type: none"> • SBG: 90 h • ST: 60 h • SN: 30 h (praktyka psychologiczno-pedagogiczna) + 120 h (praktyka dydaktyczna j. niemiecki) + 90 h (praktyka dydaktyczna j. angielski) = 240 h Studia niestacjonarne I st.: 50 h Studia stacjonarne II st.: 30 h
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Programy studiów nie określają liczby godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studia odbywają się stacjonarnie.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów w ECTS
Studia stacjonarne I stopnia			
dyscyplina językoznawstwo			
Wstęp do językoznawstwa	Wykład	30	3
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - ćwiczenia I	Ćwiczenia	30	2
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład I	Wykład	30	3

Gramatyka opisowa języka niemieckiego - ćwiczenia II	Ćwiczenia	15	1
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład II	Wykład	30	3
Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska	Wykład	30	2
Wstęp do historii języka niemieckiego	Wykład	15	1
Seminarium licencjackie	Seminarium	30	5
Dyscyplina literaturoznawstwo			
Wstęp do literaturoznawstwa	Wykład	30	3
Literatura niemiecka - ćwiczenia I	Ćwiczenia	30	3
Literatura niemiecka - wykład I	Wykład	15	2
Literatura niemiecka - ćwiczenia II	Ćwiczenia	15	1
Literatura niemiecka - wykład II	Wykład	30	3
Literatura niemiecka - ćwiczenia III	Ćwiczenia	30	2
Literatura niemiecka - wykład III	Wykład	30	2
Literatura niemiecka - ćwiczenia IV	Ćwiczenia	15	1
Literatura niemiecka - wykład IV	Wykład	30	3
Przekład tekstów literackich	Ćwiczenia	15	1
Literatura Gdańska i regionu	Wykład	15	1
Seminarium licencjackie	Seminarium	30	5
Studia niestacjonarne I stopnia			
dyscyplina językoznawstwo			
Wstęp do językoznawstwa	Wykład	20	3
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - ćwiczenia I	Ćwiczenia	10	2
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład I	Wykład	20	3
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - ćwiczenia II	Ćwiczenia	10	2
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład II	Wykład	20	2
Gramatyka opisowa języka niemieckiego - konwersatorium	Konwersatorium	20	3
Pragmalingwistyka z leksykologią		20	2
Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska		20	3
Seminarium licencjackie	Seminarium	25	5
Dyscyplina literaturoznawstwo			

Wstęp do literaturoznawstwa	Wykład	20	3
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - ćwiczenia I	Ćwiczenia	10	2
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - wykład I	Wykład	20	3
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - ćwiczenia II	Ćwiczenia	10	3
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - wykład II	Wykład	20	4
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - ćwiczenia III	Ćwiczenia	10	2
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - wykład III	Wykład	20	3
Literatura niemiecka z elementami historii krajów niemieckiego obszaru językowego - wykład IV	Ćwiczenia	20	4
Zagadnienia komparatystyki literackiej	Wykład	20	4
Seminarium licencjackie	Seminarium	30	5
Studia stacjonarne II stopnia			
dyscyplina językoznawstwo			
Wykład językoznawczy I: Współczesny język niemiecki: Tendencje i procesy rozwojowe	Wykład	30	3
Wykład językoznawczy II: Język współczesnych mediów	Wykład	30	3
Seminarium magisterskie	Seminarium	60	15
dyscyplina literaturoznawstwo			
Wykład literaturoznawczy I: Relacje polsko-niemieckie	Wykład	30	3
Wykład literaturoznawczy II: Wybrane zagadnienia z literatury niemieckiej	Wykład	30	3
Seminarium magisterskie	Seminarium	60	16

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia
Rozwój ucznia, jego konteksty oraz zaburzenia	20 h wykład 10 h ćwiczenia	30 stacjonarnie	2	Pracownik WNS

Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela	16 h wykład 4 h ćwiczenia	20 stacjonarnie	1	Pracownik WNS
Komunikacja w edukacji	12 h wykład 8 h ćwiczenia	20 stacjonarnie	1	Pracownik WNS
Szkoła i nauczyciel	16 h wykład 14 h ćwiczenia	20 stacjonarnie	1	Pracownik WNS
Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne	24 h wykład 6 h ćwiczenia	30 stacjonarnie	2	Pracownik WNS
Warsztat pracy nauczyciela	40 h ćwiczenia	40 stacjonarnie	2	Pracownik WNS
Podstawy dydaktyki	30 h wykład 10 h ćwiczenia	40 stacjonarnie	2	Pracownik WNS
Kultura języka, dykcja i emisja głosu	20 h ćwiczenia	20 stacjonarnie	1	Pracownik Instytutu Logopedii
Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna	30 h	30 – w placówce dydaktycznej	1	Opiekun praktyk – mgr A. Kallas
Analiza doświadczeń z praktyki w szkole	20 h ćwiczenia	20 stacjonarnie	1	Pracownik WNS
Psycholingwistyka	15 h ćwiczenia	15 stacjonarnie	1	Dr E. Wojaczek
Dydaktyka języka niemieckiego I	60 h ćwiczenia	60 stacjonarnie	4	Dr E. Andrzejewska
Dydaktyka języka niemieckiego II	30 h ćwiczenia	30 stacjonarnie	2	Dr M. Rozenberg
Technologia informacyjna w dydaktyce	15 h ćwiczenia	15 stacjonarnie	1	Dr M. Bieszk
Projekty edukacyjne	15 h ćwiczenia	15 stacjonarnie	1	Dr E. Andrzejewska
Warsztaty metodyczne	15 h ćwiczenia	15 stacjonarnie	2	Dr E. Andrzejewska lub mgr A. Kallas (opiekunki praktyk)
Praktyki dydaktyczne w szkole podstawowej i ponadpodstawowej - język niemiecki	120 h	120 w placówce dydaktycznej	4	Dr E. Andrzejewska (kierowniczka i opiekunka praktyk)

Gramatyka opisowa języka angielskiego	60 ćwiczenia	60 stacjonarnie	2	Mgr A. Kallas
Praktyczna nauka języka angielskiego I	120 ćwiczenia	120 stacjonarnie	6	Mgr A. Kallas
Praktyczna nauka języka angielskiego II	30 ćwiczenia	30 stacjonarnie	2	Mgr A. Kallas
Praktyczna nauka języka angielskiego III	30 ćwiczenia	30 stacjonarnie	2	Mgr A. Kallas
Współczesna kultura krajów anglojęzycznych	30 konwersatorium	30 stacjonarnie	2	Dr M. Fengler
Dydaktyka języka angielskiego I	45 ćwiczenia	45 stacjonarnie	2	Dr M. Wawrzyniak-Śliwska, dr O. Aleksandrowska lub dr J. Tillack
Dydaktyka języka angielskiego II	45 ćwiczenia	45 stacjonarnie	2	Dr M. Wawrzyniak-Śliwska, dr O. Aleksandrowska lub dr J. Tillack
Praktyki dydaktyczne w szkole podstawowej i ponadpodstawowej - język angielski	90	90 w placówce dydaktycznej	3	Mgr A. Kallas (opiekunka praktyk)
Razem:		750 (nie wliczono godzin praktyk)	50	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych³

I stopień studiów stacjonarnych:

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
----------------------------------	------------------	---------	---------------	-----------------	---

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Praktyczna nauka języka niemieckiego, grupa zaawansowana II Gramatyka praktyczna Konwersacje Fonetyka	ćwiczenia	2	stacjonarne	niemiecki, polski	A: 18
Praktyczna nauka języka niemieckiego, grupa początkująca II Kurs podręcznikowy początkujący Fonetyka	ćwiczenia	2	stacjonarne	polski, niemiecki	B: 21 C: 14
Gramatyka opisowa języka niemieckiego – wykład I	wykład	2	stacjonarne	polski, niemiecki	53
Gramatyka opisowa języka niemieckiego – ćwiczenia I	ćwiczenia	2	stacjonarne	polski, niemiecki	A: 18 B: 21 C: 14
Literatura niemiecka – wykład I	wykład	2	stacjonarne	polski, niemiecki	53
Literatura niemiecka – ćwiczenia I	ćwiczenia	2	stacjonarne	polski, niemiecki	A: 18 B: 21 C: 14
Praktyczna nauka języka niemieckiego Leksyka Gramatyka praktyczna Pisanie i konwersacje	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	A: 14 B: 12 Lub (na niektórych modułach według specjalności: Nauczycielska: 6 Translatoryczna: 20
Literatura niemiecka	wykład	4	stacjonarne	niemiecki	26
Literatura niemiecka	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	26
Wiedza o krajach i kulturze	wykład	4	stacjonarne	polski, niemiecki	26
Wiedza o krajach i kulturze	ćwiczenia	4	stacjonarne	polski, niemiecki	A: 14 B: 12
Podstawy translatoryki	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	20
Praca z tekstem - teksty użytkowe	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki, polski	20
Tłumaczenia pisemne społeczno-ekonomiczne	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki, polski	20
Tłumaczenia ustne ogólne	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki, polski	20

Psycholingwistyka (T)	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	32
Technologie informacyjne w pracy tłumacza	ćwiczenia	4	stacjonarne	polski, niemiecki	20
Psycholingwistyka (N)	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	6
Seminarium dyplomowe	seminarium	6	stacjonarne	niemiecki	łącznie 40 osób, 2 pełne grupy A: 13, B 11 4 tutoringowe A: 6, B: 7, C: 2, D: 1
Praktyczna nauka języka niemieckiego Gramatyka praktyczna, konwersacje, Leksyka sprofilowana + pisanie	ćwiczenia	6	stacjonarne	niemiecki	Według specjalności: BG: 13 N: 15 T: 12
Wstęp do historii języka niemieckiego	wykład	6	stacjonarne	niemiecki	40
Literatura Gdańska i regionu	wykład	6	stacjonarne	niemiecki	40
Język niemieckiej gospodarki	ćwiczenia	6	stacjonarne	niemiecki	13
Tłumaczenia pisemne specjalistyczne (T)	ćwiczenia	6	stacjonarne	niemiecki	12
Pragmatyka językowa (fakultet)	wykład	6	stacjonarne	niemiecki	12

II stopień studiów stacjonarnych:

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Językiem wykładowym na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku Filologia germańska jest język niemiecki.					
Seminarium magisterskie IV	seminarium	4	stacjonarne	niemiecki	10
Praktyczna nauka języka niemieckiego IV pisanie i konwersacje	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	10
Wykład językoznawczy I (współczesny j. n.)	wykład	4	stacjonarne	niemiecki	10

Wykład językoznawczy II (język współczesnych mediów)	wykład	4	stacjonarne	niemiecki	10
Profil kompetencji zawodowych	wykład	4	stacjonarne	niemiecki	10
Tłumaczenia konferencyjne	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki/polski	10
Fakultet I (Transkrypcja i analiza / Przekład tekstów artystycznych)	ćwiczenia	4	stacjonarne	niemiecki	10

I stopień studiów niestacjonarnych:

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Językiem wykładowym na studiach niestacjonarnych I stopnia na kierunku Filologia germańska jest język niemiecki.					

